

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 4 JUNI NR 11/2025

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

MEN HUR SKA ETT FOLK FÖRLÅTA?

Sidan 8

Från mammas orgel
till de stora scenerna [Sidan 6](#)

Att prata om tro kan vara svårt.
Manskören sjunger istället [Sidan 18](#)

I ett fettfobiskt samhälle är frosseri
den värsta synden [Sidan 20](#)

Det du såg på som kristen

»Det finns kristna som anser att kritik mot Israel är moraliskt svagt 'antisemitism'.«

AMIRALSVÄGEN heter en väg i en av våra finlandssvenska kommuner. Vid den bodde på 30-talet en finlandssvensk konteramiral, pensionerad från den ryska flottan.

Under andra världskriget gjorde amiralen ett litet försök att öka förståelsen för Adolf Hitler i Sibbo. Det gick inte så bra. I val fick hans godsägarsällskap drygt ett dussin röster.

Nu efteråt förs diskussionen om den grenen av släkten von Bonsdorff alls borde ha någon väg uppkallad efter sig, eftersom man hamnat så på fel sida om historien.

MÅNGA ANDRA har också hamnat fel i historien med dess obönhörliga facit. Det gjorde den stalinistiska inrikesministern Leino som var samtida med amiralen; han tog sina direktiv från Moskva, från Sovjetunionens ambassad tvärs över gatan där han bodde. På fel sida om historien slutade också den maoistiska tänkaren Myrdal i Sverige.

För att inte tala om alla dem som under finlandiseringens tidevarv gjorde karriär i Finland genom att hymla lite här och där om sådant man egentligen borde ha sagt om Sovjetunionen. Också inom kyrkan.

ISRAELS regering, som hålls vid makten av radikalsionister på högerkanten, har meddelat om slutet på det palestinska Gaza. Enligt den senaste informationen ska den elva veckor långa svältblockaden uppgraderas till en minimi-mat-kampanj. Själva landremsan ska däremot tömmas. Palestinierna ska bort. Just nu vet ingen vart.

Drygt 17 månader efter den palestinska terrorrörelsen Hamas brutala attack 2023 där över tusen israeler dödades slutstadiet Israel. Vilka scener på båtar, farkoster, åsnekärror och landsvägar som ska utspelas under den palestinska fördrivningen är oklart.

Israels största garant, USA, har med sin nya fastighetsmagnat som president, Donald Trump, visionerat om hur kusten efter det ska fyllas med hotell och värdebostäder.

Att så många civila har dödats och att närmare två miljoner palestinier nu ser ut att fördrivas från sina hem är ett krigsbrott. Folkmordsstämpeln ska vi däremot vara sparsammare med, där är vi inte.

DET FINNS kristna som hör till dem har resonerat sig bortom punkten för återvändo. De tycker att det här bara måste ske. Kristna, humanitära påbud om det vad vi gör mot en av Guds minsta är för dem underordnade deras stora bild av vilket land som i konflikten gör det som är rätt.

Här finns också en chans att hamna fel i historien och få saker att förklara för barnbarnen en dag. Man kan dividera om vilka alla som är skyldiga när ett svältande barn i

Gaza ser mot kameran, men tänk för Guds skull inte att det här är en sak som nu bara är historiskt nödvändigt.

ORGANISATIONEN ECI, en "europeisk koalition för Israel", är visserligen liten och relativt okänd i Finland. Men den leds i Bryssel av den finlandssvenska lobbyisten och förre frikyrkopastorn Tomas Sandell.

Som kristen aktör har han valt att ofta argumentera med att kritik mot Israels krigföring i dag har sin moraliska svaghet i att det är "antisemitism".

I ett märkligt uttalande i EU-parlamentets korridorer i april i år, spritt bland annat av kristna TV7, sade Tomas Sandell att talet om mänskliga rättigheter i samband med Israel-Palestina också är "antisemitism".

Men då är de mänskliga rättigheterna i modern tappning den normsamling vi just nu har i historien för att leva värdigt med varandra. Här är det bra om kristna inte slår in på sina personliga amiralsvägar och hamnar fel.

Bland Israelvänner blandar man ibland ganska medvetet samman Israelkritik och antisemitism.

Men att ha ett kategoriskt hat mot en viss etnicitet, religion och folkgrupp är inte det samma som att kritisera en demokratiskt vald regerings misslyckade val i en viss situation. Den retoriken funkar inte i längden.

Människor i vårt samhälle kan skilja på de två. Man kan komma ut från Klaus Härös utmärkta film om judeutlämningarna på 40-talet och tycka att det är en skamlig del av vår historia. Och man kan i nästa stund se hur många som har dödats i den senaste flygattacken i Gaza på närmaste löpsedel och tycka att det är skamligt det också.

PROPAGANDAN sprider siffror om hur många palestinier respektive israeler som har dött i kriget i Gaza. Tro på de siffror du vill; de är ändå abstrakta. Men många svälter i händerna på internationella hjälporganisationer i Gaza, någon fortfarande i en tunnel som fångas hos Hamas.

Världen, och inte minst Europa, behöver nu ingripa för att tvinga fram vapenvila och akut humanitär återställning här. Och på sikt en fred som är värdig för alla parter.

Vi har alla mycket att göra om, och göra bättre, också i kyrkorna.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

Efter att ledaren publicerades på webben den 19 maj har ett i lag definierat genmäle lämnats in. Kyrkpressen publicerar det i anslutning till insändarna på sidan 27.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Aarne Ormio
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Jag ställer upp på fredstalko”

Vem är du? Det är inte populärt att vara fredskämpe i Israel just nu, men Maria Leppäkari's nya jobb är att försöka.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Maria Leppäkari är ny landschef för Finska Missionssällskapets verksamhet i Israel och de palestinska områdena och chef för Felm-centret i Jerusalem. De senaste åren har hon jobbat för Pargas stad, men i åtta år innan det var hon direktor för Svenska teologiska institutet i Jerusalem.

Israel har förändrats mycket under de senaste åren. Hur känns det att återvända?

– Det var svårt redan när jag bodde där senast, alla tecken på att något obeskrivligt kommer att ske fanns där. Jag märkte att alla aktörer, både i Israel och i de palestinska områdena, var jätteoroliga. Efter 7 oktober-incidenten kulminerade allt. Att bli kallad tillbaka till Jerusalem betyder för mig att alla behöver ställa upp på fredstalko.

Hur förstår du som forskare förändringen i Israel?

– Efter min doktorsavhandling reste jag runt i världen och föreläste kring apokalyptiska trosföreställningar om det framtida Jerusalem och det tredje templet. När jag doktorerade var det många som frågade varför jag satte tid på att försöka förstå en grupp människor, den radikala

högern, som för tjugo år sedan ansågs företräda en marginell världsbild. Idag finns fascistpartier och högerextrema partier i den israeliska regeringen, och de driver en politik som bygger på en stark religiös-nationell ideologi. Hamas utrotningsideologi är densamma.

Hur arbetar man konkret för fred i ett land och en region där tro och politik och apokalyptiska föreställningar är sammanvävda?

– Jag skulle få Nobels fredspris om jag visste svaret! Jag tror det finns beprövade metoder och arbetssätt som fungerar. Människan är likadan överallt i världen. I mellanmänniskliga möten skapas en drivkraft som motiverar oss att tillsammans försöka skapa ett bättre socialt sammanhang och fridfull samlevnad.

– Människan har en tendens att attraheras av katastrofer och dystopier. Men vi måste också våga lyfta upp och betona hopp om en gemensam framtid och samlevnad. Annars glömmar vi det och tar det för givet. Det är inte alls populärt att vara fredskämpe just nu.

Man blir kanske lätt stämplad som naiv?

– Men det är inte naivt. Tvärtom. Fred är att faktiskt tro på en gemensam framtid. I Israel och Palestina är människorna jättetrötta, ledsna och traumatiserade. Det är så många som vill ha fred men inte vet hur de ska göra. Man har dragit mattan under det som i decennier varit fredsarbete i Israel och de palestinska områdena. Mitt jobb blir att inspirera till samtal och mö-

GÖR: Ny landschef för Finska Missionssällskapets verksamhet i Israel och de palestinska områdena och blivande direktor för Felm-centret i Jerusalem.
INTRESSEN: Långa promenader och forskning.

ten, särskilt mellan dem som just nu på grund av omständigheterna inte kan prata med varandra, eller som upplever att det inte finns en gemensam plattform för det.

Vad kan en kristen aktör som FMS bidra med?

– Fredsfostran, diakoni och fredsteologi. Det är viktigt att stärka det teologiska fredsarbetet. Var är fredsteologi i dagens Jerusalem? Vare sig man vill det eller inte är det en helig stad för tre religioner. Samtidigt måste man förstå att Israel-Palestina-konflikten inte är religiös, den är politisk. Konflikten handlar om marktvister, och i konflikten används ett religiöst språk ofta för att legitimera och motivera politiken.

Är du rädd för att det ska hända något drastiskt, som att Israel med USA:s hjälp flyttar bort alla palestinier från Gaza?

– Jag vet inte vad som är propaganda, eller vad man ska tro på. Men det är ändå intressant att alla stått lamslagna inför det här, och plötsligt träder president Trump in i maktkonstellationen. Vi vet inte vad som händer, men åtminstone är människorna inte avtrubbade och uppgivna längre. På så vis finns åtminstone ett *momentum* till eldupphör, frigivande av gisslan och en framtid.

– Vi pratar nu om en politisk konflikt där parterna vill förintä varandra. Vad ett sådant existentiellt hot innebär kan vi här i Finland knappt greppa. Men vi kan åtminstone lyssna till dem som lever i den verkligheten.

Bara bada bastu. Tuomas Antola tog vara på bastuboomen och bjöd till bastukväll i Korso kyrka där man sjöng Den blomstertid nu kommer på Vörådia-lekt. FOTO: JOONA RAUDASKOSKI

Allt flera präster har finska som modersmål

Antalet präster som har ett annat modersmål än svenska ökar i Borgå stift. Notarie Linus Stråhlman på domkapitlet uppskattar att cirka tio procent av stiftets 200 präster i arbetslivet har ett annat modersmål.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Det handlar främst om präster med finska som modersmål som får jobb i stiftet. Till Borgå stift kommer också präster från andra länder, då i första hand från Sverige.

– Språkraven är klart definierade i kyrkoordningens åttonde kapitel. Det är samma krav som inom statsförvaltningen. Men man kan bevilja undantag från språkraven, i synnerhet när det handlar om vikariat, säger **Linus Stråhlman**.

Innan en präst blir förordnad till stiftet begär domkapitlet språkontyg.

Samtidigt kontrolleras också de praktiska kunskaperna i svenska.

– Det gör vi genom att aktivt kommunicera med prästerna i både tal och i skrift.

I många finskspråkiga stift kan det vara svårt att få en ordinarie prästtjänst medan läget i

Borgå stift är det motsatta. Domkapitlet söker därför ibland aktivt efter tvåspråkiga präster i andra stift.

– Vi har jobb för alla som vill byta stift, säger Stråhlman.

Många med finska som modersmål har fått sin teologutbildning på svenska vid Åbo Akademi. **Tuomas Antola**, kyrkoherde i Korso församling i Vanda, och kaplan **Outi Laukkanen** i Norra Ålands församling, hör till dem.

Nu leder Antola en finskspråkig församling medan Laukkanen jobbat i svenska församlingar och känner att hon hör hemma i Borgå stift.

Skolsvenskan gav bra grund

Outi Laukkanen är hemma i Uleåborg och båda föräldrarna och hela släkten är finskspråkiga.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

– Jag har alltid varit intresserad av språk och i gymnasiet blev jag särskilt intresserad av svenska, mycket tack vare Edith Södergran och Tove Jansson som jag läst på svenska.

Som ung fick hon den första kontakten med svenskspråkiga då föreningen Norden ordnade en träff med ungdomar från Boden i Sverige.

– Det var första gången jag försökte tala svenska. Efter det deltog jag i skolungdomsmissionens nordiska möten.

Hon kom in till Åbo Akademi och började studera teologi.

– Då talade jag inte en jättebra svenska men den blev bättre och bättre när jag använde svenskan varje dag. Skolsvenskan hade gett mig en ganska bra grund.

»Jag känner att jag hör till Borgå stift.«

Hon tycker inte det var särskilt svårt att studera teologi på svenska.

– Jag var förberedd på att det skulle vara jättesvårt och att folk skulle vara otrevliga. Med det var inte alls så. Jag hängde nog med trots att jag i början fick använda ordboken och fråga mina studiekamrater ibland.

Nu är hon på Åland, en av de mest svenska platserna i Finland. Dit kom hon första gången som sommarteolog under studietiden.

– Efter två års studier behövde jag skiftskolpraktik. Mariehamns församling sökte sommarteologer och jag tyckte det lät intressant. Först var de lite tveksamma till att ta en finskspråkig sommarteolog men då jag hälsade på övertygade jag kyrkoherden om att jag kan svenska. Resten är historia.

Efter att hon blivit prästvigd jobbade hon nästan 20 år i Esbo svenska församling och därefter några år vid Missionssällskapet.

Idag upplever hon sig inte som en finskspråkig inflyttare på Åland.

– Jag tycker jag har ett bra nätverk. Medan jag var här som sommarteolog fick jag in en fot i musiklivet. Sedan dess har det nätverket utvecklats. Jag var med i den finska föreningen några gånger, men jag kände mig inte riktigt hemma där. Jag är inte intresserad av kringelikrokarna i lokalpolitiken.

Hon har ändå inte helt bytt språkidentitet.

– Jag upplever mig idag som tvåspråkig. På något vis känner jag att jag hör till Svenskfinland. Jag känner att jag hör till Borgå stift. Men jag har ju inte slutat tala finska.

Vörådialekten fick plats i Korso

Tuomas Antola är född i Savolax, men när han var sex år gammal flyttade familjen till Åbo, där han gått i skola.

– Jag ville inte flytta till Helsingfors utan jag valde att börja studera teologi vid Åbo Akademi.

I samband med semifinalen av Eurovisionen i mitten av maj ordnade han en bastukväll i Korso kyrka i där församlingen sjöng *Såmatiidin*, psalmen *Den blomstertid nu kommer* på Vörådialekt.

– Vi kontaktade Vörå församling och frågade efter material på Vörådialekt. Vi fick ett entusiastiskt svar och orden till *Såmatiidin* som svar.

Nu hoppas han på ett ökat intresse för svenska språket i sin församling.

– Men det här var ett engångsevenemang så

Såmatiidin

DEN BLOMSTERTID NU KOMMER

psalm skriven enligt traditionen av Israel Kolmodin (1643–1709). Till Vörådialekt av Lasse Eriksson, Anders Teir och Gun-Britt-Nyman.

*No haa vi såmatiidin
E je så schöönt ti sii
he tjööldin vitji ondan
natuurin liivar ii
Å såolin jevär värman
ot allt he som hadd döödd
An tjendär Gud je närman
å allt vaal återföödd*

*På ååkran å po engan
no vexär höij å seed
Å alla blomstäsengan
å valen båsk å tree
dem jär he vi vaal vaar e
he övä land å strand
E finns in kraft som tar e
på besta sett om hand*

*No gröönskar heila jäolin
no blåomar bärg å dal
Å fååglan ondä såolin
dem finns i tusentaal
Dem sjångär uut in helsning
me hondra sårtäs juud
Åm föödels å åm frälsning
åm kraft fron Herren Gud*

jag vet inte om det får konsekvenser i framtiden. Det får vi se. Man har alltid nytta av språkkunskaper.

Från Närpes till Vörå

När församlingen i Vörå kontaktades landade uppdraget att leverera något på Vöråmål hos diakonissan **Gun-Britt Nyman**.

– Texten till *Såmatiidin* är ursprungligen från Närpes där Lasse Eriksson och Anders Teir skrivit om psalmen till Närpesdialekt. Jag har omarbetat deras text till Vörådialekt, säger hon.

Det gjorde hon för flera år sedan. När förfrågan från Korso kom var det bara att plocka fram texten.

Några andra texter med andligt innehåll på Vörådialekt – förutom julevangeliet – har hon inte.

– Jag brukar be på dialekt, mitt hjärtemål. Jag har också tänkt göra en dialektversion på bönen Fader vår, men hittills har det stannat vid tanken.

I övrigt har hypen kring humorgruppen KAJ inte berört församlingen i Vörå nämnvärt.

– Vi har haft lite fler gudstjänstbesökare än vanligt för årstiden, säger kyrkoherde **Samuel Erikson**.

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Svenska församlingen i Jakobstad vill gärna behålla församlingscentret.

Församlingen vill behålla sitt center i Jakobstad

Församlingsrådet i Jakobstads svenska församling tänder inte på tanken att sälja församlingscentret till staden Jakobstad som har ett intresse av ett bygga om fastigheten till ett dagis.

Den svenska församlingen använder centret mest. Men det finns delar som används mera sällan.

Frågan är ändå inte avgjord utan ska diskuteras vidare inom Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet.

Larsmo får en herde från Åbo

Jukka Hildén, för tillfället församlingspastor i finska Martins församling i Åbo, föreslås bli tf kyrkoherde i Larsmo från juli 2025 till juni 2026. Hildén är redan kring 65 år, men har sagt att han möjligen kan ställa sig till förfogande för herdeuppdraget i fyra år.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** har meddelat Jukka Hildén.

församlingen att han vill att kyrkoherdetjänsten lediganslås igen våren 2026.

– Man kan vara tf-herde i ett år, sedan kan tjänsten förlängas eller också kan den lediganslås igen. Nu är planen att den ska lediganslås nästa år, säger Kent Brännbacka, som är viceordförande i kyrkorådet i Larsmo.

Då har Jukka Hildén en chans att söka tjänsten, om han vill bo kvar.

– Jag har förstått att han kan tänka sig att söka om det känns rätt, säger Brännbacka.

Jukka Hildén jobbar som bäst som församlingspastor i en finskspråkig församling i Åbo. Hur kom det sig att han nu ska jobba på svenska i Larsmo?

– Det gick till så att han kontaktade oss och erbjöd sig att ställa sig till förfogande. Så det skedde på hans initiativ, säger Kent Brännbacka.

Hildén har finska som modersmål, men talar en god svenska. Han har studerat teologi vid Åbo Akademi.

Vasa bjuder skolbarn på soppa

De evangelisk-lutherska församlingarna i Vasa bjuder på gratis sopplunch för skolelever två onsdagar i juni i kyrkoparken vid Trefaldighetskyrkan.

Den första lunchen serveras den 4 juni, då med ärtsoppa på menyn. Onsdagen den 11 juni serveras en krämig kycklingsoppa. De första hundra barnen får plats. Deltagandet är kostnadsfritt.

Verksamheten kommer att utvärderas efter sommaren, och om mottagandet är positivt kan gratislunch ordnas i större skala nästa sommar.

Som barn ritade operasångerskan **Monica Groop** i psalmboken medan mamman Astrid Riska spelade orgel i Berghälls kyrka. – Hon har varit min lärare och min Alma mater. Jag har henne att tacka för hela min karriär.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Vår röst är också själens spegel

Berghälls kyrka är platsen för operasångerskans Monica Groops allra första musikminnen. Hennes mamma Astrid Riska, Finlands första ordinarie kvinnliga organist, satt bakom orgeln. – Jag skulle vara med på gudstjänsterna och hålla mig tyst. Jag minns russinpaketet och psalmboken som jag ritade i. Bladen i psalmboken var fulla av mina teckningar.

I ett hus ägt av församlingen, granne med Berghälls kyrka, växte Monica Groop upp bland diakonissor, präster, kantorer och vaktmästare. Då var området ett arbetarkvarter, inte det hipsterkvarter det senare blivit. I familjens hus strömmade musiken genom vägg, golv och tak.

– Mamma spelade alltid på kvällarna när vi hade lagt oss, på sin lilla orgel som hon hade köpt för hemmabruk.

Musiken omgav Monica

Hon beskriver sin mamma som både sträng och varm och helt avgörande för hennes bana som sångerska.

– Hon har varit min lärare och min *alma mater*. Jag har henne att tacka för hela min karriär.

Monica sjöng solo som barn i kyrkans kapell. Men det var inte vilken musik som helst.

– Vi gjorde svår musik, till exempel Schütz, Schein och Buxtehude. Det var inte rajtan-tajtan.

När Monica var elva år hörde hon sin morbror Fridesjunga Sibelius *Svarta rosor* på Martin Wegelius-institutets sommarkurs i Övermark.

– Jag hade aldrig hört något liknande. Han sjöng med full kraft och skolad röst. Det gjorde ett starkt intryck på en liten flicka.

Hos familjen kommenterades röster i radio och tv.

– Människans röst är så fascinerande. Den kan vara så otroligt olika. På ytan ser vi mer eller mindre likadana ut, men ljuden som kommer ur oss kan vara helt olika.

Och rösten, den som tidvis varit Monicas både bästa vän och värsta fiende, påverkas av allt.

– Man lever med sin röst. Den är så sårbar. Man hör direkt i rösten om något är fel med en människa. Man säger ju att ögonen är själens spegel, men nog är rösten också själens spegel.

Monica Groop studerade först till talpedagog, på sin pappas inrådan. Först sedan sökte hon till Sibelius-Akademien.

»I kyrkorummet känner jag mig som närmast något större.«

– Jag vet att mamma var väldigt orolig. Hon ville att jag skulle söka till kyrkomusikavdelningen – som kyrkomusiker har man ju ett tryggt jobb. Om man satsar på den solistiska linjen vet man aldrig vart det bär.

Men för Monica Groop bar det. Långt. Hon har haft en internationell karriär och gjort sig ett namn i operor av bland andra Mozart, Strauss, Berlioz, Debussy och Saariaho. Hon har spelat in över 80 skivor.

Monica Groop

Finländsk mezzosopran och operasångerska.

Född 1958 som dotter till organisten och dirigenten Astrid Riska.

Har haft en lång internationell karriär.

Känd för roller i bland annat operor av Mozart, Wagner, Strauss och Debussy.

Professor i sång vid Sibelius-Akademien 2009–2013. Har fortfarande soloelever på akademien.

Familj: Man och en son, två barnbarn.

Hur tänkte du om tro när du var liten och hur tänker du om tro idag?

– Som barn var tron väldigt naturlig. Man läste aftonbön på kvällarna och Barnens bibel som kvällssaga. Men jag fick kanske lite för mycket av det goda. Jag satt igenom många högmässor och långa förrättningar.

Småningom ersattes barnatron av en annan sorts närhet. En som förmedlas genom musiken.

– När man lyssnar eller sjunger sig igenom Matteus- eller Johannespassionen, då upplever jag den allra djupaste andliga dimensionen, säger Monica Groop.

– Det är svårt att förklara, men just i kyrkorummet, med musiken och texterna och själva rummet omkring då känner jag mig som närmast något större.

Livskriser och sorgearbete

2017 fick Monica livmodercancer.

– Det är min största livskris. Alla som fått ett sådant besked vet hur det känns i den stunden. Jag har alltid varit så noga med att sköta konditionen så jag blev både arg och förtvivlad.

Sjukdomen uppdagades i ett tidigt skede och Monica tillfrisknade lyckligtvis.

I efterhand ser hon även sångprofessuren vid Sibelius-Akademien, och händelserna som slutligen ledde till att hon avgick, som en kris.

– När jag ser tillbaka på det var det en tung period i mitt liv. Det var en stor ära, men också ett vägval ta emot tjänsten. Jag kände att jag hade vissa saker ogjorda i min karriär, men undervisningstjänsten gjorde att jag fick tacka nej till en del erbjudanden. När jag ser tillbaka på det, är det en stor sorg.

Hon och hennes man hade 2014 skaffat ett hus på Pellinge i Borgå skärgård.

– Vi hittade ett gammalt butikshus som vi renoverade. Det blev mitt sorgearbete mig och gav något att fokusera på.

Med tiden började idéerna ta form.

– Man lever med sin röst. Den är så sårbar. Man hör direkt i rösten om något är fel med en människa.

Pellinge Musikdagar

Tioårsjubileum 7–10 augusti 2025.

Musikdagarnas konstnärliga ledare är Monica Groop.

Firar bland med en stor festkonsert i Borgå domkyrka lördagen den 9 augusti. Där framförs Haydns "Missa in tempore belli", även kallad Pukmässan för kör, orkester och fyra solister, under ledning av Eric-Olof Söderström.

På Pellinge fick hon kontakt med människor som frågade: "Skulle inte du kunna ha en musikfestival på ön?"

– Jag insåg att det faktiskt gick att förverkliga en liten festival här. Det fanns en scen, ett kapell och ett skärgårdshem. 2015 var den första sommaren som jag bodde på ön och började bekanta mig med den. 2016 ordnade jag den första festivalen. Det är tio år sedan.

Liten organisation med stort värde

Så småningom bildades en liten förening. Monica Groop blev musikdagarnas konstnärliga ledare.

– Det tar ganska mycket av min tid i anspråk att varje år ordna festivalen. Vi har inte en stor organisation, vi är bara några få i styrelsen.

Tioårsjubileet går av stapeln 7–10 augusti i sommar. Jubileet till ära kommer musikdagarna i år att ha en större satsning tillsammans med Lojo stadsorkester och Finska kammarkören i form av Haydns *Missa in tempore belli*, vilket översatt från italienska betyder Mässa i krigstider, även kallad Pukmässan. Den framförs i Borgå domkyrka.

– Mässan är otroligt vacker – en sådan musik som alla kan njuta av, den är lätt att ta till sig och lyssna på. Vi har fått dit en orkester och Finska kammarkören, som också de firar jubileum. Det är Eric-Olof Söderström, kapellmästare och körledare, som ska dirigera. Han har just gått i pension som domkyrkokantor. Vi känner varandra sedan väldigt länge – han sjöng i min mammas Jubilate-kör.

På musikdagarna blir det också vokalmusik och den 14-åriga violinisten Lilja Haatainen från Lappland.

– Hon har en imponerande talang som lett till att hon blivit antagen till Violinakademin i Borgå. Lilja är otroligt skicklig och har alla förutsättningar att bli en framstående violinist. Vi är glada över att ha henne som solist vid den avslutande konserten.

Ärkebiskopen böjde sitt huvud tre gånger i den liturgiska ångergesten och bad på kyrkans vägnar det samiska folket om förlåtelse. Kyrkan har inte alltid handlat rätt i Sápmi. Med vad händer nu?

TEXT: JAN-ERIK ANDELIN

Biskoparna bad samerna om förlåtelse

Sommaren 1934 anlände den finlandssvenska militär- och idrottsläkaren, kirurgen **Yngve Roschier** till Enare. Han reste med en expedition som bestod av fyra andra män med intresse för antropologi och medicin. Deras ledare var professor i anatomi vid Helsingfors universitet.

Under ett så kallat mannaminne hinner mycket hända. En del födda 1934 lever än, fast de rimligtvis då var barn utan ansvar för hur vuxna då tänkte. Men så här handlade man mot samer:

Männens resa hade vintern innan förberetts hos biskop **Juho Koskimies** domkapitel i Uleåborg. Kyrkoherde **Tuomo Itkonen** i Enare hade varit vacklande inför helsingforsarnas besök.

Resan var eldfängd. Man ville gräva på en fornminnesplats och expeditionen fick inte hamna "i tidningarna".

Roschier, professorn och två studenter grävde på den gamla gravön i Enare upp 70 samiska, kristet jordfästa människoskelett, packade dem i papperspåsar och tog dem till Helsingfors.

Vid domkapitlet hade en assessor ritat en karta över ytterligare en gravplats, skoltsamernas gravar i Ja'nkkel (Jankkila) skogstorp bortåt nära Sovjetgränsen. Där fick man vara mera ostörd, eftersom trakten var obobodd.

För den tidens rasforskning var ben och kvarlevor värdefulla på en tyst marknad. En skulle var med dåtida mark, omräknade i dagens euro, värd närmare 5 000, ett skelett över 30 000.

Åbo i maj 2025

Nittioett år senare är majkvällarna redan ljusa, men ännu kalla. Kyrkomötet 2025 sammanträder i Åbo. Framför domkyrkan växer uteserveringstålt för vin och wraps upp. Medierna talar om Vöråbandet KAJ och om Donald Trump i USA.

Inne i nationalhelgedomen, i Åbo domkyrka, sitter man samlade framför altaret i en oval. Biskopar i sina skrudar, samer klädda i traditionell *gákti*. I mitten har man riggat ett konstgjort stockbål med eldorange ljus i.

Kyrkan knyter ihop sitt projekt kring samer i kyrkan. Det ska mynna ut i att ärkebiskop **Tapio Luoma** ska be det samiska folket om förlåtelse för den såriga historia där majoritetsfolket i kyrkan har gjort samer och samisk identitet illa.

Kyrkan har bidragit till att det samiska språket har skjutits åt sidan, och många gånger stått på myndigheternas sida när Sápmi, det vi kallat Lappland, har erövrats av industri, turism och sydliga seder.

»Det kan lätt gå så att samfundet och gemenskapen förlåter, men den skildes erfarenheter silas och förenklas.«

Representanter för samerna står upp kring den riggade lägerelden och berättar om hur de kan ha fått anhänga om att få sina ursprungliga samiska förnamn tillbaka. Hur man bland kyrkans förtroendevalda och präster fortfarande kan fnysa åt samer som vill ha gudstjänst på sitt eget språk. Eller åt att det finns ett samiskt traditionellt sätt att sjunga psalmer.

Tärt på livskraften

Uleåborgsbiskopen **Jukka Keskitalo** håller ett dialogtal med den samiska läkaren **Heidi Eriksen**. Hon leder en psykosocial vård-enhet, Uvjj (Dun) i norr som har hand om den livsbelastning arvet att vara same är, genom generationer.

– Människans förmåga att anpassa sig är bland alla levande organismer unikt stark. Men den tär på livskraften när den går åt till att skydda sig, säger Heidi Eriksen.

Ärkebiskopen leder ångerceremonin. Kyrkan har agerat på sätt som har fått samerna att gömma sig och till och med skämmas över sin egen kultur och identitet, läser han.

Tre gånger läser han orden "Vi ångrar detta inför er och Gud, och vi ber det samiska folket om förlåtelse" och bugar i liturgiska *signum contritis*, ångergesten, med en knuten näve mot sitt guldbroderade bröst.

Procession i
Åbo domkyrka i
maj 2025. FOTO:
AARNE ORMIO

Kyrka i Gárasavvon (Karesuando) i svenska
Sápmi 1956. FOTO: EERO SAURI

Ångerceremonin i Åbo domkyrka i maj 2025.
FOTO: AARNE ORMIO

Samerna i kyrkan - årtal

1500-talet: Kristna traditioner i Sápmi (Lappland), bl.a. Mariadagen som fortfarande firas stort med huvudfest i Eanodat (Enontekis).

1600-talet: Kyrkor vid marknadsplatserna. Misslyckade försök skapa samiskt skriftspråk.

1800-talet: Uppsving för samiska i kyrkan, biskoparna Johansson och Koskimies kan språket. Bakslag av Finlands självständighet 1917.

Nutid: Hela Bibeln på huvudspråket nord-samiska 1978, nyöversättning 2019.

Ånger i kyrkan

Efter gravplundringen, vintern 1934–35, kom en samisk man från Nje'zzjau'rr (Nitsijärvi) för att bikta sig över sin vrede över hur "herrarna" skändat heliga gravplatser. Kyrkoherde Itkonen var 38 år gammal. Efteråt skriver han i sina memoarer på 1970-talet att "inte ens den Heliga Nattvarden kunde lindra mannens tunga sinne [...] Vilken knipa hade jag inte hamnat i om jag hade behövt erkänna att jag själv gett lov att gräva i gravarna", skriver han.

När Itkonen återges i den 400-sidiga rapporten om kyrkans försoningsarbete i dag, påpekar skribenten att kyrkoherden inte tvekar att avslöja mannens namn, hemort eller vad som sagts under bikten – en same, ett objekt.

Men ångern slog in också hos professorn som hade lett gravplundringen i Enare 1934, **Väinö Lassila**. Kort efter resan insåg han vid internationella konferenser vad rasläror höll på att leda till hos nazisterna. Han förklarade snart hela benforskningen föråldrad och resultatlös. Under de sista åren före sin död 1939 blev Väinö Lassila en av Finlands ledande människorättskämpar.

Kristna samegravar ska ändå ha plundrats på såväl kvarlevor som föremål så sent som på 1960-talet, för en damm i Báhcveaijohka (Paskikälven) – som aldrig byggdes.

I modern tid har tre Uleåborgsbiskopar i rad,

Olavi Rimpiläinen, Samuel Salmi och Jukka Keskitalo arbetat för att försonas med samerna. 1934 års kvarlevor har förts tillbaka till Enare och lagts tillbaka till vila i jorden, med biskopar närvarande 1995 och 2022.

Hur förlåter man kollektivt?

Läkaren Heidi Eriksen var med vid ceremonin i Enare år 2022 och minns det i sitt tal:

– När kvarlevorna hade gömts i jorden på nytt drack vi kyrkkaffe och åkte hem. Men det hela kändes tomt. Förlåtelsen krävde en annan rytm, och mera eftertanke. Men bönen om förlåtelse hade gett rum för det, säger hon.

Men vem ska ta emot en bön om förlåtelse som uttalas av en högvördig representant för ett folk till ett annat? frågar hon.

– Att be om förlåtelse och bli förlåten är känslöfyllda processer mellan individer, alla med egna erfarenheter. Det går lätt så att de erfarenheterna silas och förenklas, medan samfundet och gemenskapen "förlåter".

Därför är frågan, säger Heidi Eriksen mellan domkyrkans pelare som är belysta i samernas blåa och röda – vad händer sedan?

Konkreta krav

Sameprästen **Mari Valjakka** har koordinerat arbetet bakom rapporten *Samerna i kyrkan*,

»När församlingen får gäster vill man att samer ska klä sig i gäkti. Men bryr man sig om människan inne i den exotiska dräkten?»

som framför allt vill öka kunskapen om Sápmi.

Kraven i den är konkreta: Frågor om fastigheter, kapell och bönehus som har stängts av församlingarna, eller aldrig byggts. Kyrkans anställda som borde kunna samiska bättre.

Vidare vill samer i dag tala om hur jojken är kontroversiell i kyrkan, också bland samerna själva. Äldre samer är fortfarande fästade att anse att jojken är hednisk bland annat för att där man "jojkar till sig" personer eller väsen i naturen. Biskopen i sameområdet Jukka Keskitalo har däremot ansett att jojken inte är mera främmande för kyrkan än klassisk musik.

Det finns också fortfarande kontroverser kring samedräkten i kyrkan. När unga blir konfirmerade är det tradition att klä sig i gäkti-kolten. Och ibland när det kommer gäster utifrån ber man församlingens samer klä sig i sina traditionella kläder.

Men däremellan, skriver Mari Valjakka, kan man i församlingen formulera sig på gränsen till hatprat om själva människorna inne i den exotiska dräkten.

Källa: Lehtola, Valjakka mfl (red.): Tiet-polut-risteykset. Säämliih kirhoost (2025), antologi publicerad av Finlands evangelisk-lutherska kyrka.

ALLT ÄR VÄL TILLS DET BLIR POLITIK

Kyrkan vill ibland framstå som den största av syndare och berätta hemiska historier om sig själv från förr. Men det som räknas är var kyrkan står inför samernas framtid, säger den samiska teologen Lovisa Mienna Sjöberg.

TEXT: JAN-ERIK ANDELIN

– I forskningen har det funnits en tendens att i hög grad beskriva vad *kyrkan* har gjort och inte gjort. Men var är de samiska aktörerna? frågar **Lovisa Mienna Sjöberg**, teolog och same.

Varför lär vi inte i skolan vad den första samiska prästen hette? Eller att 17 procent av prästerna i den svensk-finska lappmarken på 1600-talet sägs ha varit vara samer? Men man känner till missionärers namn och vet hur de brände trummor, säger hon.

– Jag tycker inte om när man talar om vad ”kyrkan ska göra för samerna”. Kyrkan har förstås ett kolonialt arv, men samerna har varit en del av kyrkan sedan 1500-talet, säger hon.

Lovisa Mienna Sjöberg leder den praktiska teologutbildningen i norska Tromsø, men bor i Guovdageaidnu (Kautokeino) inte långt från riksgränsen mellan Norge och Finland.

Att sameområdet Sápmi sträcker sig över fyra länder tar man bara lite hänsyn till i de sanning- och försoningsprojekt som pågår, eftersom processerna är nationella, anser hon.

I Norge har staten haft ansvar för en försoningsprocess, där också kyrkan varit en del, medan kyrkan och staten i Sverige och Finland har jobbat var för sig.

I Finland har kyrkan precis i samband med kyrkomötet haft en ångerceremoni och bett det samiska folket om förlåtelse. I den finska kyrkans antologi *Sämmiliih kirhoost* (2025) beskriver i stor utsträckning samer själva sin identitet, sin tro och sin historia.

Förlåtelse är också att rätta till

– Men få samer har kanske fokus just på *förlåtelse*, utan mera på hur ska man rätta upp skevheter. Som teolog förstår jag inte ens riktigt vad förlåtelse betyder här. Många har förlorat sina språk och det är mycket skam. Men det är ett par generationer bakåt. Nu handlar det mer om att ge sina barn något annat, säger Lovisa Mienna Sjöberg.

Försoning är praktisk, anser hon. För kyrkan handlar det inte bara om att beklaga det förflutna, utan att också stå på samernas sida när det handlar om deras mark och vatten.

– Nu drabbar mycken grön kolonialism nordliga områden, speciellt vind- och vattenkraftverk. Förr högg man ner skog och byggde gruvor – hela tiden på någon annans mark. Kyrkan vill gärna ha det samiska med när en talar om relationen mellan djur, marker och människa.

Ibland är det som om samer inte hade hört till kyrkan sedan 1500-talet, säger Lovisa Mienna Sjöberg.
FOTO: ASLAK MIKAL MIENNA

»Man vill ge sina barn någonting annat än den där skammen.«

Det är mindre rum för det samiska när det anses bli politiskt eller ställer krav.

Små ord som ständig välsignelse

Lovisa Mienna Sjöberg disputerade 2018 i Oslo på en avhandling om *sivdnidit*, en samisk förståelse av välsignelse i vardagen, ofta inför naturen. Det är små ord och gester, ofta som en kristen praxis, men inte alltid.

– När man plockar bär, hugger ved, slaktar eller styckar en ren ... Det handlar om kommunikation med skapelsen, om tacksamhet.

Kan teologer från majoriteten i Norden diskutera samisk teologi och livssyn?

– Religionsforskare och teologer eller äldre

människor på kristna konferenser är ibland fortfarande upptagna av när samisk religion ”står bakom”, precis som man kan fråga vad som är ”lutherskt” eller ”katolskt”.

– Det kan kännas sårande att ens kristna tro inte uppfattas som en helhet. Ska allt mätas mot kristendom som utövas i Helsingfors, Oslo, Stockholm eller Uppsala? Samisk praxis och samiska berättelser har beskrivits som primitiva och det har lett till skam. I mitt arbete har jag velat skriva fram teologi från en samisk utgångspunkt, som en helhet, säger Lovisa Mienna Sjöberg.

Lovisa Mienna Sjöberg medverkar vid sommarens Franciskusdagar på Kökar den 4–6 juli.

Utmanat fadershjärta

FÖR TVÅ ÅR sedan hände det. Min förstfödda fick mopedkörkort. Jag skulle kunna skriva en hel kolumn (eller roman) om hur mycket krångel det har varit med just den mopeden, men nu ska vi fokusera på något annat. Vi ska fokusera på hur det kändes i modershjärtat när hon plötsligt kunde åka omkring på ett motorfordon som kom upp i klart högre hastigheter än jag egentligen är bekväm med.

Det kändes inte bra. Ni som vet, ni vet. De där allra första gångerna hon tog på sig hjälmen och åkte iväg kändes som om jag lika gärna hade kunnat slänga ut mitt hjärta på vägen och be de andra mopedisterna köra

över det. Flera gånger. Det fanns en tid i mitt liv när min förstfödda inte kunde svänga sig från mage till rygg utan att jag visste om det och applåderade. Var det rimligt att hon nu plötsligt susade omkring på motorfordon?

Nå nej. Men människan är ju en flexibel sort och på något sätt blev modershjärtat sakta men säkert vant vid mopederna och jag såg inte längre faror och hot överallt.

MEN SNART HÄNDER det igen. Om några dagar fyller min förstfödda sjutton år och jag är beredd på att mitt modershjärta kommer att utmanas en gång till. Riktigt riktigt snart kommer hon att åka omkring i bil på

»Alla vi som åker omkring på vägarna är ju väldigt väldigt älskade av honom.«

våra vägar. Som en helt vanlig chaufför! Jag skulle vilja att hennes bil lyste röd. Eller hade sirener och blåljus som ett tecken på att alla medtrafikanter behöver vara väldigt, väldigt försiktiga eftersom en så väldigt väldigt älskad åker omkring i just den bilen.

OCH MITT I allt det här tänker jag på Gud. Är det så här han har det? Med oss alla? Och jag har landat i att det antagligen är ungefär så. Alla vi som åker omkring på vägarna är ju väldigt väldigt älskade av honom. Snacka om utmanat fadershjärta. Jag blir alldeles matt vid bara tanken.

Och som alltid när jag blir matt så ber jag. Jag ber om änglavakt för alla väldigt väldigt älskade som kör omkring med både nya och gamla körkort på våra vägar. Och jag ber att våra föräldrahjärtan – också mitt eget – inte ska gå sönder av oro när motorerna drar i gång utan våga lita på och leva.

Amanda Audas-Kass är modersmåls lärare.

ÅLANDS
JAKT & FISKEMUSEUM

Ny utställning om strömmingsfiske!

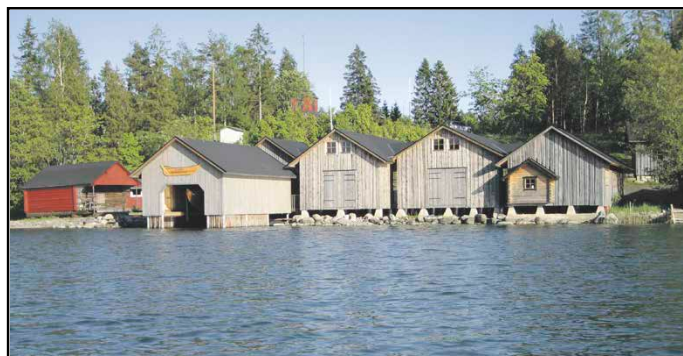
Öppet alla dagar från 12 maj till sista augusti, klockan 10-17.

VÖRÅ HEMSLÖJD

Hos oss hittar ni handgjorda gåvor för stora och små. Stickade, virkade, sydda, vävda, porslin och träslöjd produkter samt hembakat

Vöråvägen 21, tel 050 308 1870

Houtskärs Skärgårdsmuseum 2025

Museet är öppet under tiden 24.6- 11.8 2025:

Tisdag - Fredag	12 - 19
Lördag - Söndag	12 - 16
Måndag	Stängt

Inträde 5€

Välkommen till Raitismaja invid Ylläsfjället i Äkäslompolo!

Gruppresor till Raitismaja:

Aktivitetsresa till Raitismaja
16-22.8.2025

Ruskaresa till Raitismaja
22-28.9.2025

Mer info om Raitismaja och resorna:
www.raitismaja.fi

RAITISMAJA

Tilläggsinformation och bokningar:
info@raitismaja.fi 044 978 3120 Benita, 050 328 2819 Thomas

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS

LKV / AFF - EST. 1993

MAGNUS RISKÅ

Anden visar oss på friden

NÅR VI NUFÖRTIDEN läser nyhetsrubriker eller ser på kvällsnyheterna är det lätt hänt att vi tappar modet. I samband med sådana stunder tar man gärna emot Jesu ord i dagens evangelietext: "Frid lämnar jag kvar åt er, min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet" (Joh 14:27). Här har vi Guds *shalom* i ett nötskal.

Jesu frid är inte beroende av yttre omständigheter. Det var ju i samband med den sista måltiden med sina lärjungar som han sade orden om frid. Korsfästelsen väntade bakom hörnet. Med facit på hand vet vi också att Jesu vänner var allt annat än fridfulla under dagarna därpå. Men situationen förändrades dramatiskt i samband med judarnas "pingst". Kyrkoårskalendern påminner oss om att den så kallade *Shavuot*-festen var en skördefest. Därtill firade man också att Mose fick lagen på Sinai. Under liknande former kom sedan Anden. Den gången var det bara judar på plats. Det var de som först tog emot den Helige Ande. Urkyrkan hade så att säga endast judiska medlemmar i början. Hedningarnas tur kom senare. Det kan vi läsa om i Apostlagärningarna 10.

»Jesu frid är inte beroende av yttre omständigheter.«

OBEROENDE OM man är jude eller grek, så vill den Helige Ande vara vår vän. Anden kommer dagligen och knackar på och vill peka på Jesus, och på den frid som Jesus har åt oss. En sådan frid som övergår vårt förstånd. Som inte är beroende av yttre omständigheter eller oroande nyheter.

Förutom att den Helige Ande är vår försvarare, hjälpare och tröstare, kan Anden också leda oss i bön. För en tid sedan hörde jag om en missionär som skulle förflytta sig nerför en brant passage i Norge. Han satte sig ner och bad om änglavakt. Allt gick väl och när han kom fram frågade man var den andra var. "Ingen kom med mig", svarade han. I samma ögonblick kom missionären ihåg sin bön. Han hade fått ett konkret bönesvar – en ängel som gick med honom den svåra vägen.

"O du helge Ande, kom till oss!" (Psb 107) Glad pingst!

Magnus Riska är präst och missionär inom missionsorganisationen Säningsmannen. **Hans tips** är att vara medveten om den Helige Ande alla dagar och inte bara vid pingst.

SÖNDAG 8.6.2025, Pingstdagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

firar vi pingst. Pingstens bibeltexter handlar om den heliga Anden. Anden har blivit sänd till oss som försvarare, hjälpare och tröstare. Genom Anden är Kristus ständigt närvarande i vår kyrka. Temat är **Den heliga Andens utgjutande**.

Följande söndag firar vi treenighetssöndag, som är trosbekännelsens dag. Texterna talar om Guds dolda väsen. Gud är en, men vi har lärt känna honom som Fadern, Sonen och den heliga Anden. Han är Skaparen, Återlösaren och Heliggöraren. Temat för söndagen är **Den dolde Guden**.

Helgens texter

Pingstdagen
JOH. 14:23–29

Treenighetssöndagen
JOH. 3:1–15

"Men Hjälparen, den heliga anden som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er."

Läs mera i Joh. 3:1–15.

Psalmförslag

Pingstdagen
106, 115, 117, 826

Treenighetssöndagen
298, 279: 1–4, 279: 5–9, 828

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Tack, Jesus, för att du med din Ande vill vara väldigt nära oss. Vi behöver dig varje dag!

Bönen är skriven av Magnus Riska

LÖRDAG 21.6.2025, Midsommardagen

Midsommardagen

kallas också Johannes döparens dag. Johannes talade om Guds nåderika godhet. Han predikade omvändelse, räddning och syndarnas förlåtelse. Temat för söndagen är **Vägröjaren**. Andra söndagen efter pingst handlar om de eviga himmelska skatterna och om de flyktiga och bedrägliga jordiska rikedomarna.

Tredje söndagen efter pingst har temat Kallelsen till Guds rike. Uppgifterna och lockelserna i det jordiska livet kan hindra oss att ta emot den kallelse som Jesus ger oss.

Fjärde söndagen efter pingst har temat Förlorad och återfunnen. Gud är en nådig fader. Han söker syndarna och förlåter. I himlen gläder man sig över varje förlorad som blir funnen.

Helgens texter

Midsommardagen
LUK. 1:57–66

Andra söndagen efter pingst
LUK. 16:19–31

Tredje söndagen efter pingst
LUK. 14:16–24

Fjärde söndagen efter pingst
LUK. 15:1–10

"De ville kalla honom Sakarias efter hans far. Men då sade hans mor: Nej, han skall heta Johannes."

Läs mera i Luk. 1:57–66.

Psalmförslag

Midsommardagen
534: 1–3, 302, 825, 534: 5–8

Andra söndagen efter pingst
265, 419, 199: 1–3, 221

Tredje söndagen efter pingst
228, 904, 278, 408

Fjärde söndagen efter pingst
264, 905, 381, 384

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Sommarprogram!

Sommaren är äntligen här. Församlingarna bjuder på mycket sommarmusik, på utfärder och sommarkaféer – i Karis-Pojo bekämpas jättebalsaminer på talko! Kolla in utbudet i din församling eller i en församling nära dig.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Olars kyrka sö 8.6 kl. 12.15: kaplan Tomas Ray, Kalliokoski. Kyrkkaffe

Olars kyrka sö 15.6 kl. 12.15: Sironen, Malmgren, Kalliokoski. Kyrkkaffe.

Olars kyrka sö 22.6 kl. 12.15: Laaksonen, Kronlund, Malmgren, Kalliokoski. Kyrkkaffe.

Olars kyrka sö 29.6 kl. 12.15: Ertman, Kronlund. Kyrkkaffe.

Olars kyrka sö 6.7 kl. 12.15: Ertman, Kronlund, Kalliokoski. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka renoveras 2025–2027

Olars kyrka fungerar som Esbo svenska församlings huvudkyrka.

Midsommarfest: i Esbo domkyrkas församlingsgård 20.6 Obs kl. 15–17. God mat, gott sällskap, allsång, flagghissning och andakt. Riikka-Maria och Tomas Kolkka berättar om sitt arbete i Thailand. Laaksonen, Kronlund, Malmgren, Kalliokoski, Sandberg, Hartikainen, Korander.

BARN OCH FAMILJ

Sommarens rytmikgrupp: Familjerytmik i Esbovikens kyrka 12.6, 19.6, 26.6 kl.

11.30. Gruppen är avgiftsfri. Vi bjuder på kaffe. Kontakt och frågor: Musikpedagog Catharina ”Katja” Lindroos, catharina.lindroos@evl.fi eller tfn 040 5652796.

Församlingens verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboförsamlingar.fi

SAMLINGAR FÖR DAGLEDIGA:

Sommarträff: i Olars kyrka to 12.6 13.00–14.30. Vi startar sommarsången med allsång.

Sommarträff: i Olars kyrka to 26.6 13.00–14.30. Tema för den här träffen är ännu hemligt. Blev du nyfiken? Kom med!

Sommarträff: i Olars kyrka to 10.7 13.00–14.30. Tema för träffen den här gången är dikter.

MUSIK I SOMMARKVÄLLEN:

Sommarkonserter: i Köklax kapell, Handelsbacken 1. Konsertserien börjar sö 8.6 och slutar 17.8. Fritt inträde till alla konserter. Du kan ge en frivillig summa för att understöda muskarbetet i Esbo domkyrka.

sö 8.6 kl. 19.00: Movie Magic – film- och tv-seriemusik, piano och orgel: William Häggblom & Petri Koivusalo, violin: Laura Airola.

sö 15.6 kl. 19.00: Aarre – glömda skatter av Aarre Merikanto, violin: Sylvia Hurttia, piano: Anni Collan.

sö 22.6 kl. 19.00: Baroque – franskinspirerad barockmusik, barockcello: Juuli Holma & Louisa Hosia, cembalo: Anna-Maaria Oramo.

sö 29.6 kl. 19.00: Pianissimo – musik av Schubert, Junnikkala, Bach, piano: Niilo Junnikkala

sö 6.7 kl. 19.00: Runo & Sommar – kära sånger, schlagers och andliga sånger, sång & saxofon: Hannu Lehtonen, piano: Seppo Hovi.

Våra diakoner stöder och hjälper:

Vi har möjlighet att hjälpa med en matkasse om du har ansträngd ekonomi. Diakoner: Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning: asiointi.espoonseura-kunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må–to kl. 9–12, e-post: esbosvenskaforssamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Sö 8.6 kl. 12: Högmässa, Roger Rönnerberg, Heli Peitsalo. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt.

Kl. 18: Konsert: Between Your Beauty And My Heart i Grankulla kyrka. Betany Coffland, mezzosopran och Colin Hansen, piano. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

Ti 10.6 kl. 9.30–12: Sommarcafé för familjer i Sebastos i samarbete med finska församlingen och Grankulla stad. Sanni Hackman, Emmi Leppänen.

To 12.6 kl. 14–15.30: Sommarcafé vid kyrkans innergård, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Carola Wikström.

Sö 15.6 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt. Kyrktaxi ordnas inom Grankulla, kontakta församlingskansliet senast to 12.6 till grankulla.sv.fors@evl.fi, tfn 050 500 7000.

Ti 17.6 kl. 9.30–12: Sommarcafé för familjer i Sebastos i samarbete med finska församlingen och Grankulla stad. Sanni Hackman, Emmi Leppänen, Daniela Hildén.

On 18.6 kl. 14: Konsert: Oona Sinkko & Toisinto-ensemble i Grankulla kyrka.

Moderna versioner av österbottniska psalmmelodier. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

To 19.6 kl. 14–15.30: Sommarcafé vid kyrkans innergård, Jona Granlund, Barbro Smeds, Catherine Granlund.

Sö 22.6 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt.

To 26.6 kl. 14–15.30: Sommarcafé vid kyrkans innergård, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Carola Wikström.

Sö 29.6 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt. Kyrktaxi ordnas inom Grankulla, kontakta församlingskansliet senast to 26.6 till grankulla.sv.fors@evl.fi, tfn 050 500 7000.

To 3.7 kl. 14–15.30: Sommarcafé vid kyrkans innergård, Catherine Granlund, Ulrik Sandell, Barbro Smeds.

Sö 6.7 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt. Kyrktaxi ordnas inom Grankulla, kontakta församlingskansliet senast to 3.7 till grankulla.sv.fors@evl.fi, tfn 050 500 7000.

To 10.7 kl. 14–15.30: Sommarcafé vid kyrkans innergård, Heli Peitsalo, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Sö 8.6 kl. 12: Pingstdagens mässa i S:t Mikaels kyrka.

Fre 13.6 kl. 10: Bio i Kino Kirkkonummi.

Sö 15.6 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels kyrka.

Lö 21.6 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels kyrka.

Lö 21.6 kl. 13: Midsommarlunch på Hörnan efter mässan, anmäl dig senast 11.6 till Diakonihjälpen eller elektroniskt via hemsidan.

Sö 22.6 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels kyrka

Ons 25.6 kl. 18: Kvällsandakt med musik i Haapajärvi kyrka.

Sö 29.6 kl. 12: Mässa med konfirmation i S:t Mikaels kyrka.

Ons 2.7 kl. 18: Kvällsandakt med musik i Haapajärvi kyrka.

Sö 6.7 kl. 12: Mässa i S:t Mikaels kyrka.

Ons 9.7 kl. 18: Kvällsandakt med musik i Haapajärvi kyrka.

To 10.7 kl. 10: Sommarkafé på Hörnan, välkommen med!

Församlingen bjuder på svenskspråkig bio: boka biljetter av Ela. Tel. 0504329321.

Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227 diakoni.kyrkslattel@evl.fi

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattel.forsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 8.6 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Onni Thulesius, Anna Arola.

Sön. 15.6 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Onni Thulesius, Aija-Leena Ranta.

Sön. 22.6 kl. 10 Trespråkig högmässa: i domkyrkan. Onni Thulesius, Leena Lehtonen, Katja Mäkiö, Esa Toivola.

Sön. 29.6 kl. 11 Gudstjänst: i Gamla kyrkan. Onni Thulesius, Petra Perttula.

Sön. 6.7 kl. 18 ”Vägar av sommarvind” – Söndagsmusik & andakt: i Viinikka kyrka. Kanteleduo Glissando. Kaj Andersson, Paula Sirén.

Ons. 9.7 kl. 13 Summer Meditation: i Kalevankangas stora kapell. Saxofonduo Tikka & Linnovaara. Soundscape för själen – mitt i sommaren, mitt i stillheten. Fritt inträde.

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkovägen 45

Pingstdagens högmässa: sö 8.6 kl.10. Anu Paavola och Heidi Åberg.

Mässa för alla – messu kaikille: lö 14.6 kl. 18. Tvåspråkig mässa med Korso församling. Eva Ahl-Waris, Kaj Andersson och Anders Ekberg. Predikant Arja Majuri.

Högmässa: sö 15.6 kl.10. Anu Paavola och Anders Ekberg.

Midsommardagens utomhusmässa: lö 21.6 kl. 10. Eva Ahl-Waris, Anders Ekberg.

Högmässa: sö 22.6 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.

Högmässa: sö 29.6 kl. 10. Anu Paavola och Anders Ekberg.

Sommarkonsert: ”Flöjtens längtan” on 2.7 kl. 18

Högmässa: sö 6.7 kl.10. Anu Paavola och Anders Ekberg.

Sommarkonsert: ”Hovlivet i Dresden på 1700-talet” on 9.7 kl. 18

DICKURSBY KYRKA

Stationsvägen 12a

Sommarsamling: ti 17.6 kl.13–14.30. Allsång med Anders Ekberg.

FOLKHÄLSANHUSET

Vallmovägen 28

Sommarträning i Herrgårdsforsens utegym: fr 6.6, 13.6 kl. 11. Tilkuv.9

Veckomässa: fr 6.6 kl. 14. Kaj Andersson, Anders Ekberg.

Diakonissans mottagning: on 11.6 kl. 14–15.

ÖVRIGT

Pensionärernas utfärd: to 12.6 till Helsingfors (Idrottsmuseet Tahto, lunch, Didrichsens konstmuseum). Anmälningar senast 7.6 till Annakatri Aho 0504645068. Bussrutten Håkansböle kyrka kl. 9.20, Dickursby kyrka, vändplatsen 9.35, Follhälsanhuset 9.45, Myrbacka kyrka, busshållplatsen 10.05. **Parkfest på Vanda Pride:** lö 14.6 kl. 14–17. Biblioteksparken, Dickursby.

INTERNATIONAL

Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church until Sunday 22.6. Generally, Sunday School for children. Fellowship after the service.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 8.6, mässa: kl. 10 på Lekholmen.

Söndag 8.6, högmässa på Pingstdagen: kl. 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble medverkar.

Tisdag 11.6, sommarcafé med andakt: kl. 14 i Drumsö seniorhus.

Söndag 15.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. aTSo-kören medverkar. Efter mässan firar vi kyrkoherde Johan Westersunds 60-årsdag i Högborgssalen. Kyrkskjutsen/ taxi kl. 11.15 från Folkhälsan, Seniorhuset i Brunakärr.

Söndag 15.6, mässa: kl. 10 på Lekholmen.

Lördag 21.6, mässa på midsommardagen: kl. 18 i Tomaskyrkan.

Söndag 22.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 29.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 2.7, mässa: kl. 12 på Lekholmen.

Söndag 6.7, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 6.7, mässa: kl. 12 på Lekholmen.

Onsdag 9.7, sommarcafé med andakt: kl. 14 i Drumsö seniorhus.

GEMENSKAP

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 12–18. Lunch kl. 12–13, program kl. 13.30: 3.6: Bingo 10.6: Allsång med Pia Ohman. 17.6: Utfärd till Lekholmen: Anmäl dig senast 8.6 till susanne.moller@evl.fi eller 040 669 3561. Utfärden pågår 8–15.45, start från Kiasma. Pris 20 euro. 24.6: Full rulle del 1. med Camilla och Mats Almqvist. 1.7: Full rulle del 2. med Camilla och Mats Almqvist 8.7: Fredrik Lindgren och ledarhunden Isku. Andakt kl. 14.45, sommarcafé kl. 15–18.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Five O’Clock Organ: tisdagar kl. 17 i Johanneskyrkan från och med 10.6. Fritt inträde. 10.6 spelar Dag-Ulrik Almqvist, 17.6 Sixten Enlund, 24.6 Fiona Chow, 1.7 Dag-Ulrik Almqvist, 8.7 Dag-Ulrik Almqvist.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Fadderdagen: Fira fadderdagen 1.6 med en dagsutflykt i skärgården! Församlingarnas lägerö Lekholmen bjuder på program och korvgrillning. Evenemanget är tvåspråkigt. Turbåten går från Nordsjö och från Fiskehamnen via Degerö till Lekholmen. Båttidtabell och mera info: lekholmen.fi

Barnens dag på Lekholmen: varje tisdag på Lekholmen. För närmare program och båttidtabell, se lekholmen.fi.

MATTEUS

ANDLIGT LIV

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Mässutfärd till Lekholmen: Söndag 20.7! Vi tar 12.00-båten från Nordsjö, som är framme 12.30. Anmäl dig till församlingens kansli om du deltar i mässan och vill ha lunch på holmen (10€) 09 2340 7300 (t.o.m. 7.7 tis och tors kl. 10–14, fr.o.m. 7.7 tors-sön kl. 9–15).

MU-mässa (Matteus Ungdom): Fortsätter på hösten!

Molnet: Molnet: Fortsätter på hösten!

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bärnlund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Fortsätter i höst.

Tweentisdag för åk 3–7: Vi fortsätter med tweenTORS DAGAR i höst!

Öppet hus för ungdomar: fortsätter på hösten!

Matteus barnkör och pysselklubb: Fortsätter i höst.

Barnens tisdag på Lekholmen: Fr.o.m. 3.6. Varje sommartisdag ordnar holmdarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Njut av sommaren på Lekholmen!

Lekisöndag för unga: Ska du bara komma ut till Lekholmen för en kväll så är det onsdagar som gäller! Varje onsdag fr.o.m. 4.6 inbjuder Lekholmen holmbor till kvällsmässa och grillfest.

Familjeläger på Lekholmen: Fira en avslappnad helg på läger tillsammans med Johannes, Matteus och Petrus församling. Familjer av alla slag är välkomna! Också mor- och farföräldrar, faddrar m.fl.. Grillkväll, bastu, pyssel och barnprogram – en skön helg med innehåll som hela familjen kan göra tillsammans. För vuxna även eget parallellprogram med diskussion, musik, motion m.m. 15–17.8 Familjeläger 1. 22–24.8 Familjeläger 2.

MUSIK

Med Metron till Musiken: Varje sommartisdag kl. 19 i kyrkorna i östra Helsingfors. Tis 24.6 kl. 19 i Matteuskyrkan. Orgelbarockens gyllene ålder – inblick i 1980-talets orgelrepertoar Marianne

TAMMERFORS

Meditation till saxofon

Summer Meditation ons. 9.7 kl. 13: i Kalevankangas stora kapell. Saxofonduo Tikka & Linnovaara. Soundscape för själen – mitt i sommaren, mitt i stillheten. Fritt inträde.

Gustafsson-Burgmann, orgel. Gratis in-träde, programblad 10 € till förmån för konsertserien. Mer info på www.metrol-lamusiikkiin.fi

Matteus kyrkokör: fortsätter öva i höst tisdagar. Start 16.9.

Pop-up ukulele: övar i höst fyra gånger och spelar i mässan. Mera info senare! Kör- och ukuleleledare kantor Sirkku-Liisa Niemi sirkku-liisa.niemi@evl.fi, 050 566 9418

Popkören: Fortsätter i höst.

Barnkören: Fortsätter i höst.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stroms-holm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Summer programme: Onsdagar i juni och juli med den engelskspråkiga församlingsgemenskapen (på engelska). Kl. 17–19.30.

Matteus Afterwork: Fortsätter på hösten!
Stickklubben: Stickklubben fortsätter i höst. Kontakt Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas igen i höst!

Kvinnor mitt i livet: Fortsätter i höst!

Samling för män: Fortsätter i höst!

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Fortsätter i höst!

MatTroPrat: Fortsätter i höst!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån–fre kl. 11–13 (inte påskdagarna).

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässa: kl. 11 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, med kyrkkaffe efteråt. (8.6 Camilla Vuoristo, 15.6 Ronny Thylin, 22.6 Camilla Vuoristo, 29.6 Pia Kummel-Myrskog, 6.7 Pia Kummel-Myrskog).

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan, till och med 15.6.2025. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

BARNFAMILJER

Barnens tisdag på Lekholmen: ordnas varje tisdag under sommaren, mer info i Lekis-bilagan!

Musiklek håller paus över sommaren!
Kontaktta Anne Koivula för mer info ang. höstens program: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Lekisonsdag på Lekholmen: ordnas varje onsdag under sommaren, med kvällsmässa och grillning för ungdomar och unga–vuxna.

Ambient ungdomssamling: håller paus under sommaren, start igen till hösten.

EVENEMANG OCH KURSER

Sommarcafé: 13.6, 4.7 och 1.8 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Välkommen på diakonins sommarcafé. Du bjuds på en enkel servering och gemenskap, inramad av en kort

andakt. Obs! Fredagscafé håller paus över sommaren, start igen till hösten.

ANDAKT OCH BÖN

Petruskyrkan öppen för bön: varje tisdag kl. 8–9 till och med 8.7. Start igen 12.8.2025. Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack: håller paus över sommaren. Start igen 16.9 kl. 19 i Munkshöjens kyrka.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 8.6

Högmässa med konfirmation: kl. 10 i Ekenäs.

Högmässa: kl. 12 i Bromarv.

Sön 15.6

Högmässa med konfirmation: kl. 10 i Ekenäs

Friluftsgudstjänst: kl. 10 på Museigården i Tenala. I kyrkan vid regn.

MIDSOMMAR

Fre 20.6 Midsommarafton

Allsångsandakt: kl. 18 i Bromarv.

Lör 21.6 Midsommardagen

Gudstjänst utomhus: kl. 12 på Ramsdal lägergård (inomhus vid regn). Lätt lunchservering. Buss: Bromarvs kyrka kl. 10.40, Tenala församlingshem kl. 11, Ekenäs församlingshem kl. 11.15. Retur efter lunchen. Ingen anmälan behövs.

Sön 22.6

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs.

Sön 29.6

Högmässa: med konfirmation kl. 10 i Ekenäs.

Kvällsmässa med sommarsånger: kl. 18 i Snappertuna.

Sön 6.7

Högmässa: kl. 10 Ekenäs.

MUSIK

En stund av tröst: tors 26.6 kl. 19 i Ekenäs kyrka. En musikstund för eftertanke och lugn. Musik: Annica Cleo & Janne Mansikka (piano). Beträktelser: Anders Lindström. Evenemanget är en del av Lilla poesi- och jazzfestivalen. Fritt inträde, programblad 10 euro.

”Olohuoneesta estradille – Italialaisen Madrigaalin matka”: tors 3.7 kl. 19 i Ekenäs kyrka. Helsingin kamarikuoro ja Suomalainen barokkiorkesteri. Biljetter: helsinginkamarikuoro.fi och vid dörren en timme före, 25 euro/15 euro.

Familjens Gräsbecks traditionella sommarkonsert: sön 6.7 kl. 16 i Bromarvs kyrka. Eva Gräsbeck, violin, Suvi Gräsbeck, sång, Solveig, Folke och Oscar Gräsbeck, piano. Fritt inträde, programblad 20 euro

Lunchmusik: ons kl. 13 i Ekenäs kyrka

– 25.6: Lovsångsteam

– 2.7: Anders Storbacka

– 9.7: Marie och Björn Dimpker

INGÅ

Utfärdsdags!

Båtutflykt ti 17.6 kl. 17.00:

Stora Fagerö. Avfärd kl. 17 från småbåtshamnen, vid Ingå ABC, start tillbaka från Stora Fagerö kl. 20.30. Litet program, grillkorv, kaffe. Utfärdens pris vuxna 5 €/barn 2 €. Anmälningar senast 12.6, tfn 09–2219030 eller inga.kansli@evl.fi.

Eftermiddagsmusik fre kl. 16 i Bromarvs kyrka

– 27.6: Anders Storbacka

– 4.7: Annika Palm

– 11.7: Marie och Björn Dimpker

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 7.6:

– kl. 10.00–13.00 Diakoni- och missionsbasar: Prästgårdens park. Försäljning av hembakat & handarbeten samt lotteri och kaffe till förmån för missionen, diakonin och insamlingen Gemensamt Ansvar. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

Sö 8.6:

– kl. 10.00 Radierad musikgudstjänst: Degerby kyrka. Sjöblom, Nygård.

– kl. 18.00 Musikandakt: Fagervik kyrka. Inkeri Aittola, sång och piano, Pia Nygård, sång, flöjt och piano. Tom Sjöblom, andakt.

Ti 10.6

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet: Strandvägen 11. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

To 12.6:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet: Strandvägen 11. Fabritius–Ylitalo, Kakko

– kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tom Sjöblom finns på plats: Ingå kyrka.

Sö 15.6:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Ti 17.6

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet: Strandvägen 11. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

– kl. 17.00 Båtutflykt: Stora Fagerö. Avfärd kl. 17 från småbåtshamnen, vid Ingå ABC, start tillbaka från Stora Fagerö kl. 20.30. Litet program, grillkorv, kaffe. Utfärdens pris vuxna 5 €/barn 2 €. Anmälningar senast 12.6, tfn 09–2219030 eller inga.kansli@evl.fi.

Ons 18.6:

– kl. 13.00–15.00 Grillfest: Strandvägen 11. Rolf Sonntag med orkester. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

– kl. 19.00 Sommarkonsert med Helen Lindén-Pons, cello och Pentti Hildén, gitarr: Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 19.6:

– kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tom Sjöblom finns på plats: Ingå kyrka.

Fre 20.6:

– kl. 14.00–15.00 Gångmeditation med Tom Sjöblom: Ingå kyrka.

Lö 21.6:

– kl. 10.00 Midsommarens tvåspråkiga friluftsgudstjänst: Gammelgården. Sjöblom, Nygård.

Sö 22.6:

– kl. 16.00 Kaffebordsgudstjänst: Prästgården. Sjöblom, Nygård.

To 26.6:

– kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tuija Wilman finns på plats: Ingå kyrka.

Lö 28.6:

– kl. 13.00–15.00 Guidning (gratis) på svenska (på finska kl. 11–13): Ingå kyrka. Päivärinta.

Sö 29.6:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Wilman, Nygård.

Ons 2.7:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet: Strandvägen 11. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

– kl. 19.00 Sommarkonsert Mathias Sandberg – ”Freedom music” med Mikael Svarvar, piano. Jazzinspireerad gospel: Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 3.7:

– kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tuija Wilman finns på plats: Ingå kyrka.

Sö 6.7:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Wilman, Nygård.

Ons 9.7:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lop-piset öppet: Strandvägen 11. Fabritius–Ylitalo, Kakko.

To 10.7:

– kl. 14.00–15.00 Träffa prästen – Tuija Wilman finns på plats: Ingå kyrka.

Ingå och Degerby kyrka fungerar som vägkyrkor: 9.6–8.8.2025 och är öppna kl. 11–15 dagligen.

KARIS-POJO

Söndag 8.6

– kl. 10 Gudstjänst: i Karis kyrka, gudstjänsten streamas också.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Ti 10.6 kl. 16 Bibelgruppen: i Karis församlingshem.

On 11.6 kl. 18 Talko för bekämpning av jättebalsaminer: vid Karis kyrka. Utrustning: stövlar, oömma byxor, rock med långa ärmar och handskar. Kaffe efteråt i Sockenstugan. Väderreservat. Mera info: diakon Åsa tfn 050 562 4010.

To 12.6 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Söndag 15.6

– kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Fre 20.6 kl. 15 Midsommarfest: på kyrkbacken vid Sockenstugan i Karis. Allsång och musik, program för barn, kaffeservering och korvgrillning.

Lö 21.6 kl. 13 Tvåspråkig musikandakt: i Sockenstugan.

Sö 22.6 kl. 13 Sommarmässa: på Gumnäs festplats i Pojo.

Sö 29.6

– kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 6.7

– kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Se församlingens alla evenemang på www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sommarklubb: på Virkby kyrkas gård för barn med egen vuxen 2–18.6 må–to kl. 9–15 och fre kl. 9–13. Ni kan komma och gå hur det passar er. Eget mellanmål, kärlek med. Grillen varm varje dag. Församlingen bjuder på dricka.

Virkby vardagsrum: också under sommaren onsdagar kl. 17–19 i Virkby kyrkas församlingssal. Trevlig samvaro för alla oberoende av ålder. Kvällste.

Svenska verksamhetens dagsutflykt till Iniö: 13.8. kl. 8.30–18.30. I Iniö ska vi bekanta oss med Iniö kyrka, samt museet: Ploki ja Merimuseo. Kaffepaus på vägen, lunch i Iniö. Info om anmälningsstiden publiceras senare.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR & GUDSTJÄNSTER

Sö 8.6

Kl. 9.30 Gudstjänst: i Sankt Olofs kapell, Pellinge, Smeds, Filip Schauman. Kyrk-kaffe i Hörberggården ordnas av Pellinge Hembygdsförening

Kl. 12.15 Vigningsmässa: i Domkyrkan, biskop Bo-Göran Åstrand, Lindgård, Smeds, Tollander, Chow

Kl. 14 Teckenspråksandakt och mässa: kapellet på Lundagatan 5 – Dövpastor Maria Lindberg

Kl. 14 Friluftsgudstjänst: på Postbacken, Illby, Eisentraut-Söderström, Hätönen, Gaudeamuskören

Sö 15.6

Kl. 10 Gudstjänst: i Emsalö kapell, Lindgård, Chow

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Smeds, Lindgård, Hätönen

Lö 21.6 Midsommardagen

Kl. 12.15 Friluftsgudstjänst: i Domprostgårdens trädgård, Eisentraut-Söderström, Hätönen

Sö 22.6 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Hätönen, Filip Schauman

Sö 29.6

Kl. 10 Gudstjänst: i Kullo bykyrka, Smeds, Schauman

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Lindgård, Schauman

Sö 6.7

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Lundgren, Jakobsson, Schauman

Kl. 18 Gudstjänst: i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Jakobsson, Schauman

GRUPPER

Andakt & Lunch: i Församlingshemmet på Lundagatan 5

Ti 10.6 och 17.6 kl. 12

Pris: 7,50 €/3 € – för pensionärer och arbetssökande.

Kvar i stan-träff: i Café, Lundagatan 5. To 12.6, 19.6, 26.6, 3.7, 10.7 kl. 11–13.30.

För dig som stannar kvar i stan under sommaren

Ti 17.6 kl. 17 Karabastu: vid Karijärvi strandbastu, Karijärvivägen 102. Bastukväll med samtal och samvaro för män. Anmälan senast 16.6 till Andreas via sms, 0400 744 613.

Kaffeandakt: i Lilla salen. To 3.7 och 10.7 kl. 14.00

MUSIK I DOMKYRKAN

Orgelkvart: – varje tisdag och torsdag kl. 12.

En 15 minuters paus med högklassig musik.

Må 16.6 kl. 18 Konsert i Domkyrkan: ”Andas med mig...”, Rebecka Stråhlman

Sommarmusik: – torsdagar kl. 19

12.6: 2.6 Finländska kammarkören, dir. Eric-Olof Söderström & Anne Hätönen, orgel. Musik av Arvo Pärt.

19.6: Duo Lipiäinen & Ahopelto – Nordisk kamarmusik

26.6: Kaisa Sidoroff – Musik av Kaj Chydenius

3.7: Jarkko Yli-Annala – Bach, Buxtehude, Beethoven, Pärt

10.7: Theresia Laurikka (sopran) & Anna Kulmala (piano) – Konsert till fotografen Natalia Linséns ära.

SIBBO

Sö 8.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

On 11.6 kl. 11–14 Gravgårdsdag: Kyrkoby begravningsplats. Tvåspråkig andakt i Ljusets kapell kl. 11. Församlingarna bjuder på mylla, sand, redskap och hjälp och plantering. Blommor finns att köpa. Kaffeservering.

To 12.6 kl. 17.30 Pilgrimsvandring: Sibbo storskog. Vi besöker brandplatsen från 2018. Busstransport från Kyrkoby församlingshem. Med Milja Westerlund. Info och anmälan milja.westerlund@evl.fi, 050 566 3690.

Sö 15.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

On 18.6 kl. 18 Allsång: Prästgårdens trädgård. Vi sjunger sommarsånger och njuter av försommarens grönska tillsammans med Camilla Wiksten-Rönnebacka och vänner. Vid regn hålls allsången inomhus i festsalen. Servering.

Lö 21.6 kl. 12 Mässa på midsommardagen: Gamla kyrkan.

Sö 22.6 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.

Sö 29.6 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.

To 3.7 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyrkan. Stråkkvartetten Felis. Musik av Beethoven och Sjostakovitj. Fritt inträde, program 5 €. Marthornas klockstapelkafé.

Sö 6.7 kl. 12 Friluftsgudstjänst: Vid Sibbo kyrka. Vid regn hålls gudstjänsten inne i kyrkan.

To 10.7 kl. 14 Sommarsångsandakt: Ser vicehuset Linda. Med Katja Korpi och kantor.

To 10.7 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyrkan. Duo Ni. Musik på kantele av Pärt, Yoshimatsu, Tiersen och Haimelin.

KOLUMNEN

HEIDI SALMINIITY

Vid bordet där ingen är ensam

SALENOCH BORDET är ännu tomt. Det är stilla och tyst. Jag börjar lugnt förbereda maten och duka bordet tillsammans med en frivillig. Idag skulle vi bjuda på smaker från Malawi. Malawi kallas ofta för Afrikas varma hjärta – ett smeknamn som speglar både landets geografiska läge och dess människors varma gästfrihet. I Malawi är det inte ovanligt att någon bjuder in en främling till sitt bord, bara för att ingen ska behöva äta ensam. Det är en påminnelse om att hjärtats värme inte mäts i rikedom, utan i öppenhet.

KANSKE ÄR DET just det vi försöker skapa här i vår församling i Vanda. Ett hjärta mitt i byn, där ingen lämnas utanför. Ett bord där det alltid finns en stol till. En plats där Guds rike får ta form – inte i stora ord, utan i små handlingar. En kopp kaffe. En fråga som ställs med omtanke. Ett leende som säger: du hör hemma här.

»Att dela en måltid, hur enkel den än är, är att säga: du är välkommen här.«

DET ÄR NÅGOT särskilt med att sitta ner tillsammans. Att dela en måltid, hur enkel den än är, är att säga: du är välkommen här. Det är att öppna inte bara dörren till ett rum, utan dörren till sitt liv. Vid det här bordet har människor skrattat, gråtit, berättat om barnbarn och om tacksamhet. Här har tystnad fått vara okej.

I en tid där ensamheten växer, där många äter sina måltider framför en skärm, blir det gemensamma bordet en motståndshandling. En plats där vi påminns om att vi hör ihop. Att vi inte är skapade för att leva våra liv i isolerade bubblor, utan i gemenskap.

NU NÄR SOMMAREN närmar sig och den vanliga församlingsverksamheten tar paus finns det ändå platser där gemenskapen fortsätter. Gudstjänstlivet pågår hela sommaren. Det finns sommarcaféer, utflykter och andra tillfällen där man kan hitta ett bord – och någon att dela det med.

För även under sommaren finns det bord där ingen behöver vara ensam.

Heidi Salminiitty är diakon i Vanda svenska församling.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Finns mod att prata om svåra saker”

Hemma i Borgå missade Amanda Ahlgren inte en enda ungdomssamling så länge hon inte hade hög feber eller var på läger. Och läger, det är hon ofta på!

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Amanda Ahlgren är 24 år, kommer från Borgå, bor i Åbo och studerar till socionom. Hennes mål med studierna är att bli behörig ungdomsarbetsledare inom kyrkan, och kanske också diakon.

Om det är något Amanda har erfarenhet av så är det ungdomsarbetet i kyrkan.

– Här i Åbo sjunger jag med i kören och är med i verksamheten för ungdomar och ungavuxna. Jag drar skribagrudder och gör inbrott där det behövs med barn och unga, säger hon.

De senaste fyra eller fem somrarna har hon varit ambulerande vuxenledare på skribaläger i Borgå, Åbo och Helsingfors. Hon är anställd per läger av församlingarna, men i praktiken räcker lägerlivet till som heltidsjobb om somrarna.

– Förra sommaren var jag på sju eller åtta läger.

För en del människor är det rätt slitsamt att vara på läger. För Amanda Ahlgren överväger ändå fördelarna nackdelarna.

– Jag tycker jättemycket om ungdomar och att finnas där för dem och vara en trygg vuxen.

Det är ett belönande arbete. I början av ett läger är det ofta lite stel stämning, ingen har ännu hittat sin plats. Men på en vecka hinner det hända mycket när det gäller gruppdynamik och utveckling.

– Det är jättefint att se, och i bästa fall kan man vara den där första trygga vuxna för en ungdom.

Hur gör man för att vara en sådan där trygg hjälpseller vuxen på läger, har du några tips?

– Att genuint vara sig själv. Ungdomarna märker om man försöker vara någon annan.

– För hjälpsisar kan det ibland vara svårt att gå och prata med ungdomar man inte känner, men bara man vågar vara sig själv och ta det där första steget så blir det så mycket lättare längre fram på lägret, säger Amanda Ahlgren.

Sen är det förstås viktigt att vara lojal, öppen och vänlig mot alla.

– Med det kommer man längst.

Som lägerledare är det viktigt att våga vara sig själv säger Amanda Ahlgren. FOTO: PRIVAT

Själv minns Amanda att hon var rätt blyg i början av sin karriär som lägerledare.

– Jag var jätteosäker då det kom till att dra lekar och sådär. Men om man utsätter sig för nya saker vartefter så vågar man sakta men säkert visa mer av sig själv och vara trygg i det.

Gemenskap tar tid

Som barn deltog hon i klubbverksamhet och barnläger i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Hon hade en fin skribatid och fortsatte sen som hjälpsis i församlingen. Så länge hon bodde i Borgå dök hon upp till ungdomssamling varje torsdag, med undantag för om hon var på läger eller hade hög feber.

Då hon flyttade till Åbo för att studera fick hon ett nytt perspektiv på församlingsliv.

– Jag hade glömt hur svårt det kan vara att komma in i en församling. Jag blev jättebra bemött i Åbo, men det tog ändå länge att lära kän-

na människor och få en djupare gemenskap.

Vissa församlingar tampas med att få fler unga att stanna kvar engagera sig. För Amanda har gemenskapen varit en avgörande faktor som gör att hon i dag är aktiv i församlingen både på sin nya hemort Åbo och sin gamla hemort Borgå.

– Jag är jättetacksam över vad jag fått från församlingen. Vi hade en så bra och nära gemenskap med jättemånga i Borgå. Känslan och gemenskapen man får på läger får man inte i vardagen.

Dessutom erbjuder församlingarna ett forum för att prata om och utöva tro. Det finns inte så många andra sammanhang där det känns helt bekvämt konstaterar Amanda.

– I församlingen kan man tala om tro, men också om mycket annat utan att någon dömer. Det känns som om det i kyrkan finns mod att prata om svåra saker. Det finns inget man inte kan prata om bara man gör det respektfullt.

»Ungdomarna märker om man försöker vara någon annan.«

DOMPROSTERIET

BORGÅ MÄSSOR & GUDSTJÄNSTER

Sö 8.6

Kl. 9.30 Gudstjänst: i Sankt Olofs kapell, Pellinge, Smeds, Filip Schauman. Kyrkkaffe i Hörberggården ordnas av Pellinge Hembygdsförening

Kl. 12.15 Vigningsmessa: i Domkyrkan, biskop Bo-Göran Åstrand, Lindgård, Smeds, Tollander, Chow

Kl. 14 Teckenspråksandakt och messa: kapellet på Lundagatan 5. Dövpastor Maria Lindberg

Kl. 14 Friluftsgudstjänst: på Postbacken, Illby, Eisentraut-Söderström, Hätönen, Gaudeamuskören

Sö 15.6

Kl. 10 Gudstjänst: i Emsalö kapell, Lindgård, Chow

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Smeds, Lindgård, Hätönen

Lö 21.6 Midsommardagen

Kl. 12.15 Friluftsgudstjänst: i Domprostgårdens trädgård, Eisentraut-Söderström, Hätönen

Sö 22.6 Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Hätönen, Filip Schauman

Sö 29.6

Kl. 10 Gudstjänst: i Kullo bykyrka, Smeds, Schauman

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Lindgård, Schauman

Sö 6.7

Kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Lundgren, Jakobsson, Schauman

Kl. 18 Gudstjänst: i Svartbäck-Spjutsunds skärgårds-kyrka, Jakobsson, Schauman

GRUPPER

Andakt & Lunch: i Församlingshemmet på Lundagatan 5
Ti 10.6 och 17.6 kl. 12

Pris: 7,50/3 euro – för pensionärer och arbetssökande.

Kvar i stan-träff: i Café, Lundagatan 5.

To 12.6, 19.6, 26.6, 3.7, 10.7 kl. 11-13.30. För dig som stannar kvar i stan under sommaren

Ti 17.6 kl. 17 Karabastu: vid Karijärvi strandbastu, Karijär-vivägen 102. Bastukväll med samtal och samvaro för män.

Anmäl senast 16.6 till Andreas via sms, 0400 744 613.

Kaffeandakt: i Lilla salen. To 3.7 och 10.7 kl. 14.00

MUSIK I DOMKYRKAN

Orgelkvart: – varje tisdag och torsdag kl. 12.

En 15 minuters paus med högklassig musik.

Må 16.6 kl. 18 Konsert i Domkyrkan:

”Andas med mig...”, Rebecka Stråhlman

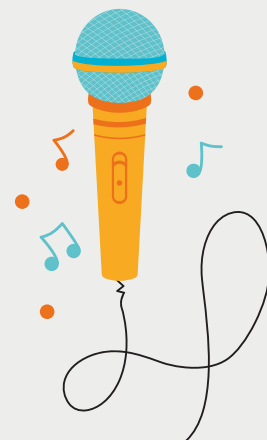
BORGÅ Sommarmusik

Sommarkonsserter på torsdagar

Under sommaren bjuds publiken in till inspirerande konserter varje torsdagskväll klockan 19, med fri entré.

Från 12 juni till 7 augusti fylls kvällarna av allt från Arvo Pärts meditativa toner och barockens prakt till nordiska klanger och nyskapande vokalmusik. Arvo Pärt firar 90 år i år och hans musik kommer att till hans ära ges under två konserter i domkyrkan.

På programmet står både solister, ensembler och körer – som Finländska kammarkören, Mustarastas och stråkorkestern La Tempesta.

BORGÅ Gemenskap

Kvar i stan

Kvar i stan – träffar för dig som stannar kvar i stan under sommaren och inte åker ut till stugan eller reser bort!

För alla som känner sig ensamma under sommaren – gammal eller ung, kvinna eller man.

Du är välkommen att göra något roligt och meningsfullt tillsammans med andra som också av olika orsaker är kvar i stan under sommaren. Vi har ibland en gäst på plats, ibland gör vi utflykter med promenader. Kom med för att se vad du kan bidra med och själv få uppleva!

Vi träffas under **torsdagar kl. 11-13.30** med start **5 juni** och sommarens sista träff är 14 augusti.

Var? Församlingshemmets café på Lundagatan 5.

Sommarmusik: – torsdagar kl. 19

12.6: 2.6 Finländska kammarkören, dir. Eric-Olof Söderström & Anne Hätönen, orgel. Musik av Arvo Pärt.

19.6: Duo Lipiäinen & Ahopelto – Nordisk kamarmusik

26.6: Kaisa Sidoroff – Musik av Kaj Chydenius

3.7: Jarkko Yli-Annala – Bach, Buxtehude, Beethoven, Pärt

10.7: Theresia Laurikka (sopran), Anna Kulmala (piano) – Konsert till fotografen Natalia Linséns ära.

SIBBO

Sö 8.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

On 11.6 kl. 11-14 Gravgårdsdag: Kyrkoby begravningsplats. Tvåspråkig andakt i Ljusets kapell kl. 11. Församlingarna bjuder på mylla, sand, redskap och hjälp och plantering. Blommor finns att köpa. Kaffeservering.

To 12.6 kl. 17.30 Pilgrimsvandring: Sibbo storskog. Vi besöker brandplatsen från 2018. Busstransport från Kyrkoby församlingshem. Med Milja Westerlund. Info och anmälan milja.westerlund@evl.fi, 050 566 3690.

BORGÅ Kaffe med hopp

Kaffeandakter i juli

Kaffeandakter **torsdagar 3.7-31.7 kl. 14**. Vi firar andakt, sjunger allsång och avnjuter kaffet tillsammans med Urda Lindberg, Ann-Britt Hedman och Anita Virtanen.

Kom till i Lilla salen, församlingshemmet på Lundagatan 5!

AGRICOLA Motion och historia

Vandringar i Lovisa och Lappträsk i sommar

Agricola svenska församling ordnar vandringar i Lovisa och Lappträsk. I Lovisa leds vandringarna av Görel Engström.

Den första **må 2.6 kl. 18** har temat *Husens historia – en vandring i Lovisa centrum*. Vi startar från övre ändan av torget. Under vandringen presenteras olika hus i Lovisa.

Må 30.6 kl. 18 är temat *Gömt men inte glömt* och då vandrar vi på Lovisa gamla begravningsplats. Start vid Saltbodtorget.

Må 4.8 kl. 18 Ro och frid – en vandring på nya begravningsplatsen i Lovisa. Start i västra ändan av gravgården.

En avgift på 5 euro/person (kontant) för vårt missionsprojekt i Nepal för arbete bland kvinnor och barn. Vandringarna tar ca en timme. Vi promenerar i måttlig takt med flera olika stopp. Den första går längs trottoarer och gångvägar medan vi 30.6 och 4.8 delvis går i terräng.

To 24.7 kl. 15 är det vandring på Lappträsk kyrkogård. Vi bekantar oss med den historiska kyrkogården under ledning av Gunnar Rosenqvist. Kyrkorna och kyrkogården i Lappträsk är karakteriserade som (del av) byggd kulturmiljö av riksintresse. Kaffe i lilla kyrkan efteråt.

Välkommen med!

Sö 15.6 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.
On 18.6 kl. 18 Allsång: Prästgårdens trädgård. Vi sjunger sommarsånger och njuter av försommarens grönska tillsammans med Camilla Wiksten-Rönnbacka och vänner. Vid regn hålls allsången inomhus i festsalen. Servering.
Lö 21.6 kl. 12 Mässa på midsommardagen: Gamla kyrkan.
Sö 22.6 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka.
Sö 29.6 kl. 12 Högmässa: Gamla kyrkan.
To 3.7 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyrkan. Stråkkvartetten Felis. Musik av Beethoven och Sjostakovitj. Fritt inträde, program 5 euro. Marthornas klockstapelkafé.
Sö 6.7 kl. 12 Friluftsgudstjänst: Vid Sibbo kyrka. Vid regn hålls gudstjänsten inne i kyrkan.
To 10.7 kl. 14 Sommarsångsandakt: Servicehuset Linda. Med Katja Korpi och kantor.
To 10.7 kl. 19 Sommarkonsert: Gamla kyrkan. Duo Ni. Musik på kantele av Pärt, Yoshimatsu, Tiersen och Haimelin.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA HELSINGE KYRKA S:T LARS
 Kyrkovägen 45
Pingstdagens högmässa sö 8.6 kl.10: Anu Paavola och Heidi Åberg.
Mässa för alla – messu kaikille lö 14.6 kl. 18: Tvåspråkig mässa med Korso församling. Eva Ahl-Waris, Kaj Andersson och Anders Ekberg. Predikant Arja Majuri.
Högmässa sö 15.6 kl.10: Anu Paavola och Anders Ekberg.
Midsommardagens utomhusmässa lö 21.6 kl. 10: Eva Ahl-Waris, Anders Ekberg.
Högmässa sö 22.6 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Anders Ekberg.
Högmässa sö 29.6 kl. 10: Anu Paavola och Anders Ekberg.

Sommarkonsert on 2.7 kl. 18: "Flöjten längtan"
Högmässa sö 6.7 kl.10: Anu Paavola och Anders Ekberg.
Sommarkonsert on 9.7 kl. 18: "Hovlivet i Dresden på 1700-talet"

DICKURSBY KYRKA
 Stationsvägen 12a
Sommarsamling ti 17.6 kl.13–14.30: Allsång med Anders Ekberg.

FOLKHÄLSANHUSET
 Vallmovägen 28
Sommarträning i Herrgårdsforsens utegym: fr 6.6, 13.6 kl. 11. Tilkuvägen.9
Veckomässa fr 6.6 kl. 14: Kaj Andersson, Anders Ekberg.
Diakonissans mottagning on 11.6 kl. 14–15.

ÖVRIGT
Pensionärernas utfärd: to 12.6 till Helsingfors (Idrottsmuseet Tahto, lunch, Didrichsens konstmuseum). Anmälningar senast 7.6 till Annakatri Aho 050 464 5068. Bussrutt: Håkansböle kyrka kl. 9.20, Dickursby kyrka, vändplatsen 9.35, Folkhälsanhuset 9.45, Myrbacka kyrka, busshållplatsen 10.05.
Parkfest på Vanda Pride lö 14.6 kl. 14–17: Biblioteksparken, Dickursby.

INTERNATIONAL
Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12 pm at Tikkurila church until Sunday 22.6. Generally, Sunday School for children. Fellowship after the service.

VANDA Äventyr

Sommarutfärd för familjer!

Hjärtligt välkomna på sommarutfärd till Svartholmen! **Onsdag 30.7 kl. 10.00 – 14.30.** Båt från Edesviken, Sandstrandsvägen 3.

Vi åker med båt kl. 10 till Svart-holmen (ca 12min). Musiklek kl. 10.30 i båthuset för dem som vill, och sedan lunch vid stående bord. Kaffe/te och bulle, saft och glass till efterrätt.

Ön är lättillgänglig med barnvagn, korta avstånd till både caféet och lekparken. Kaniner och hönor bor på ön på sommaren, kanske ni också hittar fåren.

Utfärden kostar 7 euro/ familj, betalning via mobilepay 53896 vid utfärdsdatumet. Anmäl till heidi.aberg@evl.fi senast 17.7. Meddela också om specialdieter. Välkommen med!

KOLUMNEN

HEIDI SALMINIITY

Vid bordet där ingen är ensam

SALEN OCH BORDET är ännu tomt. Det är stilla och tyst. Jag börjar lugnt förbereda maten och duka bordet tillsammans med en frivillig. Idag skulle vi bjuda på smaker från Malawi. Malawi kallas ofta för Afrikas varma hjärta – ett smeknamn som speglar både landets geografiska läge och dess människors varma gästfrihet. I Malawi är det inte ovanligt att någon bjuder in en främling till sitt bord, bara för att ingen ska behöva äta ensam. Det är en påminnelse om att hjärtats värme inte mäts i rikedom, utan i öppenhet.

KANSKE ÄR DET just det vi försöker skapa här i vår församling i Vanda. Ett hjärta mitt i byn, där ingen lämnas utanför. Ett bord där det alltid finns en stol till. En plats där Guds rike får ta form – inte i stora ord, utan i små handlingar. En kopp kaffe. En fråga som ställs med omtanke. Ett leende som säger: du hör hemma här.

»Att dela en måltid, hur enkel den än är, är att säga: du är välkommen här.«

DET ÄR NÅGOT särskilt med att sitta ner tillsammans. Att dela en måltid, hur enkel den än är, är att säga: du är välkommen här. Det är att öppna inte bara dörren till ett rum, utan dörren till sitt liv. Vid det här bordet har människor skrattat, gråtit, berättat om barnbarn och om tacksamhet. Här har tystnad fått vara okej.

I en tid där ensamheten växer, där många äter sina måltider framför en skärm, blir det gemensamma bordet en motståndshandling. En plats där vi påminns om att vi hör ihop. Att vi inte är skapade för att leva våra liv i isolerade bubblor, utan i gemenskap.

NU NÄR SOMMAREN närmar sig och den vanliga församlingsverksamheten tar paus finns det ändå platser där gemenskapen fortsätter. Gudstjänstlivet pågår hela sommaren. Det finns sommarcaféer, utflykter och andra tillfällen där man kan hitta ett bord – och någon att dela det med.

För även under sommaren finns det bord där ingen behöver vara ensam.

Heidi Salminiitty är diakon i Vanda svenska församling.

Pinja Pohjolainen, Ronja Nysten och Tomi Lappalainen är på väg till studier och militärtjänstgöring, men då de besöker Sibbo hoppas de kunna fortsätta träffas i församlingen. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

Vill se grön och fredlig framtid

Tre Sibbounga framtidsspanar kring det egna och det kollektiva. Även om två tredjedelar av dem sannolikt flyttar från Sibbo i höst vill de alla hålla fast vid gemenskapen i församlingen.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

SIBBO Ronja Nysten, Pinja Pohjolainen och Tomi Lappalainen är tre aktiva unga i Sibbo svenska församling. Dessutom är de nyblivna studenter. Nu ligger ett helt nytt livsskede framför dem, men först blir det lite jobb och militärtjänstgöring.

Ronja ska sommarjobba i ett av S-kedjans lager, men till hösten hoppas hon på studier i samhällsvetenskaper eller datateknik i Åbo.

– Just nu är jag på reservplats, så vi får se vad det blir, säger hon.

Tomi kommer att jobba på en del läger i sommar, men utöver det har han inte lyckats få något kneg fram tills att han rycker in i militären i januari. Konkurrensen är stenhård. En tröst är att han ser fram emot livet i det gröna.

»Att flytta från hemorten där man bott hela sitt liv, det är ju en stor livsförändring.«

– Jag har velat fara till militären sen jag var tolv. Nu kommer det äntligen emot. Jag har alltid tyckt om Finland, att vara i skogen, bo i skogen och bli skitig, säger han.

Då han blir civil väntar en studieplats på yrkeshögskolan Metropolia.

Pinja ska sommarjobba men ser mest fram emot att studierna i juridik ska dra igång i Åbo mot hösten.

– Det är nervöst men jag har också varit ganska exalterad. Det ska bli roligt att se hur man klarar av att bo hemifrån. Universitetsstudier är ju också en helt annan sak än gymnasiestudier, säger hon.

”De är bra på att peppa oss”

Att stå på tröskeln till ett annat livsskede beskriver också Ronja som både nervöst och spännande.

– Att flytta från hemorten där man bott hela sitt liv, det är ju en stor livsförändring. Sibbo är ju ganska litet, säger Ronja.

Hennes tanke är att försöka bekanta sig med sin nya församling i Åbo i höst, men hon är också glad över att Sibbo svenska församlings ungdomsledare startat en grupp för utflyttade och lite äldre Sibbo-unga som ska samlas några gånger om året.

I och med att Tomi har några månader kvar i Sibbo och senare kommer tillbringa sina permissioner där är han inställd på att fortsätta besöka församlingens ungdomskvällar i mån av möjlighet.

– Ungdomsarbetet är jättekliv. Det är inte så stora grupper heller och alla känner alla i någon mån.

Också Pinja ger gemenskapen i församlingen en eloge.

– Jag vill jättegärna vara med i den mån det går. Sen kan man ju fara och testa i Åbo, men utan samma gemenskap är det inte samma sak.

Då trion gick i skriban var det pandemi. Det ordnades inga ungdomskvällar och på det förkortade skribaläget bar alla munskydd. Ändå minns Ronja skribaläget som fint. Då fick de träffas på riktigt. Stämningen var varm.

Genom att ställa upp som hjälpledare upplever både Ronja och Tomi att de med råge fått revansch på sin egen skribatid. Pinja vill gärna berömma ungdomsledarna i församlingen.

– Det var skribaläget som blev början till att man ville komma med, men de är bra på att peppa oss till att fortsätta komma.

Ronja håller med och utvidgar responsen till hela församlingens personal.

– De är alla lätta att ta kontakt med. De är jättetrevliga och snälla människor, säger hon.

Hopp om fred och grön omställning

Då trion blickar framåt och svarar på frågan om hur de vill se världen förändras i framtiden är de alla överens.

– Förhoppningsvis skulle världen bli grönare så att man inte skulle behöva stressa lika mycket över klimatförändringen, och att kriget i Ukraina skulle ta slut, säger Tomi.

Ronja fyller på listan med fred på jorden och att alla människor skulle få känna sig trygga. Pinja sammanfattar:

– Vettiga världsledare och stabilare världsläge, det är allt jag behöver.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Och den ljusnande framtid är vår?

KOLUMN

Pia Öhman är medlem i Johannes församlings församlingsråd.

SKOLDAGARNA BÖRJAR vara räknade. Ett oändligt långt sommarlov hägrar om du är i början av din skolkarriär, en rätt lång och sorgfri sommar om du är i mitten av din skoltid och en aningen oviss sommar om du snart ska sluta din skolgång. Ovissheten kan handla om en fortsatt studieplats eller den egna ekonomin då man haft svårt att hitta jobb. Eller ovissheten kan handla om friheten att göra vad man vill och om ansvaret att göra det man måste. Frihet och ansvar, vuxenlivets glada par som ständigt drar åt lite olika håll.

UNGDOMEN ÄR en tid av frihet, men också en tid av växande ansvar. Ansvaret ska handla om de egna livsvalen, intressen och umgängemet. Ansvaret handlar också om de egna ägodelarna och de egna relationerna. Alla som varit nära barn och unga vet att ansvaret inte kommer av sig självt, det krävs både övning och misstag för att lära sig. Och samma gäller med friheten. Barn klarar inte av hur mycket frihet som helst och unga behöver också gränser för mängden frihet. Balansen mellan frihet och ansvar är lättare för vissa, klart mer utmanande för andra. Och för mycket av det ena eller andra kan bli fel.

Om ansvaret, eller känslan av ansvar, blir för stort kan det vara svårt att se ljus på framtiden. Enligt den senaste nationella ungdomsbarometern (2024) har finländska ungas framtidsstro sjunkit så pass mycket att nivån är lägre än någonsin under de 16 år ungdomsbarometern ställt frågan. Framtidsstro behövs förstås på ett privat plan, men också nationellt och globalt.

FRAMTIDSTRON HJÄLPER oss att skapa en bättre morgondag. Vi ser ljus på framtiden och har en känsla av att det mesta nog löser sig. Det kommer att finnas ett jobb åt mig som jag vill gå till och också jag kommer att hitta en vän som är viktig i mitt liv.

Vår uppgift som vuxna är att hjälpa de unga att se hoppet, särskilt då det känns mörkt eller svårt. Vi ska berätta för dem att saker kommer att ordna sig. Vi ska erbjuda konkret hjälp till barn och unga, också när de inte ber om det. Det kan handla om att ännu erbjuda ett sommarjobb åt en ung i din närhet eller att ringa till ett barn du känner och höra vad de gjort idag.

Jag önskar alla barn och unga en möjligast sorgfri sommar, med lagom ansvar och tillräcklig frihet. Och att ni alla får växa upp med tanken att framtiden är ljus!

»Framtidstron hjälper oss att skapa en bättre morgondag.«

Hallå där Odin Grönroos!

Han är ny ungdomsarbetsledare i Petrus församling.

– **JAG GICK** min egen skriba i Tenala församling, numera Ekenäsnejdens församling, och vårt läger var på Ramsdal i Öby. Det bästa med skribatiden var nog fotbollen och volleybollen på fritiden.

I sommar kommer Odin Grönroos att jobba på Petrus församlings konfirmandläger ute på kyrkans egen lägerö Lekholmen.

– **JAG HOPPAS** att vi ska kunna erbjuda ungdomarna en rofylld sommar med roliga erfarenheter så att de får återhämta sig efter ett långt skolar.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.
Mässutfärd till Lekholmen: Söndag 20.7!
 Vi tar 12.00-båten från Nordsjö, som är framme 12.30. Anmäl dig till församlingens kansli om du deltar i mässan och vill ha lunch på holmen (10€) 09 2340 7300 (t.o.m. 7.7 tis och tors kl. 10-14, fr.o.m. 7.7 tors-sön kl. 9-15).

MU-mässa (Matteus Ungdom): Fortsätter på hösten!

Molnet: Molnet: Fortsätter på hösten!

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Barlund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Fortsätter i höst.

Tweentisdag för åk 3-7: Vi fortsätter med tweenTORSdagAR i höst!

Öppet hus för ungdomar: fortsätter på hösten!

Matteus barnkör och pysselklubb: Fortsätter i höst.

Barnens tisdag på Lekholmen: Fr.o.m. 3.6. Varje sommartisdag ordnar holmdarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Njut av sommaren på Lekholmen!

Lekisöndag för unga: Ska du bara komma ut till Lekholmen för en kväll så är det onsdagar som gäller! Varje onsdag fr.o.m. 4.6 inbjuder Lekholmen holmbor till kvällsmässa och grillfest.

Familjeläger på Lekholmen: Fira en avslappnad helg på läger tillsammans med Johannes, Matteus och Petrus församling. Familjer av alla slag är välkomna! Också mor- och farföräldrar, faddrar m.fl.. Grillkväll, bastu, pyssel och barnprogram – en skön helg med innehåll som hela familjen kan göra tillsammans. För vuxna även eget parallellprogram med diskussion, musik, motion m.m. 15-17.8 Familjeläger 1. 22-24.8 Familjeläger 2.

Musik

Med Metron till Musiken: Varje sommartisdag kl. 19 i kyrkorna i östra Helsingfors. Tis 24.6 kl. 19 i Matteuskyrkan. Orgelbarockens gyllene ålder – inblick i 1980-talets orgelrepertoar Marianne Gustafsson-Burgmann, orgel. Gratis inträde, programblad 10 € till förmån för konsertserien. Mer info på www.metrolamusiikkiin.fi

Matteus kyrkokör: fortsätter öva i höst tisdagar. Start 16.9.

Pop-up ukulele övar i höst fyra gånger och spelar i mässan. Mera info senare! Kör- och ukuleleledare kantor Sirkku-Li-

sa Niemi sirkku-liisa.niemi@evl.fi, 050 566 9418

Popkören: Fortsätter i höst.

Barnkören: Fortsätter i höst.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10-14)

Summer programme: Onsdagar i juni och juli med den engelskspråkiga församlingsgemenskapen (på engelska). Kl. 17-19.30.

Matteus Afterwork: Fortsätter på hösten!

Stickklubben: Stickklubben fortsätter i höst. Kontakt Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas igen i höst!

Kvinnor mitt i livet: Fortsätter i höst!

Samling för män: Fortsätter i höst!

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Fortsätter i höst!

MatTroPrat: Fortsätter i höst!

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån-fre kl. 11-13 (inte påskdagarna).

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida:

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10-14, telefondid ti och to kl. 10-14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Församlingarnas kanslier under sommaren

Johannes församling, Högbergsgatan 10 / tfn 09 2340 7700.

Mån kl. 10-15, tis stängt, ons stängt, tor kl. 10-15, fre endast e-post: johannes.fors@evl.fi. Gäller perioden juni-augusti.

Matteus församling, Åbohusvägen 3 / tfn 09 2340 7300.

Perioden 1.6-6.7: Tis och tors kl. 10-14.

Perioden 7.7-3.8: Det fysiska kansliet är stängt, förutom enligt överenskommelse. Telefondider tor-sön kl. 9-15. Om vi inte svarar så ringer vi tillbaka.

Enklast att få tag på oss via e-post: matteus.fors@evl.fi.

Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15 / tfn 09 2340 7100.

Perioden 1-23.6: Mån-tis och tor-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16.

Perioden 23.6-11.8: Kansliet öppet tis-tor kl. 10-13.

E-post: petrus.fors@evl.fi.

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 1.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 8.6, mässa: kl. 10 på Lekholmen.

Söndag 8.6, högmässa på Pingstdagen: kl. 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble medverkar.

Tisdag 11.6, sommarcafé med andakt: kl. 14 i Drumsö seniorhus.

Missa inte! Söndag 15.6, högmässa:

kl. 12 i Johanneskyrkan. aTSo-kören medverkar. Efter mässan firar vi kyrkoherde Johan Westerlunds 60-årsdag i Högbergssalen. Kyrkskjutsen/ taxi kl. 11.15 från Folkhälsan, Seniorhuset i Brunakärr.

Söndag 15.6, mässa: kl. 10 på Lekholmen.

Lördag 21.6, mässa på midsommardagen: kl. 18 i Tomaskyrkan.

Söndag 22.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

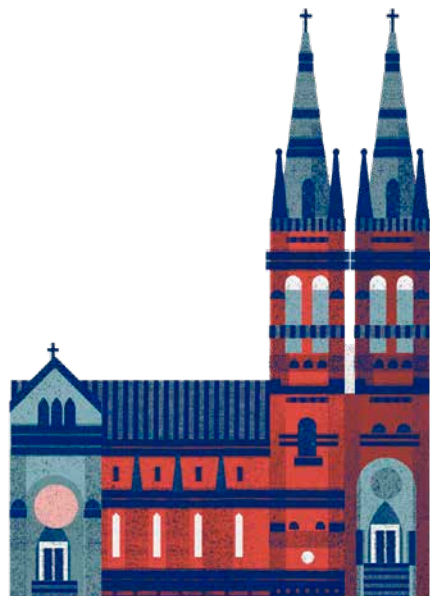
Söndag 29.6, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 29.6, mässa: kl. 12 på Lekholmen.

Söndag 6.7, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 6.7, mässa: kl. 12 på Lekholmen.

Onsdag 9.7, sommarcafé med andakt: kl. 14 i Drumsö seniorhus.

MATTEUS Regnbågsgemenskap**Regnbågskafé och -mässa för unga**

Regnbågskafé onsdagen den 25.6 kl. 16–19 på Matteuskyrkans gård. Man får chilla och hänga, skapa smycken i en smyckesverkstad, rita med gattukrutor och leka utelekar. Kaféet erbjuder förmånliga priser. Om det regnar flyttas allt in i kyrkans aula. Evenemanget är en del av ett större Ungas Pride-evenemang som ordnas av Helsingfors stad på Stoaplatsen.

Musikfylld **regnbågmässa kl. 19–20** på finska och svenska i Matteuskyrkan med universitetspräst Lisa Enckell.

PETRUS Gemenskap**Petrus Sommarcafé**

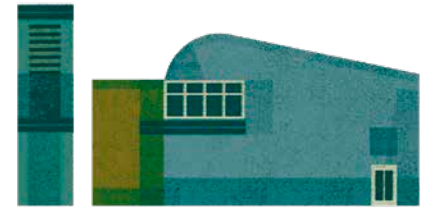
Välkommen på diakonins sommarcafé som ordnas den **13.6, 4.7 och 1.8 kl. 13–14.30** vid Petruskyrkan.

Du bjuds på en enkel servering och gemenskap, inramad av en kort andakt.

JOHANNES Utfärd**Hej Brändö–Kumlinge!**

I år blir vår sommarutfärd lite längre än vanligt, vi reser till Brändö–Kumlinge och hälsar på vår tidigare diakoniarbetare André Troberg, som är präst där.

Vi åker den **15 augusti** med egen buss och sover över två nätter på ett hotell på Brändö. Priset är 100 euro per deltagare. Mera detaljerad information kommer närmare resan. Antalet platser är begränsat. Anmälningar tas emot på kansliet **före den 31.7** eller så länge det finns platser: 09 2340 7700 eller johannes.fors@evl.fi. Under sommaren är kansliet öppet måndagar och torsdagar kl. 10–15.

Barnfamiljer

Missa inte! Barnens tisdag på Lekholmen: ordnas varje tisdag under sommaren, mer info i Lekis-bilagan!

Musikleik håller paus över sommaren! Kontakta Anne Koivula för mer info ang. höstens program: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Missa inte! Lekisonsdag på Lekholmen: ordnas varje onsdag under sommaren, med kvällsmässa och grillning för ungdomar och unga-vuxna. Mer info i Lekis-bilagan!

Ambient ungdomssamling håller paus under sommaren, start igen till hösten.

Evenemang och kurser

Sommarcafé: 13.6, 4.7 och 1.8 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Välkommen på diakonins sommarcafé. Du bjuds på en enkel servering och gemenskap, inramad av en kort andakt. Obs! Fredagscafé håller paus över sommaren, start igen till hösten.

Andakt och bön

Petruskyrkan öppen för bön: varje tisdag kl. 8–9 till och med 8.7. Start igen 12.8.2025. Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack håller paus över sommaren. Start igen 16.9 kl. 19 i Munkshöjdens kyrka.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

PETRUS FÖRSAMLING

www.helsinginseurakunnat.fi/
petrusforsamling

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–23407100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12, Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.

Gemenskap

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 12–18. Lunch kl. 12–13, program kl. 13.30: 3.6: Bingo 10.6: Allsång med Pia Ohman. 17.6: Utfärd till Lekholmen: Anmäl dig senast 8.6 till susanne.moller@evl.fi eller 040 669 3561. Utfärden pågår 8–15.45, start från Kiasma. Pris 20 euro. 24.6: Full rulle del 1. med Camilla och Mats Almqvist. 1.7: Full rulle del 2. med Camilla och Mats Almqvist 8.7: Fredrik Lindgren och ledarhunden Isku. Andakt kl. 14.45, sommarcafé kl. 15–18.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Missa inte! Five O'Clock Organ: tisdagar kl. 17 i Johanneskyrkan från och med 10.6. Fritt inträde. 10.6 spelar Dag–Ulrik Almqvist, 17.6 Sixten Enlund, 24.6 Fiona Chow, 1.7 Dag–Ulrik Almqvist, 8.7 Dag–Ulrik Almqvist.

För familjer och barn

Missa inte! Fadderdagen: Fira fadderdagen 1.6 med en dagsutflykt i skärgården! Församlingarnas lägerö Lekholmen bju-

der på program och korvgrillning. Evenemanget är tvåspråkigt. Turbåten går från Nordsjö och från Fiskehamnen via Degerö till Lekholmen. Båttidtabell och mera info: lekholmen.fi

Barnens dag på Lekholmen: varje tisdag på Lekholmen. För närmare program och båttidtabell, se lekholmen.fi.

Information om verksamheten för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida:

johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen, Högbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Drumsö kyrka,

Kvarnbergsbrinken 1. **Pärilan:** Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1c, **Drumsö seniorhus,** Norrsvägen 1–3, **Arabiastrandens invånarhus,** Indigatan 1, utrymmet ”Käätöpaikka”, **Johannes vardagsrum,** Tomaskyrkan, Rönnevägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässa: kl. 11 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, med kyrkkaffe efteråt. (8.6 Camilla Vuoristo, 15.6 Ronny Thylin, 22.6 Camilla Vuoristo, 29.6 Pia Kummel–Myrskog, 6.7 Pia Kummel–Myrskog).

Petrus Puls: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan, till och med 15.6.2025. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

Konsertserie: Five O'Clock Organ

En halvtimme orgelmusik i Johanneskyrkan **varje tisdagskväll kl. 17**. Organister: Dag-Ulrik Almqvist (10.6, 1.7, 8.7, 22.7), Sixten Enlund (17.6), Fiona Chow (24.6), Santeri Siimes (15.7), Julia Tamminen (29.7), Anna Maria Böckerman (5.8, 12.8), Lucas Stålhammar (26.8) samt Mauriz Brunell, orgel & Martina Brunell, ackordeon (19.8).

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12. Fritt inträde.

Johannes Vardagsrum öppet hela sommaren

– Vi har öppet varje tisdag under sommaren med roligt program för alla åldrar. För barnen finns det pyssel, spel och leksaker, varmt välkommen om du är hemma i stan med barnen under sommaren, säger **Susanne Möller** som tillsammans med **Lilly Karvinen** kommer finnas på plats i vardagsrummet i Tomaskyrkan alla tisdagar i sommaren.

För vuxna kommer vardagsrummet erbjuda skapandebord, program och aktiviteter.

– Ibland får vi gäster som leder oss i något program. Alla välkomna oberoende ålder, det finns något för alla!

Program kl. 13.30. Tisdag 3.6 Bingo, 10.6 Allsång med Pia Öhman, 17.6 Utfärd till Lekholmen, 24.6 Full rulle del 1 med Camilla och Mats Almqvist, 1.7 Full rulle del 2, 8.7 Fredrik Lindgren och ledarhunden Isku, 15.7 Sommarquiz, 22.7 Mölkkyturnering, 29.7 Skivråd eller skivråd ... 5.8 Utespel för äldre och yngre med Mirjam och Pia från Barnavårdsföreningen, 12.8 Två kaffepannor berättar sin historia genom Gerd Jansson, 19.8 Sinneas stig, 26.8 Sommarfinal.

Andakt kl. 14.45, sommarcafé kl 15–18.

Vardagsrummet i Tomaskyrkan, Rönnevägen 16 i Mejlans. Tisdagar kl. 12–18.

Mera info och frågor: susanne.moller@evl.fi / 040-669 3561.

Tvåspråkig Regnbågsmässa för unga och unga vuxna

Regnbågsmässa för unga onsdag 25.6 kl.19:

Kom med på en musikfylld regnbågsmässa för unga (och unga vuxna) i Matteuskyrkan. Mässan hålls tvåspråkigt (finska-svenska). Universitetspräst Lisa Enckell fungerar som liturg och musiken leds av husbandet. Före mässan finns det möjlighet att delta i ett Pride-evenemang på Stoa-torget i Östra centrum och i Snellus regnbågscafé i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3.

Svartholmen

Svartholmen är ett sommarparadis i Helsingfors skärgård. Resan med färja tar endast en kvart och man är även välkommen med egen båt. Simstranden på Svartholmen är grund och därför en trygg plats för barn att bada. Lekparken bredvid simstranden lämpar sig speciellt väl för mindre barn. Även en liten fotbollsplan finns till gästernas förfogande.

Mera info på mustasaarentoimintakeskus.fi

Lekholmen

Församlingarnas egen lägerö är öppen för besökare hela sommaren. Se egen bilaga i denna tidning!

Sommarcafé i Petruskyrkan

Fredagar 13.6, 4.7 och 1.8 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Välkommen på diakonins sommarcafé. Du bjuds på en enkel servering och gemenskap, inramad av en kort andakt.

Skogsbäcksvägen 15 i Mänsas.

Sommarcafé med andakt i Drumsö seniorhus

Välkommen på somrigt café med andakt och sång. En av prästerna samt en kantor från Johannes församling på plats. **Onsdag 11.6, 9.7 och 13.8 kl 14.**

Norrsvägen 1–3.

Konsertserie: Med metron till musiken i Matteuskyrkan

- Orgelbarockens gyllene ålder – inblick i 1980-talets orgelrepertoar med Marianne Gustafsson-Burgmann, **tis 24.6 kl. 19.**
- Da pacem – Musik för fred med Sirkku-Liisa Niemi, orgel och Teppo Salakka, kontraalt-klarinet. **tis 22.7 kl. 19.**
- Sommarklanger med Maria Kalaniemi, dragspel och sång, **tis 12.8 kl. 19.**

Gratis inträde, programblad 10 € till förmån för konsertserien Med metron till musiken. Se alla sommarens 13 konserter längs metrolinjen på metrollamusiikkiin.fi.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Solf har en riktig dyrgrip

Altaruppsatsen i Solfs kyrka har kallats den praktfullaste i Finland. Den är så unik att Nationalmuseet har velat köpa den och flytta den till Helsingfors.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF År 1920 erbjöd museet 20 000 mark, ett belopp som hade räckt för att skaffa en ny, modern altartavla till kyrkan. Budet ledde till en häftig debatt i Solf. Kyrkoherden lutade åt försäljning men kyrkostämman sade nej.

Det var inte första gången som altaruppsatsen var föremål för handel. Hudiksvalls kyrka sålde den till Solf 1796 då den ansågs för gammalmodig.

– Priset var då 40 riksdaler, berättar församlingsmästare Tobias Salonsaari.

Han bedriver distansstudier till kyrkvaktmästare på Step i Nykarleby och har gjort ett skolarbete om uppsatsen.

Priset församlingen betalade kan anses vara en spottstyver. På den tiden motsvarade det en fyra månaders lön för en styrman.

Det finns två versioner om hur altaruppsatsen kom sig till Solf. I den folkliga versionen tog tre säljare från Solf i land i Hudiksvall för att sälja sin fångst. Där ska de ha köpt altaruppsatsen och tagit hem den i sin fälbåt.

I den andra, mer troliga versionen, tog schattelmakaren, det vill säga möbelsnickaren, Fredrik Emanuel Schultz hem altaruppsatsen till Solf. Han hade två allmogeskutor som seglade mellan Vasa och de norrländska hamnarna och ibland till Gävle och Stockholm.

Det som talar för att Schultz gjorde det var att han var handelsman och hade både pengar, kontakter och skutor som kunde transportera uppsatsen. Dens skulle inte ha rymts i en 25 fot lång fälbåt.

– Altaruppsatsen är 90 år äldre än kyrkan i Solf. Kyrkan invigdes på trefaldighetssöndagen 1786 och fick då namnet Heliga trefaldighetskyrkan, berättar Tobias.

Under kyrkans första tio år saknade den altarpriodnad. Sedan köpte Schultz altaruppsatsen i Hudiksvall. Den hade monterats ner 1790 och ersatts av en perspektivmålning.

Altaruppsatsen gjordes av träsnidaren Måns Jonsson Granlund, född 1643. De två altartavlorna som föreställer korsfästelsen och himmelsfärden är målade av konstnären Dionysius Möuchhoven. De hörde till uppsatsen redan 1696.

Altaruppsatsen i Solf är Granlunds fjärde. Tidigare gjorde han en uppsats för Torsåker kyrka 1688, en för Ovanåker kyrka och en för Alf-

Församlingsmästaren Tobias Salonsaari har studerat altaruppsatsen i Solf inom ramen för sin utbildning.

FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

ta kyrka 1693. Den sistnämnda förstördes 1793 då kyrkan brann.

– Uppsatsen i Solf anses ståtligast. Det är också den enda som har den ursprungliga färgsättningen kvar.

Det är oklart vem som målat träsniderierna. Möjligen var det målaren Diedrich Möllerum eller mästare Mattias Jean.

Uppsatsen var en betydande donation till Hudiksvalls kyrka även handelsman i staden 1696.

Altaruppsatsen består av tre våningar. I socklen finns ett träsnideri som föreställer nattvard. Apostlarna avbildas till bords med Jesus. Tre apostlar kan urskiljas, Johannes som lutar sig mot Jesu bröst, Petrus med himmelrikets nyckel och Judas med penningpungen. Från bordet saknas inget från en 1600-talsdukning.

I centrum av den andra våningen ses Möuchhovens målning korsfästelsen. Den omges av fyra träfigurer: Moses, Aron, Johannes döparen och Petrus.

Den tredje våningen domineras av Möuchhovens målning himmelsfärden. Våningens trägestalter föreställer två ynglingar, en håller trons kors och en kärlekens brinnande hjärta i sina händer.

Hela altaruppsatsen kröns av figuren Kristus som världsdomare.

Tobias Salonsaari har lagt märke till att altaruppsatsen väcker intresse.

– Efter förrättningarna i kyrkan brukar ofta folk som inte är från Solf komma fram till altaret, stå kvar där en stund för att betrakta och fotografera det.

»Altaruppsatsen är 90 år äldre än kyrkan.«

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Pingstdagens högmässa: sö 8.6 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Nordqvist-Källström.

Högmässa: sö 15.6 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Nordqvist-Källström. Gäst: Magnus Riska, församlingens avtalsmissionär från Säningsmannen r.f.

MC-gudstjänst: sö 15.6 kl. 14 vid Korsholms kyrka (på kyrkbacken mellan klockstapeln och ungdomsgården). Tvåspråkig mc-gudstjänst med Rune Lindblom och Leif Tast. Vid dåligt väder hålls gudstjänst i kyrksalen.

Familjernas sommarutfärd till Kovjoki tågstation: ti 17.6. Bussen startar kl. 9 från Smedsby fg och hemfärden går kl. 12. Motorlokskörning och guidning i lokstallet. Möjlighet att köpa kaffe, saft, glass och bullar i cafét. Bindande anmälan till Henna, tel. 044-712 9425 eller Sanna 044-356 0531.

Midsommardagens gudstjänst: lö 21.6 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Wargh.

Högmässa: sö 22.6 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Wargh.

Högmässa: sö 29.6 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Wargh.

Högmässa: sö 6.7 kl. 13 i Smedsby fg. Björklund, Nygård.

KVEVLAX

Pingstdagens högmässa: sö 8.6 kl. 10. Saitajoki, Andrén.

Konfirmationsmässa: sö 15.6 kl. 10 och kl 13. Kanckos, Andrén, Ihatsu, Edman, Bäckman och kyrkokören.

Midsommardagens gudstjänst: lö 21.6 kl. 11 i Korsholms kyrka. Björklund, Wargh. För kyrktaxi, kontakta pastorskansliet, tel. 044-546 2301 senast on 18.6.

Gudstjänst: sö 22.6 kl. 10. Kanckos, Yngve Lithén.

Bön för bygden: må 23.6 kl. 19 i krubban.

Missionskväll: on 25.6 kl. 18. Familjen Tikum är i Finland och besöker oss denna kväll. De informerar och berättar om vad som är på gång i deras arbete. På agendan även gemenskap och korvgrillning. Vid regn är vi i församlingshemmet.

Kvällsmässa: sö 29.6 kl. 18. Kanckos, Andrén.

Cafégudstjänst: sö 6.7 kl. 15 vid klockstapeln. Medverkar gör Lars-Johan Sandvik, Fredrik Kass, Rodney Andrén och församlingens sånggrupp m.fl. Servering av sött och salt. Arr. Församlingsskretsen.

KORSHOLM Familj

Sommarutfärd till Kovjoki tågstation

Kom med på familjernas sommarutfärd till Kovjoki järnvägsstation **tisdagen den 17 juni klockan 9-13**. Det blir en tur med tåg och guidning i lokstallet. Det finns möjlighet att köpa kaffe, saft och bulle i cafét. Bussen startar från Smedsby församlingsgård vid Niklasvägen 3 klockan 9, och hemfärden startar klockan 12. Det finns ett begränsat antal platser i bussen, gör er bindande anmälan till Henna 044 712 9425 eller Sanna 044 356 0531. För dem som kommer med egen bil är adressen Ångloksvägen 113, 66930 Kovjoki. Program mellan 10 och 12. Vi bjuder på tågfärden och bussen.

REPLÖT

Konfirmationsmässa: sö 8.6 kl. 10 i Replot. Boije, Vesterlund, Lång, Galls och Östman.

Gudstjänst: sö 15.6 kl. 12.30 i Björkö. Boije, Lång. Kyrkkaffe.

Midsommardagens gudstjänst: lö 21.6 kl. 11 i Korsholms kyrka. Björklund, Wargh. För att boka kyrktaxi ta kontakt med pastorskansliet, tel. 044-356 0543 senast on 18.6.

Kvällsgudstjänst: sö 22.6 kl. 18 i Replot. Boije, Lång.

Kvällsmässa: sö 29.6 kl. 18 i Björkö. Boije, Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Högmässa: sö 6.7 kl. 10 i Replot. Vesterlund, Vidjeskog.

SOLF

Pingstdagens kvällsmässa: sö 8.6 kl. 18. Kanckos, Vidjeskog.

Kvällsgudstjänst: sö 15.6 kl. 18. Kanckos, Vidjeskog.

Midsommargudstjänst: lö 21.6 kl. 11 i Korsholms kyr-

ka. Björklund, Wargh. Obs! Kontakta pastorskansliet, tel 044-770 8122 senast on 18.6 ifall du behöver kyrktaxi.

Kvällsgudstjänst: sö 22.6 kl. 18. Kanckos, Vidjeskog.

Konfirmationsmässa: sö 29.6 kl. 10. Kanckos, Vidjeskog, Böckelman, Haglund och Ström.

Kvällsmässa: sö 6.7 kl. 18. Kass, Vidjeskog.

MALAX

Fr 13.6 kl. 10: Pilgrimsvandring längs St. Olav Ostrobothnialeden. Start vid Petalax kyrka kl. 10, avslutning vid Malax kyrka. Anmälan till 050 583 7353 / malax.forsamling@evl.fi Man kan boka skjuts från Malax till starten i Petalax eller tillbaka från Malax till Petalax. Avslutningsmässa i Malax kyrka med kollekt till församlingens missionärer Anna och Bertrand Tikum. Mer info i puffen!
Ti 17.6 kl. 18: Kyrkofullmäktige sammanträder i Bergö församlingshem.
On 18.6 kl. 17: Sommarträff vid Strandhyddan i Molpe

SOLF Mässa

Kvällsgudstjänster i Solf i sommar

Från juni till och med augusti kommer vi **varje söndag** att fira kvällsgudstjänst eller -mässa **kl 18** i Solf kyrka. Undantag är konfirmationsmässan den 29.6 kl 10 och midsommargudstjänsten i Korsholms kyrka den 21.6 kl 11.

I juni och augusti är det vår egen kyrkoherde Johan Kanckos som leder gudstjänsterna och i juli är det Kvevlax kyrkoherde Fredrik Kass som är predikant.

Denna sommar är också historisk för Solf kyrka på så vis att kyrkan för första gången någonsin är registrerad som vägkyrka. Det betyder att kyrkan är öppen för besökare **varje vardag kl 11-16 (fredagar kl 11-14)** och att det kommer att finnas antingen en guide, eller information om kyrkan att tillgå. Varmt välkommen att besöka vår fina kyrka!

KVEVLAX Besök

Missionskväll på kyrkbacken

Onsdagen den 25 juni kl. 18-20 får vi besök av familjen Tikum, som de senaste åren varit bosatta i Botswana. Anna & Bertrand berättar om vad som varit aktuellt på missionsfältet och vad som nu väntar dem i missionens tecken. Vi stöder missionen med kaffe & dopp, korvgrillning & lotteri och har det gott tillsammans i junikvällen. Vid regn ordnas träffen i församlingshemmet. Lotterivinster kan hämtas till Anna-Mari tel. 044-0462312 senast 24.6!

tillsammans med Korsnäs församling. Mid-
dag serveras från kl. 17, pris 12 €/person.
Samlingen börjar kl. 18. Malax och Korsnäs
församlings missionärer Anna och Bertrand
Tikum deltar! Buss ordnas från Malax. Den
stannar vid: Övermalax församlingshem kl.
16.15 Socken, Yttermalax ca kl. 16.20. An-
mäl dig senast 10 juni till 050 5837353 eller
malax.forsamling@evl.fi om du vill åka med
bussen och/eller om du vill äta middag vid
Strandhyddan. Man kan också komma direkt
till kl. 18 och då behövs ingen anmälan.

Bergö

Sö 8.6 kl. 14: Högmässa i kyrkan.
Sö 15.6 kl. 14: Högmässa med konfirmation,
i kyrkan.
Lö 21.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 22.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 29.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 6.7 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Malax

Sö 8.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg,
Lax.
Su 8.6 klo 12: Messu kirkossa.
Lö 14.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation,
i kyrkan.
Sö 15.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan.
Lö 21.6 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka.
Sö 22.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 29.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan.
Sö 6.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Petalax

Sö 8.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan.
Sö 15.6 kl. 12: Högmässa med konfirmation,
i kyrkan.
Lö 21.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan, gemen-
sam med Malax.
Sö 22.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 29.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.
Sö 6.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

REPLOTT Mässa

Konfirmation i Replot

Välkommen att fira konfir-
mationsmässa med årets
konfirmander **söndagen 8.6
kl. 10** i Replot kyrka. Med-
verkande är Hans Boije,
Ruth Vesterlund, Heidi Lång,
Leif Galls och Lea Östman.

Vidare har vi glädjen att
meddela att församlings-
hemmet efter avslutad re-
novering igen kan bokas för
minnesstunder och dopkaf-
fe från och med må 9.6.

KOLUMNEN

KATARINA VESTERSUND

Låt det blåsa

I MITT BARNDOMSHEM berättades ofta berättelser och
skrönor, den ena mer skarvad än den andra, men alltid med ett
uns sanning och en stor glimt i ögat. Det var min pappa som
var en hejare på att berätta om äldre generationers liv och fö-
rehavanden. Jag lyssnade intresserat, men kanske ändå inte
tillräckligt noga. Nu när pappa är borta och jag själv ska föra
skrönorna vidare så har jag glömt vem det var som sa det dråp-
liga eller hur berättelsen egentligen började.

MEN JAG MINNS att pappa berättade om att någon hade frå-
gat orgeltramparen i Solf hur det gick i arbetet som just orgel-
trampare. Han hade svarat: "E gar noo bra, men e gar myttji
loft (luft) ti *Sanningens ande*."

Just så tänker jag mig Andens verk. Som luft som vi får an-
das. Luft och syre vi behöver för vår existens. Andningen som
sker automatiskt, och som faktiskt blir konstig om vi försö-
ker kontrollera den. Vi får andas in. Vi får andas ut. Det känns
nådefullt att jag bara får finnas till och andas i takt med Gud.

**»Just så tänker jag mig
Andens verk. Som luft som
vi får andas. Luft och syre
vi behöver för vår existens.«**

IBLAND BLIR DET storm och vinden river. Det kan vara
mäktigt att stå vid havet och låta blåsten ta tag i kläder och
hår. Man kan nästan tappa andan. Då kan det vara tillfälle att
ropa ut mot havet. Skrika ut ångest och rädsla och alla varför
mot Gud. Eller varför inte tacka för att livet verkligen känns
och vill föra mig fram.

Lugnet efter stormen är något av det finaste man kan kän-
na. Just lugnet. Att andas ut. Det är över. Vilan. Och att få
andas in och ta nya tag. Anden blåser vart den vill. Vågar
jag följa den?

Katarina Vestersund är barnledare i Nykarleby för-
samling.

Det var andra gången musikgudstjänsten *Kör över Kvarken* ordnades i Nätra kyrka. FOTO: MAJ-HELEN NYBACK

Från handskrivna brev till gemensamt körprojekt

Det började med handskrivna brev då brevvänner-
na Marianne Skoglund och Lilian Westerlund med ge-
mensam kärlek till körsång började drömma – och
blev vänner också ”i verkliga livet” och fick dela sin
passion också med andra. .

TEXT: LILIAN WESTERLUND

KORSHOLM Ur brevväxlingen växte
nämligen idén att förena körer från Fin-
land och Sverige i ett gemensamt mu-
sikgudstjänstprojekt. Nu har de brev-
växlat i tre år och *Kör över Kvarken* ge-
nomförs för andra gången.

Lilian Westerlund är korist i Skäri-
kyrkans kör i Replots församling och
kan tillsammans med kyrkomusiker
Marianne Skoglund betraktas som in-
itiativtagare till det gemensamma kör-
projektet. Men också Heidi Lång, kan-
tor i Replots församling, gillade idén

om ett gemensamt körprojekt.

Projektet fick namnet *Kör över Kvar-
ken*. Skärikyrkans kör är en liten kör,
och därför kändes ett projekt där man
fick sjunga tillsammans med många an-
dra korister särskilt lockande.

Den första gången projektet genom-
fördes var år 2023 och på finländska si-
dan ville också Korallkören och Adel-
crantz blåsensemble från Korsholms
svenska församling under ledning av
Michael Wargh delta. Marianne Skog-
lunds kör Mixturen besökte först Skäri-

kyrkans kör i Replots församling under
en välbesökt musikgudstjänst.

Mariannes man, Magnus Skoglund,
kyrkomusiker också han, kom med på
körresan till Replot. Magnus blev in-
spirerad av att ta med också sin kör,
Ullånger-Vibygeråkören, i projektet.
Det betyder att vid de finländska kö-
rernas svarsvisit i Nätra kyrka i septem-
ber 2023 medverkade fem körer i mu-
sikgudstjänsten.

Andra körprojektet på tre år

Nu blev det ett nytt musikaliskt möte
då de finländska körerna i sällskap med
solisten Lotta Borg samt Adelcrantz
blåsensemble och ungdomskören Ger-
mivox (Korsholms svenska församling)
åkte till Höga Kusten 17–19.5. Med på
resan var också ett litet husband bestå-
ende av Leif Galls och Rasmus F. Fors-

man med förstärkning av Heidi Lång.
Den här gången medverkade ett nittiototal
sångare och instrumentalister i de två
musikgudstjänsterna på Höga Kusten.

Under vintern har körerna övat skilt
för sig, men då de två framträdandena
i Nätra och Vibyggerå kyrkor närmade
sig hölls gemensamma övningar på bå-
da sidor av Kvarken. Stämningen var på
topp när de fyra körerna samlades en
eftermiddagsövning i Nätra innan den
första musikgudstjänsten och äntligen
fick sjunga tillsammans.

Avsikten är att Replots och Kors-
holms svenska församlingar får svars-
besök av körerna från Sverige i maj
2026. Det passar särskilt bra med tan-
ke på det gemensamma världs naturar-
vet Höga Kusten och Kvarkens skärgård
som firar 20-årsjubileum år 2026.

I repertoaren ingår flera av korister-
nas favoritsånger från första gången *Kör
över Kvarken* genomfördes, men också
flera nya sånger. I samarbetet får varje
kör föreslå sånger som man gärna vill
att ska ingå i repertoaren. Nytt sedan
senast är också att Sundombon Lotta
Borg medverkade som solist i flera av
körsångerna. Lotta framförde också so-
losångerna *Tid*, *Halvvägs* och Stings låt
Fields of gold. Ett fräscht inslag var ock-
så att ungdomskören Germivox medver-
kade i körsamarbetet. Germivox fram-
förde tre sånger av Shawna Edwards.

Brevvännerna Marianne Skoglund och
Lilian Westerlund var glada över att få
träffas igen. FOTO: SVEN LINDBLOM

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ebba Nymark, Siri Nybäck, Lena Frilund och Anhelina Vovk har sett till att det finns dopänglar i lager i Nykarleby församling. FOTO: MONICA SANDSTRÖM

Änglalikt samarbete

Om man vill se förnyring i församlingarna måste man be unga om hjälp tror Lena Frilund. – Också som ungdom kan man bidra till något som betyder väldigt mycket.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

NYKARLEBY Om kaplanen Helena Smeds ska sammanfatta dopet så gör hon det i termer av gemenskap.

– I dopet inkluderas vi i en stor, helig gemenskap – för vi är ju många som är döpta.

Det är det här som dopträden symboliserar. Efter att ett barn har blivit döpt ber församlingen för barnet i gudstjänsten. Samtidigt får barnet en egen ängel i dopträdet med barnets alla förnamn och dopdatum. En gång om året tas alla änglarna ner vid en gudstjänst anpassad för babyfamiljer, och familjen får ta hem barnets ängel.

– Ängeln är en synlig gåva för den osynliga gåva som dopet är, säger Helena Smeds.

Dopänglarna är inspirerade av ikontraditionen.

Vad man hänger upp i dopträden varierar från församling till församling. Vissa församlingar har löv, andra fåglar, Nykarleby har änglar.

Tre studerande och hundra änglar

Det var Ulla-Brita Wikström som för några år sedan tog initiativ till att också Nykarleby församling skulle ha dopträd i sina kyrkor. Ulla-Brita hade sett det här i en annan församling och blivit inspirerad.

Hon gick till ikonmålaren Helge Hedman med ärendet. Han var med på noterna och skapade de tre dopträd som i dag finns i församlingens tre kyrkor. Dessutom har han designat, tillverkat och målat dopänglarna.

För en tid sedan gav han över stafettpinnen för produktionen av änglar. Ett gäng frivilliga farbröder har sågat ut dopänglarna i faner, men att måla dem föll därefter på församlingens anställda.

Då produktionen av dopänglar kom på tal såg Lena Frilund, medlem i församlingens styrgrupp för vuxenarbete, en chans till att slå två flugor i en smäll.

– Eftersom vi är i behov av förnyring i församlingen ringde jag till konstläraren i gymnasiet. Hon sa direkt tre namn, jag ringde dem och alla sa ja, säger Lena Frilund.

Nu är det tre gymnasie-studerande som målar dopänglar i Nykarleby, efter en liten inskolning med Helge Hedman.

– Jag är mycket imponerad över hur flickorna tog sig an det här. Helge berättade lite om ikonmålarnas filosofi, och då de lyssnat

intensivt visste de precis hur de skulle göra.

Tack vare talkokrafter i flera led är 50 nya änglar nu helt färdigställda och därtill 50 änglar grundmålade och redo för dekorerings.

– Jag lyfter verkligen på hatten för de här ungdomarna. Det blev tre olika typer av änglar eftersom det är tre olika personer som målat dem. Genom att titta på dem ser jag vem som gjort vilka.

Lena Frilund konstaterar att det i många församlingar är en rätt ålderstigen grupp människor som engagerar sig frivilligt.

– Folk känner inte till att det finns en plats och en uppgift för oss alla, också som ungdom kan man bidra till något som betyder väldigt mycket, säger hon.

»Också som ungdom kan man bidra till något som betyder väldigt mycket.«

Det är förstås enklast att samma människor gör det de alltid har gjort, och det kan kännas lite läskigt att be någon ny ställa upp och hjälpa till.

– Men vi inser ju alla att de anställda i församlingarna har väldigt mycket på sina arbetsbord, de kan inte hinna med allt. Och det finns frivilliga viljor och krafter bara man frågar!

Dopänglarna i Nykarleby är nu inte bara en symbol för helig gemenskap och änglarnas beskydd över barnen – utan också för samarbete över åldersgränserna, för frivilligt engagemang och för att våga be om hjälp.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

Sö 8.6 kl. 10 Konfirmationsmässan: (Skriftskola 2) i Pedersöre kyrka, Anna-Pia Svarvar, Borgmästare, Nylund-Wentus, Mezmur Holmström.

– **kl. 12 Konfirmationsmässan:** (Skriftskola 1) i Jakobstads kyrka, Englund, Wester, Mård.

Ti 10.6 kl. 9–12 Öppen sommardagklubb: i Församlingscentrets lekpark. Samling kl. 10. För barn 0–5 år i sällskap med en vuxen, äldre syskon välkomna med. Vid regn inomhus.

– **kl. 11–13 Jakobstads kyrka öppen:** för tillhet och förbön.

– **kl. 13 Kvar i stan:** i Församlingscentret. Martyrkyrkans Vänner – Med hela världen som arbetsfält. Jockum Krokfors. M Borgmästare. Servering.

Lö 14.6 kl. 16 Vi bygger broar: i Församlingscentret. Kl. 16 Seminarium, Tommy Hellsten. Kl. 17 Servering. Kl. 18 Diskussion, Tommy Hellsten, Sarah Tiainen, Miika Tolonen, Alaric Mård. Arr: Kyrkans Ungdom och Jakobstads svenska församling.

– **kl. 20 Mässa:** i Jakobstads kyrka predikant Tommy Hellsten, liturg J-G Björk, Johansson. Sing-in kl. 19.30. Arr: Kyrkans Ungdom och Jakobstads svenska församling. Efter mässan ungdomssamling i Församlingscentrets ungdomsutrymme. Mård, KÜng-teamet.

Sö 15.6 kl. 12 Högmässa: i Jakobstads kyrka, Edman, Johansson.

Ti 17.6 kl. 9–12 Öppen sommardagklubb: i Församlingscentrets lekpark. Samling kl. 10. För barn 0–5 år i sällskap med en vuxen, äldre syskon välkomna med. Vid regn inomhus.

– **kl. 11–13 Jakobstads kyrka öppen:** för tillhet och förbön.

– **kl. 13 Kvar i stan:** i Församlingscentret. "Min morfar var kolchosbonde", Henrik Othman. M Borgmästare. Servering.

Fr 20.6 kl. 19 Allsång och kaffe: i matsalen vid Pörkenäs lägergård. Efteråt korvgrillning utomhus. Arr Pörkenässällskapet r.f.

– **kl. 21 Kvällsmässa:** i kapellet vid Pörkenäs lägergård, Svarvar, Wester.

Lö 21.6 kl. 10 Tvåspråkig gudstjänst: i Jakobstads kyrka, Endtbacka, Konttila. Gemensam med Jakobstads finska församling.

Sö 22.6 kl. 18 Tvåspråkig kvällsgudstjänst: i Jakobstads kyrka, Svarvar, Endtbacka, Wester. OBS! Tiden. Gemensam med Jakobstads finska församling.

Ti 24.6 kl. 11–13 Jakobstads kyrka öppen: för tillhet och förbön.

NYKARLEBY Orgelmusik

Barockmusik i sommarkvällen

I sommar hålls fyra orgelkonserter med barockmusik i Munsala kyrka till förmån för de historiska orglarna i Finland.

Konsertserien inleds **onsdagen den 18 juni kl. 19**, då Årets kantor 2025, director cantus Lisen Borgmästare, spelar verk av Bach, Buxtehude, Kellner och Sorge.

På torsdagen 10.7 kl. 19 framför diplomorganist Stefan Lönnquist klassiska verk av Brunkhorst, Buxtehude, Leyding, Lübeck och Walther. Inträdet är fritt men vi bär upp kollekt. Varmt välkomna att njuta av vacker orgelmusik i sommarkvällen!

Ti 24.6 kl. 13 Kvar i stan: i Församlingscentret. "Relationer", Lena Sandberg. Servering.

On 25.6 kl. 14 Samtalsgrupp kring sorg: i Församlingscentret. Ekman, Svarvar.

Fr 27.6 kl. 19 In da House: i Församlingscentrets ungdomsutrymme. Mård.

Sö 29.6 kl. 12 Högmässa: i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Wester.

Ti 1.7 kl. 11–13 Jakobstads kyrka öppen: för tillhet och förbön.

– **kl. 13 Kvar i stan:** i Församlingscentret. Säningsmannens pionjärbete i Östra Asien, Anna och Mikael berättar. Servering.

Fr 4.7 kl. 19 In da House: i Församlingscentrets ungdomsutrymme, Jon Sundberg.

Sö 6.7 kl. 10 Konfirmationsmässan: (Skriftskola 3) i Pedersöre kyrka, Holmström, Edman, Wester, Mård. OBS! Tid och plats. Ingen gudstjänst i Jakobstads kyrka.

– **kl. 14 Sommargudstjänst:** i Nätihamn, J-G Björk, Johansson. Vestanlidgårdens strängband, dir. Raimo Forss. Sväng in från Fäbodavägen till Nätihamnsvägen och kör vägen till slut.

Ti 8.7 kl. 11–13 Jakobstads kyrka öppen: för tillhet och förbön.

– **kl. 13 Kvar i stan:** i Församlingscentret. Ett rörligt liv – toppar och dalar, idrott och sång. Andreas Forsman, koordinator för idrottsanläggningar i Jakobstad. Servering.

KRONOBY

www.kronobysförsamling.fi

Mässa sö 8.6 kl 18: i Kronoby kyrka. Kavilo, Kristina Klingenberg.

Gudstjänst vid Hospitalskyrkan sö 15.6 kl. 18: Wallis, Borgmästare.

Mässa lö 21.6 kl. 10: i Kronoby kyrka. Andrey och Christina Heikkilä.

Friluftsgudstjänst vid Sommarhemmet sö 22.6 kl. 13: Biskop emeritus Erik Vikström, Andrey, Christina och Evelina Heikkilä, Anna och Bertrand Tikum. Gemensam gudstjänst för Kronoby och Nedervetil delområden.

Gudstjänst sö 29.6 kl. 10: i Kronoby kyrka. Boris Salo, Sven-Olof Ray.

Mässa sö 6.7 kl. 18: i Kronoby kyrka. Heikkilä, Kristina Klingenberg.

Hospitalspredikan on 9.7 kl. 19 i Korpholmens hospitalskyrka. Kavilo, Borgmästare

TERJÄRV

Mässa sö 8.6 kl. 10: i Terjärv kyrka. Kavilo, Leni Granholm.

Konfirmationsmässan sö 15.6 kl. 10: i Terjärv kyrka. Wallis, Heikkilä, Borgmästare, Dalhem, Ahlberg.

Gudstjänst lö 21.6 kl. 13: i Terjärv kyrka. Wallis, Borgmästare.

Friluftsgudstjänst sö 22.6 kl. 13: vid Grundfors kvarn: Wallis, Borgmästare.

Mässa sö 29.6 kl. 18: i Terjärv kyrka. Heikkilä, Leni Granholm.

Jubileumsmässa (Terjärv kyrka 250 år) sö 6.7 kl. 10: Terjärv kyrka. Wallis, Heikkilä, Borgmästare, Terjärv kyrkokör, Mariat, Terjärv-Kronoby manskör. Servering av kött-soppa och jubileumsbakelse efter mässan.

NEDERVETIL

Mässa sö 8.6 kl. 10: i Nedervetil kyrka. Andrey och Christina Heikkilä.

Konfirmationsmässan sö 15.6 kl. 13: i Nedervetil kyrka. Wallis, Heikkilä, Borgmästare, Dalhem, Ahlberg

Gudstjänst lö 21.6 kl. 10: i Nedervetil kyrka. Wallis, Borgmästare.

Friluftsgudstjänst sö 22.6 kl. 13: vid Sommarhemmet. Biskop emeritus Erik Vikström, Andrey, Christina och Evelina

Heikkilä, Anna och Bertrand Tikum. Gemensam gudstjänst för Kronoby och Nedervetil delområden.

Mässa sö 29.6 kl. 10:

i Nedervetil kyrka. Heikkilä.

Gudstjänst sö 6.7 kl. 13: i Nedervetil kyrka. Wallis, Kristina Klingenberg.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

Sö 8.6 kl. 13 Högmässa i Bosund bönehus: Nygård, Lassila, Forsman, sång av söndagsskolbarn från Bosund. Kyrkvård: Bosund. Obs. tid och plats!

Sö 15.6 kl. 10 Högmässa med konfirmation: Grupp 1. Nygård, Wiklund. Kyrkvård: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen.

– **kl. 14 Högmässa med konfirmation:** Grupp 2. Sjöblom, Forsman. Kyrkvård: Finholm.

To 19.6 kl. 10 Nattvard vid Sandlunden: Nygård, Wiklund.

Lö 21.6 kl. 10 Midsommardagens gudstjänst: Nygård, Forsman. Kyrkvård: Kaptens södra.

Sö 22.6 kl. 18 Kvällshögmässa: Nygård, Forsman, sång av familjesånggruppen, kyrkkaffe. Kyrkvård: Kaptens norra. Obs. tiden!

23–25.6 Tältläger för juniorer

26–27.6 Tältläger för miniorer

Sö 29.6 kl. 10 Högmässa: Nygård, Wiklund. Kyrkvård: Murmästar.

To 3.7 kl. 13–15 Sommarcafé: i Holm bönehus. Välkommen på kaffe och nygräddade väfflor! Cafét är öppet varje torsdag i juli kl. 13–15.

Lö 5.7 – sö 6.7 Plättkarneval vid prästgårdsstranden: till förmån för missionsarbetet. Evenemanget pågår lö kl. 17–24 och sö kl. 12–16. Hamburgare och plättar båda dagarna. Om det regnar hålls plättkarnevalen vid församlingshemmet.

Lö 5.7 kl. 19 Missionsmöte: vid prästgårdsstranden. Församlingens projektarbetare i Östra Asien medverkar.

Sö 6.7 kl. 12 Friluftsgudstjänst vid prästgårdsstranden: Jukka Hildén, Lassila, Wiklund, dragspelare. Sommargäster inbjudna. Obs. tid och plats! Efteråt hamburgare och plättar.

To 10.7 kl. 13–15 Sommarcafé: i Holm bönehus. Välkommen på kaffe och nygräddade väfflor!

Tältlägeranmälan: Lägren hålls i Fagnäs 23–25.6 för juniorer (åk 4–6) och 26–27.6 för miniorer (åk 1–3). Lägren leds av församlingens barn- och ungdomsledare. Barnen sover i egna tält utomhus eller inne

LARSMO Mission

Plättkarneval vid prästgårdsstranden

Plättkarnevalen till förmån för missionsarbetet hålls i år den **5–6 juni** vid prästgårdsstranden.

Evenemanget pågår **lördag kl. 17–24** och **söndag kl. 12–16**.

Vi serverar hamburgare och plättar båda dagarna. **Lördag kl. 19** missionsmöte. **Söndag kl. 12** friluftsgudstjänst. Om det regnar hålls plättkarnevalen vid församlingshemmet. Välkommen!

PEDERSÖRE Sommar

Välkommen till Hällsand sommarhem i sommar!

Adressen är Hällvägen 307, Jakobstad.

Lördag 7.6 kl. 19 Musikcafé med June

Söndagen den 6.7 kl. 14 Gudstjänst

Fredagen den 18.7 kl. 18 Familjekväll

FÖR BARN OCH UNGA:

Tweenskvällar

Fredag 27.6 kl. 18, onsdag 23.7 kl. 18 och **fredag 8.8 kl. 18**

Ungdomssamlingar hålls en gång i månaden:

Fredag 6.6 kl. 19, fredag 4.7 kl. 19 och **fredag 29.8 kl. 19**

i prästgården. Elektronisk anmälning 26.5 till 9.6 via ett formulär på församlingens hemsida, där också mera information. Max 50 barn per läger.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 8.6 kl 10 Högmässa: Nykarleby (Nkby) kyrka, Edman, Ringwall
– **kl 12 Gudstjänst:** Jeppo kyrka, Edman, Lönnqvist
– **kl 14 Högmässa:** Pensala bönehus, Albert Häggblom, Niclas Nylund, Emma Lönnqvist, sång
Sö 15.6 kl 10 Konfirmationsmässa: Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, skriftskolteamet, ungdomarna
– **kl 13 Konfirmationsmässa:** Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist
kl 18 Kvällsgudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall
Lö 21.6 kl 10 Midsommardagens högmässa: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall
– **kl 12 Gudstjänst:** Munsala kyrka, Smeds, Ringwall
Sö 22.6 kl 14 Söndagssamling: Jeppo bönehus, Evans Orori
Sö 29.6 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Edman, Ringwall
– **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Edman, Ringwall
– **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Jeppo kyrka, Smeds, Lönnqvist
Sö 6.7 kl 10 Högmässa: Nkby kyrka, Edman, Ringwall
– **kl 12 Gudstjänst:** Jeppo kyrka, Edman, Ringwall
– **kl 15 Friluftsgudstjänst:** Tunnholmen, Vexala, Edman, Lönnqvist

Musik

On 18.6 kl 19 Orgelkonsert: Munsala kyrka, Lisen Borgmästare, andakt
To 10.7 kl 19 Orgelkonsert: Munsala kyrka, Stefan Lönnquist, andakt

Samlingar och grupper

Ti 17.6 kl 13 Sommarträffen: Nkby församlingshem (fh).
– **kl 18 Terminsavslutningsfest:** bibelgrupperna, Nkby fh
On 11.6 kl 18 Städtalko: för konfirmandföräldrar, Jeppo kyrka
On 18.6 kl 13 Symöte: församlingslokalen i Munsala
Fr 20.6 kl 19 Midsommarvaka och 50-års jubileum: Klippan, Monäs,

predikan, sång av Evangelivox, feststrängband, servering, bilder från byggtiden, Johan Sandberg, Henry Nygård m.fl.

PEDERSÖRE

Lö 7.6 kl. 19 Musikcafé med June: Hällsand sommarhem
Sö 8.6 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Komulainen, Österbacka, Malmsten-Ahlsved. Strömning i Youtube.
– **kl. 13 Gudstjänst:** Sundby byahem. Portin, Nylund, Malmsten-Ahlsved
– **kl. 14 Möte:** Emaus bönehus. Pred. Mats Holmgård. Alf Wallin, Klippan-info
– **kl. 18 Kvällsmässa:** Esse kyrka. Portin, Nylund, Malmsten-Ahlsved
– **kl. 19 Sommarfest:** Källby bönehus. Joakim Förars, Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk
On 11.6 kl. 19 Psalmaföreläsning med Vuxenkören: Purmo kyrka. Malmsten-Ahlsved
Sö 15.6 kl. 10 Högmässa med konfirmation: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman
– **kl. 10 Högmässa med konfirmation:** Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved, Nylund
– **kl. 13 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Nylund, Malmsten-Ahlsved. Strömning i Youtube
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
Lö 21.6 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved
– **kl. 18 Kvällsmässa:** Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved
Sö 22.6 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Strömning i Youtube
– **kl. 13 Gudstjänst:** Emaus bönehus. Portin, Malmsten-Ahlsved
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
To 26.6 kl. 14 Nattvard: Essehemmet, Portin
Lö 28.6 kl. 18 Sommarcafé: med Anna och Bertrand Tikum: Bennäs kyrkhem
Sö 29.6 kl. 10 Högmässa med konfirmation: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey, Nylund.
– **kl. 10 Gloria Dei-mässa:**

Esse kyrka. Torsten Sandell, Albert Häggblom, Malmsten-Ahlsved. Evangelivox. Program för barnen. Strömning via SLEFS Youtube
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
On 2.7 kl. 20 Musik i sommarkvällen: Pedersöre kyrka. Manfred Gräsbäck violin, Maija Lehtonen orgel och piano
Sö 6.7 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved. Strömning i Youtube
– **kl. 14 Gudstjänst:** Hällsand sommarhem
– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus
– **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus
– **kl. 18 Gudstjänst:** Esse kyrka. Björk, Nylund, Malmsten-Ahlsved
On 9.7 kl. 20 Musik i sommarkvällen: Pedersöre kyrka. Santeri Siimes, orgel

Kom med!

Bön: Purmo kyrkhem. Varje torsdag kl. 18
Ti 10.6 och ti 24.6 Sällskap på kvällspromenaden: i Sandsund kl. 18. Start från Portinsvägen 2. Promenad 3–4 km. Andakt. Kung, M Björk. Frågor 040 310 0463

26–29.6 "Jesus, vårt hopp" – Svenska Lutherska Evangelisören årsfest: i Esse. Hela programmet hittas på www.slef.fi. Strömning i SLEFS Youtubekanal. Årsfestens samlingar i **Esse kyrka** om inte annat anges.
To 26.6 kl. 19 Inledningsmöte
– **kl. 21 Kvällsmässa**
Fr 27.6 kl. 13.30 SLEFS årsmöte: i skolan. Parallellt: besök Getcafé i Finnholm/Fornstugan i Överesse
– **kl. 16 Bibelstudium**
– **kl. 19 Missionskväll**

Lö 28.6 kl. 9 och 10.45 Seminarier: Överesse skola
– **kl. 13 Bibelstudium**
– **kl. 15.30 Sångstund**
– **kl. 19 Festkväll**
– **kl. 21 Musikandakt**

Sö 29.6 kl. 10 Gloria Dei-mässa
– **kl. 13.30 Sångfest**

KOLUMNEN

KATARINA VESTERSUND

Låt det blåsa

I MITT BARNDOMSHEM berättades ofta berättelser och skrönor, den ena mer skarp än den andra, men alltid med ett uns sanning och en stor glimt i ögat. Det var min pappa som var en hejare på att berätta om äldre generationers liv och förehavanden. Jag lyssnade intresserat, men kanske ändå inte tillräckligt noga. Nu när pappa är borta och jag själv ska föra skrönorna vidare så har jag glömt vem det var som sa det dråpliga eller hur berättelsen egentligen började.

MEN JAG MINNS att pappa berättade om att någon hade frågat orgeltramparen i Solf hur det gick i arbetet som just orgeltrampare. Han hade svarat: "E gar noo bra, men e gar myttji loft (luft) ti Sanningens ande."

Just så tänker jag mig Andens verk. Som luft som vi får andas. Luft och syre vi behöver för vår existens. Andningen som sker automatiskt, och som faktiskt blir konstig om vi försöker kontrollera den. Vi får andas in. Vi får andas ut. Det känns nådefullt att jag bara får finnas till och andas i takt med Gud.

»Just så tänker jag mig Andens verk. Som luft som vi får andas. Luft och syre vi behöver för vår existens.«

IBLAND BLIR DET storm och vinden river. Det kan vara mäktigt att stå vid havet och låta blåsten ta tag i kläder och hår. Man kan nästan tappa andan. Då kan det vara tillfälle att ropa ut mot havet. Skrika ut ångest och rädsla och alla varför mot Gud. Eller varför inte tacka för att livet verkligen känns och vill föra mig fram.

Lugnet efter stormen är något av det finaste man kan känna. Just lugnet. Att andas ut. Det är över. Vilan. Och att få andas in och ta nya tag. Anden blåser vart den vill. Vagar jag följa den?

Katarina Vestersund är barnledare i Nykarleby församling.

JAKOBSTAD Uteliv

Gudstjänster ute i det fria

Jakobstads svenska församling bjuder in till fem friluftsgudstjänster i sommar. Först ut är sommargudstjänsten i Nätihamnen den 6 juli kl. 14. De övriga platserna är Mäskär, Nanoq, Nabba kapell och församlingscentrets uteområde på Ebba Brahe-esplanaden.

Till gudstjänsten vid församlingscentret är speciellt hundar samt deras ägare och vänner välkomna med. Varmt välkommen till en stund av gemenskap och andakt mitt i Guds vackra natur!

Gammalt fähus blev ungdomslokal

Då ungdomsverksamheten stod utan sommarviste kavlade Josef Tupeli och hans kollega upp ärmarna. I sommar hålls ungdomssamlingarna i fähuset vid prästgården. Det blir som ett pilotprojekt.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

LARSMO Ungdomssamlingarna i Larsmo hålls vanligen i Holm bönehus, men om somrarna brukar de flytta ut till prästgården i Fagnäs. Inför årets sommarsäsong blev de anställda tvungna att tänka till. Delar av prästgården har gjorts om och i byggnaden finns numera kontor och utrymmen för dagklubben, men inte några rum som lämpar sig jättebra för ungdomssamlingar.

– Det är en gammal byggnad med många rum. Det är ganska små utrymmen och ur ett säkerhetsperspektiv kan det vara svårt att övervaka då jag är där ensam, säger församlingens ungdomsledare Josef Tupeli.

Själva området har ändå varit perfekt för ungdomar. Det finns bastu, strand, sup-bräddor och volleybollnät. Det är en plats där det går att leva sommarliv. Personalen har funderat på hur man ska lösa situationen och landade i att man kunde slå upp ett tält på gården för samlingar och servering.

– En morgon då jag kom till jobbet kom en av våra fastighetsskötare emot. Vi brukar ofta stå och prata lite då vi träffas, och mitt i allt fick jag en idé om att istället för ett tält kunde vi ju använda det gamla fähuset som står på tomten.

– Då sken hon upp och sa att det hade hon tänkt på redan för länge sen. Vi gick ut och tittade på det direkt. Vi var båda riktigt på hugget!

Så tog Josef och hans kollega upp förslaget med resten av medarbetarna och fick grönt ljus. Sen dess har duon stått ut och piffat upp.

– Kollegan är intresserad av att inreda och sånt, så jag gör grovjobbet och hon finputset. Vi har också haft stor hjälp av vår vaktmästare, säger Josef.

Lådor kan bli bord!

Förutom att en del arbetstid gått åt till projektet så har de genomfört det nästan helt utan några pengar inblandade. Möbler och gardiner har de letat fram ur förråden. De har gjort om lådor till bord och hittat gamla bänkar som passar in i den historiska miljön – ekonomiskt och ekologiskt.

– Bänkarna måste vara nästan lika gamla som kyrkan. Vi håller det gamla utseendet men dammar av det så att det blir fräscht.

Josef Tupeli ser sommaren som ett pilotprojekt. Om det funkar bra att hålla ungdomssamlingar i det

I maj var det säsong-söppning för ungdomssamlingarna vid Prästgården.

FOTO: PRIVAT

Josef Tupeli gör sin andra sommar som ungdomsledare i Larsmo.

FOTO: PRIVAT

Med lite arbetstid och mycket återbruk blev fähuset ungdomslokal. FOTO: PRIVAT

gamla fähuset kanske det går att utveckla vidare.

– Jag har förhoppningar om att kanske kunna använda det som café nästa sommar och använda det också på dagarna. Det är ett så fint område med mycket historia att ta till vara.

»Jag har förhoppningar om att kunna använda det som café nästa sommar.«

”Ett perfekt ställe att hitta vänner”

Till ungdomssamlingarna, som i Larsmo går under namnet Xodus, brukar det dyka upp mellan 30 och 50 ungdomar under terminerna. Ibland ännu fler. Om somrarna då man flyttar ut till prästgården minskar ofta tillströmningen lite.

– Jag vet inte vad det beror på, kanske att det är mer avlägset.

I år gör Josef Tupeli sin andra sommar som ungdomsledare i Larsmo. Han följer med intresse utvecklingen vid den nya ungdomslokalen med gamla anor. Hans erfarenhet är att tempot är lite lugnare och stämningen mer avslappnad om somrarna.

Han hoppas på en sommar av fina kvällar och att alla ska känna att de får komma som de är.

Om man är en ungdom som inte har ett eget gäng och kanske känner sig lite ensam, kan man komma själv till ungdomssamlingarna, på riktigt?

– Ja, det är just sådana som är extra välkomna. Vi har en jättefin gemenskap bland våra ungdomar och jag är jättestolt över hur fina de kan vara mot varandra. Ungdomssamlingarna kan vara ett perfekt ställe att hitta vänner.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Han vill dela de ungas frågor

Han är positiv, uppmuntrande och diskuterar gärna livets stora frågor. Möt Christoffer Ljung – ny ungdomsarbetsledare i Malax församling.

TEXT: PIAN WISTBACKA

MALAX I sommar får Malax församling en ny ungdomsarbetsledare. Han heter **Christoffer Ljung**, kommer från Esse, och är ivrig över sitt nya uppdrag.

– Jag är väldigt lyckligt lottad som fick en arbetsplats direkt efter studierna, säger han.

– Men jag är redo, och jag ser fram emot att få möta ungdomarna i Malax församling!

Han är nyutexaminerad samhällspedagog från yrkeshögskolan Centria i Karleby, där han studerat de senaste tre åren med specialinriktning på kyrkans ungdomsarbete. Att utbildningen gick på finska såg han inte som ett hinder, fastän han själv är svenskspråkig.

– Det är roligt att utmana sig själv också, konstaterar han.

Hur skulle du beskriva dig själv?

– Jag är positiv och uppmuntrar min omgivning. Och så tar jag mina uppgifter på allvar! Det är viktigt för mig att göra ett bra jobb.

”Vem är Gud?”

Att arbeta med ungdomar har Christoffer Ljung testat på under några somrar som lägerarbetare för SLEF, då han jobbat på familje-, barn- och ungdomsläger bland annat på lägerområdet Klippan. Också hemma i Esse har han varit engagerad i ungdomskvällar och söndagsmötet ”Kvällsmööti”, där han medverkat med att ta fram ljudtekniken för lovsångsbandet.

– Men det tog faktiskt en stund innan jag kom in i församlingslivet.

Kristen har han blivit under de senaste fem åren. Det började med att han var intresserad av existentiella frågor på ett mer filosofiskt plan. Men med tiden kom han också in på de teologiska frågorna. Vem är Gud? Vad handlar kristendomen om egentligen?

Mest tåpades han med frågorna på egen hand.

– Jag kan inte säga att jag har haft någon riktig ”Paulusupplevelse”. Men med tiden så var det som att jag själv sakta men säkert förändrades.

– Jag pratar gärna med ungdomarna om alla möjliga frågor som de har, säger Christoffer Ljung.

FOTO: PRIVAT

Och till sist så blev jag troende.

– Det var en lång process, som det är intressant att se tillbaka på idag. Så den är jag tacksam över.

På fritiden tar musikintresset mycket av tiden. Han har en egen studio där han skapar musik för film och spel med mera.

– Jag gillar häftig musik med orkestrar, stråkar och körer, säger han.

Vad ser du mest fram emot i jobbet?

– Grunden är förstås att få möta de unga, och att få prata med dem om allt möjligt. Det är också själva kärnan i mitt uppdrag, antar jag – att möta ungdomarna, och visa att jag bryr mig. Och om det är någonting som de vill prata om så är det bara att komma och prata.

– Om de har just sådana frågor som jag själv

hade inom det existentiella och teologiska så diskuterar jag också det jättegärna. Jag skulle själv ha behövt ha haft en sån person i min omgivning som jag kunde ha talat med om sådana frågor. Fortfarande är jag otroligt fascinerad av sådana frågor. Det är väldigt viktigt för mig.

Christoffer Ljung

Är: ny ungdomsarbetsledare i Malax församling, börjar jobbet i juni. Kommer från Esse.

Bor: i Esse, söker lägenhet i Malaxtrakten från hösten.

Hobbyer: Är musiker och producerar nuförtiden sin egen musik. Läser gärna, mest böcker med inriktning på teologi och filosofi. Tycker om att träna.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Konfirmationsmessa sö 8.6 kl. 11: i Korsnäs kyrka, Fri-man, Granholm, Bäckman, Konfirmanderna, kyrkokören
Matutdelning och kaffestund: i församlingshemmet kl. 10–11.00.

Cykelkväll to 12.6: under ledning av Guy Kronqvist. Start från församlingshemmet kl. 17.30. Vi cyklar till Storkorshamn, där vi har program och samvaro (se nedan), tillbaka längs Påhlnäsvägen, eller Storkorshamnsvägen och tar en tur via begravningsplan, längd ca 15 km.

Storkorshamnsträff och besök på begravningsplan to 12.6 kl.18–: Du kan komma med cykel, se ovan, eller med bil, på kaffe med dopp till Storkorshamn (Till för-mån för GA). Vi gör även en tur på begravningsplan, där vi besöker några kända gravar, personer som betytt mycket för Korsnäs som kommun. Under ledning av Guy Kronqvist och Hanna Hofman.

Gudstjänst sö 15.6 kl. 11: i Korsnäs kyrka, Fant, Lolax
Träff för änkor och änklings ti 17.6 kl. 18: på Strandhyddan. Nypotatis, sill och sommartårter. Fokus på gemenskap. Anmälan till Hanna senast fredag 13.6, tfn: 044 4101825.

Sommarsamling on 18.6 kl. 17: På Strandhyddan. Besök av missonärsfamiljen Tikum, midsommarmat med sill och potatis, kaffe och tårter (12 euro). Från kl. 18 berättar Tikums om sina upplevelser. Anmäl senast 17.6 till Hanna (se ovan). Malaxbor är inbjudna!

Gudstjänst midsommardagen 21.6 kl. 18: Fant, Lidman
Gudstjänst sö 22.6 kl. 11: i Taklax bönehus, Gerd Lindén-Liljehage, Benita Lidman

Barnläger ti–on 24–25.6: i församlingshemmet, se PUFF
Gudstjänst sö 29.6 kl. 11: i Korsnäs kyrka, Risku-Åberg, Lolax efteråt kyrkkaffe i prästgårdsmuseet
Ungdomsträff på Strandhyddan on 2.7 kl. 18: se PUFF
Gudstjänst sö 6.7 kl. 11: i Korsnäs kyrka, Risku-Åberg, Lolax

Sommarsamling on 9.7 kl. 18: på Strandhyddan. Vårullar och sallad, bilder och musik från Burma. Anmälan till maten senast 4.7 till Hanna (se ovan)

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

To 5.6 kl. 18: Kaffekonsert på Majbo, Dagsmark till förmån för Gemensamt Ansvar. Sofie Lundell. Kaffe och konsert. 10 euro/vuxen och 5 euro/barn under 12 år. Gratis transport ordnas från Kristinestad via Lapp-fjärd och Tjock. Anmäl om transport till Debora (040 7523232).

Sö 8.6 kl. 10: Pingstdagens gudstjänst i Lfds kyrka. Engström, Martikainen, Lfds kyrkokör.

Sö 8.6 kl. 12: Pingstdagens gudstjänst i Krs kyrka. Eng-

KRISTINESTAD Paus

Öppna portar i Kristinestad

Lördagen 14 juni kl. 12–15 är det pausstation vid Kristinestads kyrka under evenemanget Öppna portar. Kyrkan är öppen kl. 12–16, musikstund med församlingens orkester kl. 15, dirigent Anna Karin Martikainen. Söndagen 15.6 är kyrkan öppen kl. 12–16, musikstund med Tom Bergman på flöjt och Olle Nilsson på orgel kl. 14.

KORSNÄS I sommar

För unga! För barn!

Ungdomsträff vid Strandhyddan onsdag **2.7 kl. 18**. Mats Korsbäck berättar om att vara ung på 80-talet, om festerna, musiken, skolan och hur Korsnäs var levande. Vi bjuder på hotdog! Vi ordnar transport om det behövs. Anmäl deltagande och ev. allergier till Jessica, 044-4101823 senast 26.6.

Sommarläger i församlingshemmet **24–25 juni kl. 9–15** för barn i lågstadieåldern. Samarbeta med Korsnäs 4H. Pris 15 euro per dag, 20 euro för båda. Anmäl dig senast 8.6 på Korsnäs 4H:s hemsida!

ström, Martikainen, Krs kyrkokör.

Sö 8.6 kl. 15: Pingstdagens högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen, Glädjedropparna.

Sö 8.6 kl. 18: Livets trådar är många. Andakt för stickare i Lfds kyrka. Stilla stund med andakt och musik. Ta med ditt handarbete.

Må 9.6: Sommarutflykt till Replot. Anmälan till Inga-Lene (040 527 7611).

Lö 14.6 kl. 12–15: Pausstation vid Krs kyrka under öppna portar.

Lö 14.6 kl. 12–16: Öppna portar i Krs kyrka. Musik kl. 15.

Sö 15.6 kl. 10: Högmässa i Lfds kyrka. Norrback, Martikainen, sånggrupp. Efter högmässan kaffe för årets 50-årskonfirmander i Lfd kyrksal. Anmälan senast 8.6.

Sö 15.6 kl. 12–16: Öppna portar i Krs kyrka. Musik kl. 14.

Sö 15.6 kl. 16: Ekumenisk lovsångskväll i metodistkyrkan. Daniel Norrback, Tom Riska, lovsångsgrupp.

To 19.6 kl. 12: Lunchkonsert med orgelmusik i Lfds kyrka. Martikainen. Lätt lunch efteråt i församlingshemmet, 8 euro.

Lö 21.6 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Engström, Nilsson.

Sö 22.6 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrka. Engström, Lolax.

Sö 22.6 kl. 15: Högmässa Sideby kyrka. Engström, Lolax.

Fr 27.6 kl. 9.30: Upplev pilgrimsleden på cykel. Samling i Lappfjärd, transport till Kilen där färden börjar tillbaka. Lunch, pauser. Anmälan till Inga-Lene (040 527 7611).

Sö 29.6 kl. 10: Konfirmationsmessa i Lfds kyrka. Norrback, Teir, Martikainen, kyrkokörerna, m.fl.

Sö 29.6 kl. 15: Högmässa i Skaftung bykyrka. Norrback, Martikainen.

Lö 5.7 kl. 18: Sångkväll på Fridskär. Lars Nisula, Lars Lövdahl, Anna-Lisa och Olle Nilsson, Glädjedropparna, Martikainen.

Sö 6.7 kl. 10: Gudstjänst i Lfds kyrka. Engström, Martikainen.

Sö 6.7 kl. 12: Högmässa i Ulrika Eleonora kyrka. Engström, Martikainen.

To 10.7 kl. 18: Gravgårdsvandring med Lasse Backlund. Gamla begravningsplatsen på östra sidan. Servering till förmån för Gemensamt Ansvar.

KORSNÄS I sommar

50-årskonfirmandträff & sommaröppettider

Välkommen på 50-årskonfirmandträff **söndagen 17.8!** Vi börjar med högmässa kl. 11 i Korsnäs kyrka. Efteråt tar vi gruppfoto och sedan firar vi med lite sött och salt i församlingshemmet. Inbjudan är för två. Anmäl 4.8–8.8 och meddela även allergier/dieter till diakon Hanna, 0444101825.

Under tiden **23.6–6.7** är pastorskansliet öppet torsdagar kl. **9–12**. Under tiden **7.7–3.8** är kansliet stängt. Personalen kan vid brådskande ärenden nås på telefon 044-4101800. Kyrkan är öppen för besök onsdagar till fredagar kl. 13–15.

NÄRPES Musik

Kom på konsert!

Den åländska sånggruppen Rabarber ger konsert i Närpes kyrka **lördag 14.6 kl. 18**.

Musik i augustikvällen i Pörtom – anteckna gärna datumen redan nu!

Konsert nr 1: **torsdag 7.8. kl. 18** vid Kyrktorpet, Velkmossvägen 942. Närpes spelmansgille, dir. Magnus Westerlund. Gerd Lindén-Liljehage, Jan Liljehage. Lämna bilen och använd vår buss-transport som går i skytteltrafik från Pörtoms kyrka från kl. 17. Mycket begränsad parkering. Obs! utomhuskonsert.

Konsert nr 2: **14.8. kl. 20** i kyrkan.

Konsert nr 3: **21.8. kl. 20** i kyrkan.

Konsert nr 4: **28.8. kl. 20** i kyrkan.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes:

Sö. 8.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Toivonen, Tikkala.

Må. 9.6 kl. 9.30: Utdelning av matkassar, Café Albert.

To. 12.6 kl. 19: Psalmskväll i kyrkan. Vi sjunger tillsammans älskade sommarsalmer. Andakt Patricia Strömbäck, kantor Emilia Tikkala.

Lö. 14.6 kl. 18: Konsert i kyrkan med den åländska sånggruppen Rabarber.

Sö. 15.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Linden.

Ti. 17.6 kl. 19: De vackraste sommarsångerna, Oasen Vargholmen. Närpes Spelmansgille och folkdansare, Blomberg.

Lö. 21.6 kl. 11: Konfirmationsmessa i kyrkan. Sundqvist, Sjölander, Långkvist, Skrifvars, Linden-Liljehage.

Må. 23.6 kl. 9.30: Utdelning av matkassar, Café Albert.

On. 25.6 kl. 18: Kristen allsång på Frank Mangs Center. Ingvesgård, Linden-Liljehage, Granholm, Sjölander.

Ti. 1.7 kl. 18: Kyrkogårdsvandring med guide på gravgården i Yttermark. Infart från Vettmossvägen.

On. 2.7 kl. 17: Sommarmusik i S:ta Maria med Emilia Tikkala.

Sö. 6.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Ingvesgård, Tikkala.

Sö. 6.7 kl. 14: Samkväm och lunch för 50-års konfirmander i församlingshemmet. Ingvesgård, Tikkala.

Må. 7.7 kl. 9.30: Utdelning av matkassar, Café Albert.

Övermark:

Sö. 8.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Toivonen, Tikkala.

Lö. 21.6 kl. 14: Konfirmationsmessa i kyrkan. Sundqvist, Sjölander, Långkvist, Skrifvars, Tikkala.

Sö. 29.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Strömbäck, Tikkala.

On. 9.7 kl. 18: Psalmskväll i kyrkan. Vi sjunger tillsammans älskade psalmer. Kvällste efteråt i kyrkan. Andakt Ulf Sundqvist, kantor Emilia Tikkala.

Pörtom:

Sö. 15.6 kl. 10: Konfirmationsmessa i kyrkan. Sundqvist, Sjölander, Långkvist, Skrifvars, Linden-Liljehage.

Sö. 22.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Sundqvist, Tikkala.

Sö. 22.6 ca 13.30: Samkväm för 50-års konfirmander i församlingshemmet för de som konfirmerades 1975 i Pörtom och Övermark. Sundqvist, Tikkala.

Ti. 8.7 kl. 18: Kyrkogårdsvandring med guide på begravningsplatsen i Pörtom. Infart från riksåttan ca en halv kilometer söder om kyrkan.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Fr 13.6 kl. 10: Pilgrimsvandring längs St. Olav Ostrobothnialeden. Start vid Petalax kyrka kl. 10, avslutning vid Malax kyrka. Anmälan till 050 583 7353 / malax.forsamling@evl.fi. Man kan boka skjuts från Malax till starten i Petalax eller tillbaka från Malax till Petalax. Mer info i puffen!

Ti 17.6 kl. 18: Kyrkofullmäktige sammanträder i Bergö församlingshem.

On 18.6 kl. 17: Sommarträff vid Strandhyddan i Molpe tillsammans med Korsnäs församling. Middag serveras från kl. 17, pris 12 euro/person. Samlingen börjar kl. 18. Malax och Korsnäs församlings missionärer Anna och Bertrand Tikum deltar! Buss ordnas från Malax. Den stannar vid: Övermalax församlingshem kl. 16.15 Socken, Yttermalax ca kl. 16.20. Anmäl dig senast 10 juni till 050 5837353 eller malax.forsamling@evl.fi om du vill åka med bussen och/eller om du vill äta middag vid Strandhyddan. Man kan också komma direkt till kl. 18 och då behövs ingen anmälan.

Bergö:

Sö 8.6 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Sö 15.6 kl. 14: Högmässa med konfirmation, i kyrkan.

Lö 21.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Sö 22.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Sö 29.6 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Sö 6.7 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Malax:

Sö 8.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

Su 8.6 klo 12: Messu kirkossa.

Lö 14.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation, i kyrkan.

Sö 15.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Lö 21.6 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka.

Sö 22.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.

Sö 29.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Sö 6.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan.

Petalax:

Sö 8.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

Sö 15.6 kl. 12: Högmässa med konfirmation, i kyrkan.

Lö 21.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan, gemensam med Malax.

Sö 22.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

Sö 29.6 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

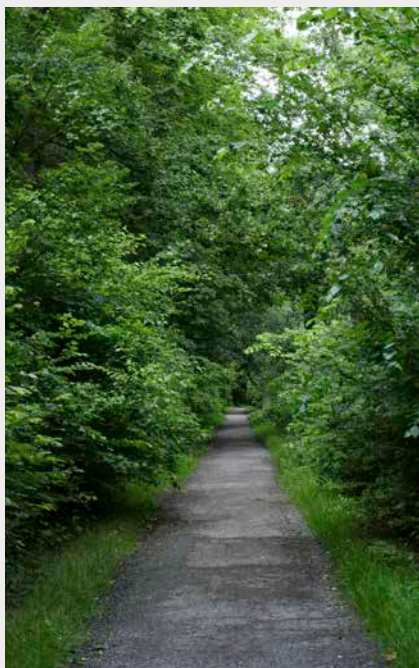
Sö 6.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan.

MALAX Vandra

Välkommen på pilgrimsvandring

Kom med på pilgrimsvandring längs St. Olav Ostrobothnialeden **fredag 13.6** – start vid Petalax kyrka kl. 10, avslutning vid Malax kyrka. Anmälan till 050 583 7353 / malax.forsamling@evl.fi. Man kan boka skjuts från Malax till starten i Petalax eller tillbaka från Malax till Petalax.

Med på vandringen är Sara Brännudd och Frank Isaksson, Andreas Sten från Träffpunkten och Charlotte Steffansson-Myrskog från FMS. Sträckan är ca 17 km och går i huvudsak längs mindre vägar och skogsstigar. Mellanmål serveras vid Storsjön och vid ankomsten till Malax kyrka. Ta med egen vattenflaska! Avslutningsmessa i Malax kyrka med kollekt till församlingens missionärer.

KOLUMNEN

KATARINA VESTERSUND

Låt det blåsa

I MITT BARNDOMSHEM berättades ofta berättelser och skrönor, den ena mer skarp än den andra, men alltid med ett uns sanning och en stor glimt i ögat. Det var min pappa som var en hejare på att berätta om äldre generationers liv och förhållanden. Jag lyssnade intresserat, men kanske ändå inte tillräckligt noga. Nu när pappa är borta och jag själv ska föra skröorna vidare så har jag glömt vem det var som sa det dråpliga eller hur berättelsen egentligen började.

MEN JAG MINNS att pappa berättade om att någon hade frågat orgeltramparen i Solf hur det gick i arbetet som just orgeltrampare. Han hade svarat: "E gar noo bra, men e gar myttji loft (luft) ti *Sanningens ande*."

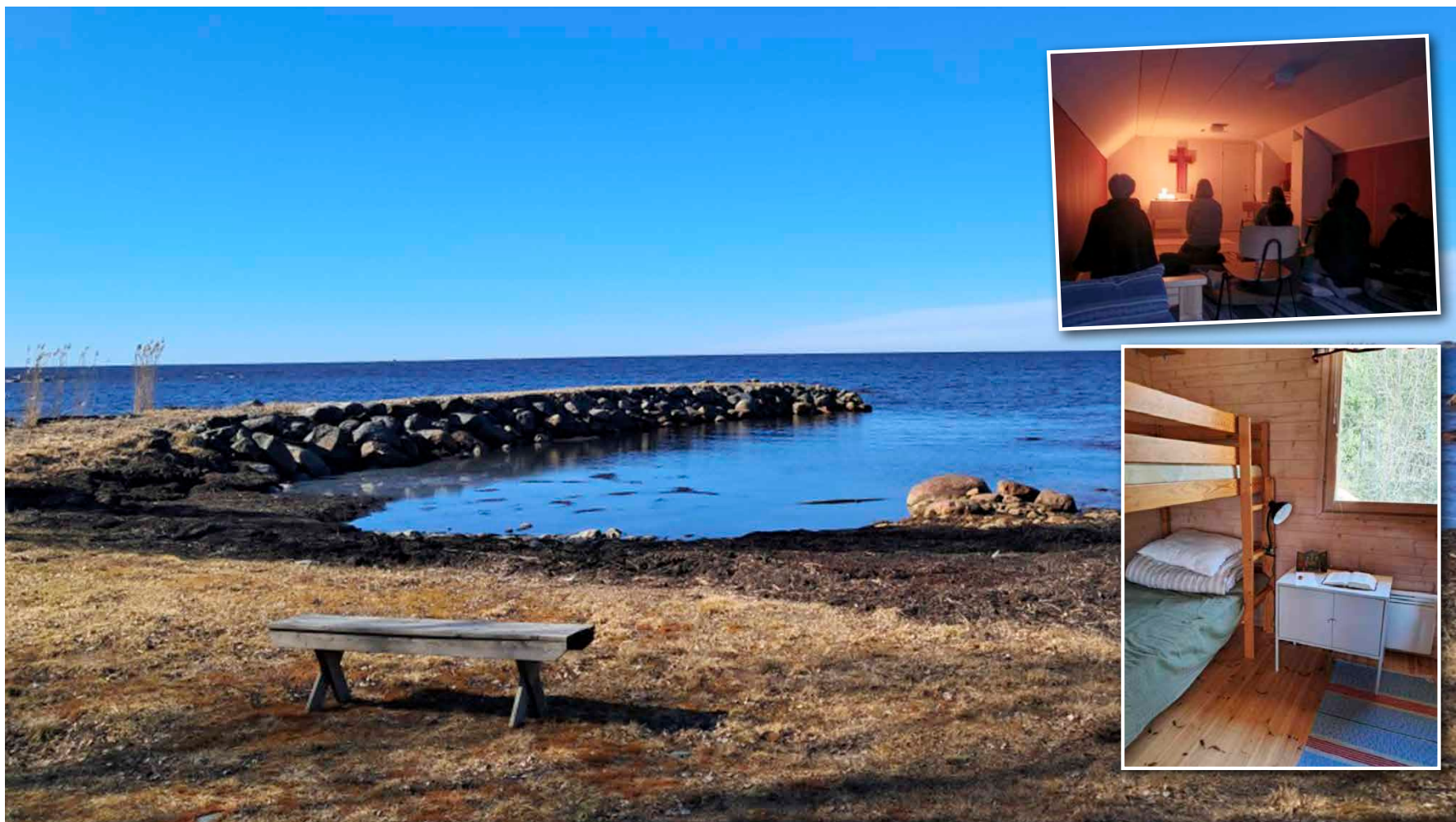
Just så tänker jag mig Andens verk. Som luft som vi får andas. Luft och syre vi behöver för vår existens. Andningen som sker automatiskt, och som faktiskt blir konstig om vi försöker kontrollera den. Vi får andas in. Vi får andas ut. Det känns nådefullt att jag bara får finnas till och andas i takt med Gud.

»Just så tänker jag mig Andens verk. Som luft som vi får andas. Luft och syre vi behöver för vår existens.«

IBLAND BLIR DET storm och vinden river. Det kan vara mäktigt att stå vid havet och låta blåsten ta tag i kläder och hår. Man kan nästan tappa andan. Då kan det vara tillfälle att ropa ut mot havet. Skrika ut ångest och rädsla och alla varför mot Gud. Eller varför inte tacka för att livet verkligen känns och vill föra mig fram.

Lugnet efter stormen är något av det finaste man kan känna. Just lugnet. Att andas ut. Det är över. Vilan. Och att få andas in och ta nya tag. Anden blåser vart den vill. Vågar jag följa den?

Katarina Vestersund är barnledare i Nykarleby församling.

– Det är som bäddat för att ordna retreatar vid Jonnsborg lägergård ute vid havet, säger Inga-Lene af Hällström. FOTON: PRIVATA

”Nu bubblar det av idéer igen!”

Vill du sticka i kyrkan, sjunga i en kör som övar samtidigt som den uppträder eller delta i en tyst retreat? Kristinestads svenska församling har mycket nytt på gång!

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD I början av april hölls en tyst retreat på Jonnsborg lägergård med sju deltagare.

– Det är en ny verksamhetsform för oss, så det kändes jätteroligt att det var många som ville komma och pröva på. Och alla var förstagångsdeltagare! säger diakon **Inga-Lene af Hällström**.

Feedbacken var positiv, och talade om att komma ner i varv och att komma ikapp. ”Att bara få vara, utan att ens behöva tänka på tider var lyx”, berättade en av deltagarna. ”Jag är ganska stolt över mig själv att jag klarade av att stänga av telefonen, och hade tillit”, var responsen från en annan.

Den första retreaten var en 1-dygnstretreat med en övernattningsnatt. I september

kommer det att bli en uppföljning, den gången som en tvådygnstretreat.

”Kan vi testa det här?”

Besökskören är en annan nyhet. Det är fråga om en pop up-kör som huvudsakligen besöker äldreboenden för att pigga upp de äldre med sång. Initiativet kom från en församlingsmedlem.

– Vi gör inte något invecklat och omständligt i kören, utan vi övar när vi upp-

»Det är diakoni i högsta grad!«

träder, berättar Inga-Lene af Hällström.

På repertoaren står bekanta sånger som gamla strängbandssånger, visor och psalmer.

– Vi sjunger för att glädja andra, men får väldigt stor behållning av det själva också. Det är diakoni i högsta grad!

Publiken på äldreboendena är tacksam att sjunga för.

– Det märks hur de rycks med. De som inte har språk sitter ändå och gungar foten i takt.

I nuläget har kören cirka tio medlemmar.

– Det är fria former, man kommer när det passar. Så fast man är borta någon gång så är det ingen panik!

Ett annat initiativ som kommit från frivillighåll är ”Sticka i kyrkan” – en samling då man kan sitta i kyrkan och handarbete till ackompanjemang av musik. En församlingsmedlem hade läst om ett ”Sticka i kyrkan”-evenemang som ordnats i en kyrka i Sverige och undrade: ”Wow, kan inte vi också ordna något sånt?”

Nu blir det av, och en första samling för stickare ordnas i Lappfjärds kyrka den 8 juni.

– Mycket handlar det om att bara sitta och ta in kyrkorummet. Man tar med sitt handarbete och får sitta och handarbete i kyrkan till lugn musik. Så blir det andakt och någon gemensam sång också.

Upplev pilgrimsleden på två hjul!

S:t Olofsleden inbjuder också till olika former av verksamhet. Den 27 juni kan den som vill uppleva pilgrimsleden på cykel.

Cyklar och cyklister kommer att plockas upp i Lappfjärd och transporteras till Kilen, därifrån man cyklar hemåt i samlad tropp.

– Vi åter på Jonnsborg, och sedan tar man med sig lite mellanmål och kaffetermos för färden. Så blir det några pauser på vägen med meditationsstunder eller inslag för eftertanke.

Den 28 september blir det pilgrims-mässa i Lappfjärds kyrksal med vandring efteråt. Tanken är att det ska finnas både en barnrutt och en vuxenrutt, så att hela familjer kan delta.

– Och senaste veckoslut var vi tre representanter härifrån på pilgrimsledarutbildning. Så nu bubblar det igen av idéer!

Lunchkonserter i kyrkan

I Lappfjärds kyrka ges i sommar fler möjligheter att ta in kyrkorummet till musik. I juni och juli ordnas nämligen lunchkonserter i kyrkan.

– Dagtid kan man komma under sin lunchpaus och sätta sig i kyrkan och lyssna på musik. Vi vill passa på att använda kyrkan mycket sommartid, eftersom den hålls stängd under vinterhalvåret.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

– Jag är så lycklig och glad över den här församlingen, säger Mari Puska om den pigga 120-åringen. FOTO: TINCA BJÖRKE

Vi firar med allt som händer!

I början av 1900-talet engagerade sig Mariehamnsborna: de ville ha en egen församling. Den 1 maj 1905 blev drömmen sann. I år firar man 120 år av varm gemenskap.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Mariehamn grundades år 1861, men staden fick ingen egen församling på länge, utan Mariehamnsborna fortsatte höra till Jomala församling. När staden byggde ett nytt skolorhus år 1884 fick man en bönesal, där kyrkoherden i Jomala höll gudstjänst en gång i månaden.

Men i maj 1905 grundades äntligen Mariehamns församling. Den första kyrkoherden hette Karl Gustaf Emil Mosander.

– I år vill vi fira att vår gemenskap fyller 120 år. Ofta firar man ju kyrkor,

och S:t Görans kyrka fyller faktiskt 100 år om två år. Det kommer vi förstås att fira! Men det är också värt att fira församlingen som gemenskap, berättar kyrkoherde **Mari Puska**.

Hur firar man en gemenskap? Det har man funderat på i en planeringsgrupp bestående av medarbetare och förtroendevalda och en ungdom från ungas påverkansgrupp.

– Man firar ju en gemenskap allra bäst med att gemenskapen finns, så på sätt och vis firar vi i allt som händer. Men den officiella födelsedagen den 1 maj firar

rade vi med munkar och mjöd och lop-pis på torget.

I sommar firar församlingen sin gemenskap med att hålla den levande också genom sommarmånaderna. I höst (från 9 augusti till 12 oktober) blir det en ikonutställning i S:t Görans kyrka med verk av den svensk-grekiska ikonmålaren Efti Papadopoulou Georlin.

På hösten blir det en kyrkvandring, och den 16 november en festmessa med biskop Bo-Göran Åstrand som predikant. Dessutom ger man ut en receptbok med recept från Lemböte lägergård, från soppluncher och kyrkkaffet.

Hur mår 120-åringen?

– Jag skulle säga att Mariehamns församling är en livskraftig och pigg 120-åring. Mariehamns församling är en gemenskap som byggts upp tillsammans med stadsborna från första början, och det är något som fortgår, säger Mari Puska.

Mottot för årets firande är ”120 år av gemenskap”. Den gemenskapen är givetvis en öppen gemenskap, som

»Vi vill gå ut där folk finns.«

gärna hittar nya som vill vara med.

– Under de närmaste åren tänker vi särskilt på tillgänglighet. Det gäller både fysisk tillgänglighet och att vi på riktigt kan vara öppna för alla, på alla plan. Vi vill att det ska kännas tryggt att komma med i vår gemenskap. Vi vill inte heller bara stanna i våra lokaler, utan gå ut där folk finns, säger Mari Puska.

Inte väggarna utan gemenskapen

Hon poängterar att församlingens styrka är andligheten och stillheten.

– Vi har ett rikt gudstjänstliv och en fin och aktiv gudstjänstfirande församling.

När Mari Puska bekantade sig med Mariehamns stads historia märkte hon att det handlade väldigt mycket om att bygga.

– Man har velat se till att det finns byggnader, och de behövs, men byggnaderna ska ju fyllas med liv. Det är inte väggarna utan gemenskapen. Jag är så otroligt tacksam för alla frivilliga, alla förtroendevalda, alla som deltar i vår verksamhet och alla medarbetare. Jag är väldigt lycklig och glad över den här församlingen. Den haren bra stämning och en gemensam vilja att komma framåt.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 8.6 kl. 14: Pingstdagens friluftsgudstjänst på Koupo lägergård, Sara Grönqvist, Irene Erkko, Patrik Sundell. Konfirmanderna på skriftskollägren medverkar. Buss-transport från Pargas församlingshem kl. 13.30, retur cirka 15.30. Kaffeservering på lägergården efter gudstjänsten.

On 11.6 kl. 18: Sommarandakt vid Hundbanans motions-trappor, Marith Leppäkari-Lindberg.

Sö 15.6 kl. 10: Högmässa med konfirmation i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Eva-Christina Pietarinen.

– **kl. 12:** Konfirmationsmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Eva-Christina Pietarinen.

On 18.6 kl. 18: Sommarandakt i Lemlax gårds magasin, Marith Leppäkari-Lindberg, Eva-Christina Pietarinen.

Lö 21.6 kl. 10: Midsommardagens friluftsgudstjänst vid Fredrikastugan (vid regn i kyrkan), Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos.

Sö 22.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Harri Kahlos.

On 25.6 kl. 18: Sommarandakt på Bläsnäsudden, Sara Grönqvist, Eva-Christina Pietarinen.

Sö 29.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos.

On 2.7 kl. 18: Sommarandakt i Mälö bygdegård, Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos.

Sö 6.7 kl. 11: Gudstjänst i Björkholms kapell, Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos. Buss från Pargas församlingshem kl. 10, förbindelsebåten från Granvik kl. 10.30. Tillbaka på Malmen cirka 13.30.

On 9.7 kl. 18: Sommarandakt på Vikbo torp på Mielis-holm, Otto Lindén, Eva-Christina Pietarinen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 8.6 kl. 11: Pingstdagens högmässa i Nagu kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos.

– **kl. 14:** Sommargudstjänst i Nötö kapell, Marith Leppäkari-Lindberg, Harri Kahlos.

Sö 15.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Nagu kyrka, Irene Erkko, Harri Kahlos.

Lö 21.6 kl. 13: Midsommardagens friluftsgudstjänst på Nagu Kyrkvallen (vid regn i kyrkan), Irene Erkko, Robert Helin.

– **kl. 15:** Finsk mässa i Själo kyrka, Otto Lindén, Harri Kahlos.

Sö 22.6 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Irene Erkko, Robert Helin.

Sö 6.7 kl. 14: Sommargudstjänst i Nötö kapell, Irene Erkko, Mikael Granlund.

ÅBO Med cykel

Mässa i Skogskyrkan

Söndagen den 15.6 kl. 12 firar vi högmässa i Skogskyrkan på Runsala. Vid dåligt väder firas högmässan i Aurelia. Gemensam cykeltur till Runsala skogskyrka. Start **kl. 11.00** från Aurelia. Anmälan till Maria Wikstedt dagen innan. maria.wikstedt@evl.fi eller 040 341 7463

Korpo sockenförsamling:

Sö 8.6 kl. 18: Pingstdagens kvällsmässa i Korpo kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Mikael Granlund.

Sö 15.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Korpo kyrka, Pär Lidén, Mikael Granlund.

Lö 21.6 kl. 16: Midsommardagens friluftsgudstjänst på Korpo hembygds-museums gårdstun, Irene Erkko, Robert Helin.

Sö 29.6 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Otto Lindén, Mikael Granlund.

Sö 6.7 kl. 11: Gudstjänst i Aspö kapell, Irene Erkko, Mikael Granlund.

– **kl. 18:** Kvällsmässa i Korpo kyrkas St. Mikaelskapell, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 8.6 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Pär Lidén, Mikael Granlund. Skärgårdsskriftskolans konfirmander medverkar.

Sö 15.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Houtskärs kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Caroline Törnqvist, Robert Helin.

Ti 17.6 kl. 18: Nattvardsgudstjänst i Houtskärs kyrka tillsammans med SLEF:s bibel- och familjeläger.

Lö 21.6 kl. 11: Midsommardagens friluftsgudstjänst i Houtskärs prästgårds trädgård, Marika Torp. Musik av Houtskärs spelmanslag.

Sö 29.6 kl. 15: Finsk mässa i Houtskärs kyrka, Otto Lindén, Mikael Granlund.

Sö 6.7 kl. 13: Friluftsgudstjänst i Mossala, Janette Lagerroos, Eva-Christina Pietarinen.

Iniö sockenförsamling:

Sö 15.6 kl. 14: Högmässa med konfirmation i Iniö kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Marika Torp, Robert Helin.

Lö 21.6 kl. 13: Midsommardagens friluftsgudstjänst på Iniö, Marika Torp.

On 2.7 kl. 18: Konsert med Niklas Winter i Iniö kyrka.

Sö 6.7 kl. 13: Gudstjänst med kyrkkaffe i Iniö kyrka.

ÅBO

sön 8.6:

– **kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred) Liljeström (lit), Danielsson.

mån 9.6:

– **kl. 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

tis 10.6:

– **kl. 18:** Tyst meditation, Aurelia.

VÄSTÅBOLAND Konfirmation

Sommarens konfirmerationer i Väståboland

Söndagen den 15.6 firas högmässa med konfirmation i alla fem huvudkyrkor i Väståbolands svenska församling.

I Pargas kyrka är det konfirmation kl. 10 för konfirmanderna på Skriftskolläger II (Nya Koupo) och kl. 12 för konfirmanderna på Skriftskolläger I (Gamla Koupo).

Skärgårdsskriftskolans konfirmander konfirmeras i respektive sockenförsamlings kyrka, kl. 11 i Nagu kyrka, kl. 11 i Korpo kyrka, kl. 11 i Houtskärs kyrka och kl. 14 i Iniö kyrka.

I Pargas kyrka ordnas ytterligare en konfirmation, söndagen den **20.7 kl. 10**, för konfirmanderna på Skriftskolläger III.

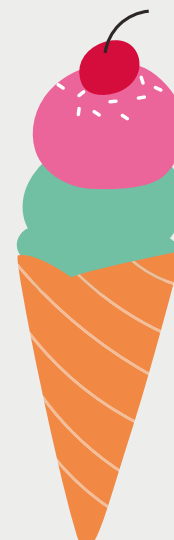
JOMALA Kyrkturism

Kyrkan är sommaröppen

Vardagar kl. 10–16 från 2.6.

Midsommarafton kl. 12–15

Guidning och möjlighet att avnjuta en kopp kaffe, saft, glass och kaka.

ons 11.6:

– kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna.

tor 12.6:

– kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.

– kl. 18–19.30: Vardagsrum – på svenska, picknick vid Hovirinta stranden. I samarbete med Röda Korset, Folkhälsan i S:t Karins.

sön 15.6:

– kl. 12: Högmässa i Skogskyrkan på Runsala. Björkgren-Vikström (pred), Nykvist (lit), Laurila. Vid dåligt väder firas högmässan i Aurelia. Gemensam cykeltur till Runsala skogskyrka. Start kl. 11.00 från Aurelia. Anmälan till Maria Wikstedt dagen innan. maria.wikstedt@evl.fi eller 040 341 7463

ons 18.6:

– kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna.

lör 21.6:

– kl. 14: Gudstjänst i Aurelia. Björkgren-Vikström, Laurila.

sön 22.6:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström, Laurila.

ons 25.6:

– kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna.

sön 29.6:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren, Laurila.

ons 2.7:

– kl. 13–15 Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna.

sön 6.7:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren, Laurila. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi

ons 9.7:

– kl. 13–15 Sommarcafé: Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 8.6 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen, Sara Alm

Sön 15.6 kl. 11 Konfirmation: Äng, Serell, Hansen

Midsommardagen 21.6 kl. 13 Friluftsgudstjänst på Ramsholmen: Samling vid grillplatsen närmast parkeringen, kaffekorgen med. Vid dåligt väder, är vi på Gregersö.

Sön 22.6 kl. 11 Högmässa: Serell, Erlandsson

Sön 29.6 kl. 11 Konfirmation: Äng, Hansen

Sön 6.7 kl. 11 Högmässa: Äng, Erlandsson

MARIEHAMN

SÖ 8.6 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

SÖ 8.6 kl. 16.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Norrtälje Motettkör, framför Te Deum av Otto Olsson Daniel Edoff – dirigent

TO 12.6 kl. 13.30 Allsångscafé: i församlingshemmet.

SÖ 15.6 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

LÖ 21.6 kl. 13.00 Friluftsmässa: på Lemböte lägergård.

SÖ 22.6 kl. 11.00 Högmässa: på församlingshemmets innergård. *

TI 24.6 kl. 14–16 Workshop och orgelsaga: med DO-orgel och orgelsaga för barn och vuxna. Fritt inträde, programblad 10€ arr. Ålands orgelfestival

TI 24.6 kl. 15–17 Workshop och orgelsaga: med DO-orgel och orgelsaga för barn och vuxna. Fritt inträde, programblad 10€ arr. Ålands orgelfestival

ON 25.6 kl. 12.00 Lunchkonsert: i S:t Görans kyrka, Karin Nelson-orgel. Fritt inträde, programblad 20€. arr. Ålands orgelfestival

TO 26.6 kl. 13.30 Allsångscafé: i församlingshemmet.

FR 27.6 kl. 12.00 Lunchkonsert: i S:t Görans kyrka, Jesper Glans-orgel. Fritt inträde, programblad 20€ arr. Ålands orgelfestival

SÖ 29.6 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

SÖ 29.6 kl. 16.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Camerata Åmi, Stephan Kemetter – dirigent. Musik av bl.a. Brahms, Corelli och Hindemith Fritt inträde.

SÖ 6.7 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *

*=Livestreaming på församlingens Facebook-sida.

KOLUMNEN

TABITA NORDBERG

”Tror du på Gud?”

DEN DIREKTA FRÅGAN åker berg och dalbana i mitt inre. Vi står på torget i Mariehamn den 1:a maj och firar att Mariehamns församling fyller 120 år.

”Ja, tror du på Gud?”

Han står kvar i folkmjällret och väntar uppriktigt på mitt svar. Jag famlar och letar efter ord. Mitt i all vilja att ge ett så sant och uppriktigt svar som möjligt när jag nu för en gångs skull får en så stor fråga så behöver jag ta betalt fyra euro för fem barnböcker som vi säljer vid vårt loppisbord till förmån för Gemensamt ansvar. Damen räcker över fem euro och säger att vi kan behålla växeln. Jag tackar och bockar och återgår till mannen som fortfarande står och väntar med ett nyfiket leende och glada ögon.

”JAG TROR PÅ en ordning. Jag tror inte att universum är ett endaste impulsivt och slumpmässigt kaos.”

Han väntar och bjuder på ytterligare utrymme för formulering i form av tyst närvaro.

”Jag tror på vägledning. Jag kan uppleva att jag känner mig buren och guidad ... och så tror jag på en yttersa godhet trots allt.”

Då flikar han hurtigt in att han tror på sig själv.

Nu är det en pappa som vill köpa två barnböcker till sin lilla dotter som sitter i vagnen bredvid och jag tar betalt två euro.

Jag återvänder till mannen som fortfarande står kvar och säger att när han säger att han tror på sig själv så kommer jag på att jag också tror på en kraft större än mig själv.

NU KOMMER NÅGRA bekanta till mig fram till bordet och vill ha en liten pratstund och mannen kommer på att han nog behöver återgå till att sälja lotterna som hänger i en metallring i hans ena hand. Vi ler mot varandra, tackar för samtalet och tar samtidigt varsitt steg ut ur den filosofiska bubbla som uppstod mitt i allt på ett torg fyllt av människor i Mariehamn den första maj 2025 när Mariehamns församling fyllde 120 år.

VAD SVARAR DU om någon uppriktigt frågar:

”Tror du på Gud?”

Och om det finns utrymme, tid och genuint intresse inför svaret ...

Tabita Nordberg är t.f. ungdomsarbetsledare i Mariehamns församling.

MARIEHAMN Orgelsaga

Workshop och orgelsaga för barn i Mariehamn

Tisdagen den 24 juni kl. 14–16 och 15–17 blir det workshop och orgelsaga med en så kallad DO-orgel i Mariehamns kyrka – för barn och vuxna. Workshopen leds av organisten Kira Lan-kinen från Sverige.

Fritt inträde, programblad 10€. Arrangör är Ålands orgelfestival.

Pinja Pohjolainen, Ronja Nysten och Tomi Lappalainen är på väg till studier och militärtjänstgöring, men då de besöker Sibbo hoppas de kunna fortsätta träffas i församlingen. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

Vill se grön och fredlig framtid

Tre Sibbounga framtidsspanar kring det egna och det kollektiva. Även om två tredjedelar av dem sannolikt flyttar från Sibbo i höst vill de alla hålla fast vid gemenskapen i församlingen.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

SIBBO Ronja Nysten, Pinja Pohjolainen och Tomi Lappalainen är tre aktiva unga i Sibbo svenska församling. Dessutom är de nyblivna studenter. Nu ligger ett helt nytt livsskede framför dem, men först blir det lite jobb och militärtjänstgöring.

Ronja ska sommarjobba i ett av S-kedjans lager, men till hösten hoppas hon på studier i samhällsvetenskaper eller datateknik i Åbo.

– Just nu är jag på reservplats, så vi får se vad det blir, säger hon.

Tomi kommer att jobba på en del läger i sommar, men utöver det har han inte lyckats få något kneg fram tills att han rycker in i militären i januari. Konkurrensen är stenhård. En tröst är att han ser fram emot livet i det gröna.

»Att flytta från hemorten där man bott hela sitt liv, det är ju en stor livsförändring.«

– Jag har velat fara till militären sen jag var tolv. Nu kommer det äntligen emot. Jag har alltid tyckt om Finland, att vara i skogen, bo i skogen och bli skitig, säger han.

Då han blir civil väntar en studieplats på yrkeshögskolan Metropolia.

Pinja ska sommarjobba men ser mest fram emot att studierna i juridik ska dra igång i Åbo mot hösten.

– Det är nervöst men jag har också varit ganska exalterad. Det ska bli roligt att se hur man klarar av att bo hemifrån. Universitetsstudier är ju också en helt annan sak än gymnasiestudier, säger hon.

»De är bra på att peppa oss»

Att stå på tröskeln till ett annat livsskede beskrivver också Ronja som både nervöst och spännande.

– Att flytta från hemorten där man bott hela sitt liv, det är ju en stor livsförändring. Sibbo är ju ganska litet, säger Ronja.

Hennes tanke är att försöka bekanta sig med sin nya församling i Åbo i höst, men hon är också glad över att Sibbo svenska församlings ungdomsledare startat en grupp för utflyttade och lite äldre Sibbo-unga som ska samlas några gånger om året.

I och med att Tomi har några månader kvar i Sibbo och senare kommer tillbringa sina permissioner där är han inställd på att fortsätta besöka församlingens ungdomskvällar i mån av möjlighet.

– Ungdomsarbetet är jättebra. Det är inte så stora grupper heller och alla känner alla i någon mån. Också Pinja ger gemenskapen i församlingen en eloge.

– Jag vill jättegärna vara med i den mån det går. Sen kan man ju fara och testa i Åbo, men utan samma gemenskap är det inte samma sak.

Då trion gick i skriban var det pandemi. Det ordnades inga ungdomskvällar och på det förkortade skribaläget bar alla munskydd. Ändå minns Ronja skribaläget som fint. Då fick de träffas på riktigt. Stämningen var varm.

Genom att ställa upp som hjälpledare upplever både Ronja och Tomi att de med råge fått revansch på sin egen skribatid. Pinja vill gärna berömma ungdomsledarna i församlingen.

– Det var skribaläget som blev början till att man ville komma med, men de är bra på att peppa oss till att fortsätta komma.

Ronja håller med och utvidgar responsen till hela församlingens personal.

– De är alla lätta att ta kontakt med. De är jättetrevliga och snälla människor, säger hon.

Hopp om fred och grön omställning

Då trion blickar framåt och svarar på frågan om hur de vill se världen förändras i framtiden är de alla överens.

– Förhoppningsvis skulle världen bli grönare så att man inte skulle behöva stressa lika mycket över klimatförändringen, och att kriget i Ukraina skulle ta slut, säger Tomi.

Ronja fyller på listan med fred på jorden och att alla människor skulle få känna sig trygga. Pinja sammanfattar:

– Vettiga världsledare och stabilare världsläge, det är allt jag behöver.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 6.6 Stefan Salonen, Helsingfors

Måndag 9.6 Hedvig Långbacka, Åbo

Tisdag 10.6 Janette Lagerroos, Nagu

Onsdag 11.6 Tomas Ray, Helsingfors

Torsdag 12.6 Tomas Ray, Helsingfors

Fredag 13.6 Tomas Ray, Helsingfors

Måndag 16.6 Hedvig Långbacka, Åbo

Tisdag 17.6 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby

Onsdag 18.6 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby

Torsdag 19.6 Lars-Johan Sandvik, Nykarleby

Fredag 20.6 Maria Olin, Åbo

Måndag 23.6 Hedvig Långbacka, Åbo

Tisdag 24.6 Benjamin Sandell, Vasa

Onsdag 25.6 Benjamin Sandell, Vasa

Torsdag 26.6 Benjamin Sandell, Vasa

Fredag 27.6 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 30.6 Gustav Björkstrand, Åbo (repris från 4.4.2022)

Tisdag 1.7 Fred Wilén, Esbo (repris från 5.4.2022)

Onsdag 2.7 Katarina Gäddnäs, Mariehamn (repris från 6.4.2022)

Torsdag 3.7 Kalle Sällström, Helsingfors (repris från 7.4.2022)

Fredag 4.7 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors (repris från 8.4.2025)

Måndag 7.7 Fred Wilén, Esbo

Tisdag 8.7 Catarina Olin, Sundom (repris från 11.1.2023)

Onsdag 9.7 Cecilia Nahnfeldt, Åbo

Torsdag 10.7 Cecilia Nahnfeldt, Åbo

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 6.6 Ester Laurell, Mariehamn

Lördag 7.6 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 8.6 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 9.6 Claus Terlinden, Karis

Tisdag 10.6 Monica Cleve, Helsingfors

Onsdag 11.6 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Torsdag 12.6 Per Stenberg, Karleby

Fredag 13.6 Ester Laurell, Mariehamn

Lördag 14.6 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 15.6 Söndag 8.6 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 16.6 Claus Terlinden, Karis

Tisdag 17.6 Monica Cleve, Helsingfors

Onsdag 18.6 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Torsdag 19.6 Per Stenberg, Karleby

Fredag 20.6 Ester Laurell, Mariehamn

Lördag 21.6 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 22.6 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 23.6 Claus Terlinden, Karis

Tisdag 24.6 Monica Cleve, Helsingfors

Onsdag 25.6 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Torsdag 26.6 Carita Eklund, Nagu

Fredag 27.6 Carita Eklund, Nagu

Lördag 28.6 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 29.6 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 30.6 Hilikka Olkinuora

Tisdag 1.7 Hilikka Olkinuora

Onsdag 2.7 Hilikka Olkinuora

Torsdag 3.7 Mezmur Holmström, Åbo (repris från 12.10.2023)

Fredag 4.7 Anna-Pia Svarvar, Larsmo

Lördag 5.7 kl.17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 6.7 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet

Måndag 7.7 Jakob Nylund, Åbo

Tisdag 8.7 Bengt Grunér, Saltvik (repris från 10.8.2022)

Onsdag 9.7 Bengt Grunér, Saltvik (repris från 18.8.2022)

Torsdag 10.7 Bengt Grunér, Saltvik (repris från 25.8.2022)

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 8.6 Musikkudstjänst med Ingå församling. Predikant och liturg: Tom Sjöblom. Kantor: Pia Nygård. Musiker: Emil Holmström, piano och Petja Kainulainen, cello. Kyrkvaktmästare: Per-Ole Korander. Gudstjänsten som sänds från Degbery kyrka är ett samarbete med konsertserien "Musik vid havet – Meri ja musiikki".

Söndag 15.6 Gå djupare – Mässa av Bengt Johansson. Predikant: Rebecka Stråhlman. Liturg: Bengt Johansson. Sång: Projektkör, ledare Malin Storbjörk. Musik: KU:s blåsorkester, ledare Ingmar Byskata. Mässan spelades in under Förbundet Kyrkans Ungdoms sommarläger i Nykarleby 2024.

Lördag 21.6 Under ytan – Temagudstjänst från Huskvarna kyrka i Sverige. Gudstjänsten är uppbyggd på Uno Svenningssons och popgruppen Freda's musik, reflektioner av Claes Dahlquist och dikter av Cajsa Tengblad. Produktion: Sveriges Radio.

Söndag 22.6 Gudstjänst med Betesda Church i Ekenäs. Predikant: Edvard Holmberg.

Söndag 29.6 Gudstjänst från Svenska lutherska evangeliföreningens årsfest. Predikant: Ingmar Klemets. Gudstjänsten spelades in den 28 juni 2025 i Esse kyrka.

Söndag 6.7 Jazzgudstjänst från Dalsbruks kyrka. Predikant: Karin Donner. Liturg: Julia Lundstén. Musikkledare: Peter Södergård. Kör: Baltic Gospel Singers.

Examina

Tf kyrkoherden i Lemland-Lumparlands församling Denise Blomqvist har avlagt pastoralexamen.

Församlingspastorn i Jomala församling Laura Serell har avlagt pastoralexamen.

Prästvigning

Prästvigning i Borgå domkyrka den 8.6.2025.

TM Iida Kettunen har godkänts för ordination till prästämbetet. Hon förordnas som församlingspastor i Kyrkslätt svenska församling från 9.6.2025 tills vidare.

TM Alexander Nykvist har godkänts för ordination till prästämbetet. Han förordnas som församlingspastor på viss tid 9.6–31.12.2025 i Åbo svenska församling.

TM André Troberg har tidigare godkänts för ordination.

Förordnanden

Kaplanen i Mariehamns församling Jessica Bergström beviljas tjänstledighet 23.4–31.8.2025.

Pastor Wilhelmina Oldmark förordnas som församlingspastor i Mariehamns församling 1.6–31.8.2025.

Prosten Max-Olav Lassila förordnas som tf kyrkoherde i Larsmo församling 1–18.5.2025.

Prosten Boris Salo förordnas som tf kyrkoherde i Larsmo församling 19–31.5.2025.

Pastor Jan Nygård förordnas som tf kyrkoherde i Larsmo församling 1–30.6.2025.

Pastor Jukka Hildén förordnas som tf kyrkoherde i Larsmo församling 1.7.2025–30.6.2026.

Pastor Pia Kummel-Myrskog förordnas fortsättningsvis som tf kyrkoherde i Petrus församling 1.7.2025–30.6.2026.

Pastor Ruth Vesterlund förordnas som församlingspastor på viss tid 16.6.2025–15.6.2026 och deltid i Replots församling.

Pastor Camilla Vuoristo förordnas som tf kaplan i Granulla svenska församling 1.8.2025–31.7.2026.

Förordnandet för Tomas Ray som församlingspastor i Kyrkslätt svenska församling avbryts på egen begäran. Sista dagen i tjänst är 31.5.2025.

Förordnandet för Piia Ahtee som församlingspastor i Johannes församling avbryts på egen begäran. Sista dagen i tjänst är 31.5.2025.

Pastor Aino-Karin Lovén förordnas som församlingspastor i Karis-Pojo svenska församling 4.6–13.7.2025.

Pastor Terese Norrvik förordnas som församlingspastor i Karis-Pojo svenska församling 14.7–31.8.2025.

Kaplanstjänsten i Malax församling

Kaplanstjänsten i Malax församling har inom utsatt tid sökts av församlingspastorn i samma församling Cay-Håkan Englund. Domkapitlet har konstaterat att Englund är behörig för tjänsten och uppmanar Malax församling att antingen välja honom till tjänsten eller be att tjänsten ledigförklaras på nytt.

Kaplanstjänst i Esbo svenska församling

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till ordinarie kaplanstjänst i Esbo svenska församling åt Tomas Ray från 1.6.2025.

Kyrkans svenska personalutbildning 2026

Domkapitlet har godkänt kyrkans svenska personalutbildning för 2026. Utbudet av kurser kommer att publiceras på domkapitlets hemsidor.

Tjänsten som lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift

Lagfarne assessorn Lars-Eric Henricson avgår 31.10.2025 på grund av uppnådd avgångsålder.

Tjänsten som lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift förklaras ledig att sökas 3.6–31.7.2025 kl 15. Annonser publiceras på domkapitlets hemsida, KirkkoRekry och i lämplig media.

Lediga tjänster i stiftet

En kaplanstjänst i Korsholms svenska församling förklaras ledig att sökas senast 6.6.2025 kl 12. Annonser kan läsas på domkapitlets hemsida och KirkkoRekry.

En kaplanstjänst i Ekenäsnejdens svenska församling förklaras ledig att sökas senast 6.6.2025 kl 12. Annonser kan läsas på domkapitlets hemsida och KirkkoRekry.

Följande sammanträde

Domkapitlet: 12.6, 21.8, 18.9

JESUS, VÅRT HOPP
SLEF:S ÅRSFEST
ESSE
26-29.6.2025

VARMT VÄLKOMMEN MED PÅ SLEF:S ÅRSFEST!
DAGARNA I OCH KRING ESSE KYRKA BJUDER
PÅ ETT RIKT PROGRAM FÖR ALLA ÅLDRAR.

OM DU INTE HAR MÖJLIGHET ATT DELTA
FYSISKT KAN DU VARA MED VIA
SLEF:S YOUTUBE-KANAL.

FÖR MER INFO:
SKANNA QR-KODEN
ELLER GÅ TILL
SLEF.FI/ARSFEST

Per-Erik Finne och Carl Johan Sundgren (till vänster) tar i från tårna medan körens tidigare dirigent Nils-Oskar Frantz leder en av sångerna.

Ett tryggt rum för tro

Då Pedersöre församlings manskör samlas till övning pratar de väder, vind och världsförbättring över laxsmörgåsen i pausen. Men då de sjunger är det allvar. – Det är inte alltid så lätt för karlar att prata om tro, men sjunga går bra, säger Henrik Östman.

TEXT OCH FOTO:
REBECCA PETTERSSON

Manskören i Pedersöre församling övarklockan 14 på torsdagar, men redan innan 13.30 har de första sångarna droppat in till Kyrkostands församlingshem. De sitter och småpratar i en för församlingshem typisk tygklädd, men ändå praktisk, möbelgrupp.

– Vi förbättrar världen, säger Per-Erik Finne från Forsby.

Allt fler ansluter och ett sorl uppstår. Körens omkring trettio medlemmar är bra på att delta i övningarna, de dyker plikttröget upp så länge hälsan håller.

Sedan 2018 leds kören av Henrik Östman. Han säger att det är musiken som kören samlas kring, men kaffet mitt i

övningen skojar man inte heller bort. Det är viktigt.

Kantorn daltar inte med herrarna. Han säger själv att han är tydlig. Hans jobb är att hålla nivån tillräckligt hög. Repertoaren får inte kännas omöjlig, men utan utmaningar tappar man motivationen. Det ger resultat, kören är känd för att hålla hög nivå.

Samtidigt är det ett belönande arbete att leda den här typen av kör.

– Man märker hur viktigt det här är för dem. Det är inte alltid så lätt för karlar att prata om tro, men att sjunga går bra, säger Henrik Östman.

I kören finns en spridning i samfundstillhörighet. Någon kommer från frikyrkligt håll, någon annan från väck-

Henrik Östman är kantor i Pedersöre församling och har lett kören sen 2018.

elserörelserna och vissa är kanske inte så värst aktiva i kyrkliga sammanhang.

– Men man kommer ju inte hit om man inte vill sjunga den typ av sånger som vi sjunger. Och de vill ju sjunga i högmässan! De är bra på att leda församlingen med sina stadiga röster, säger Henrik Östman.

Gänget träffas över 60 gånger på ett år. Det är övningen en gång i veckan, och omkring 20 gånger om året uppträder

Pedersöre församlings manskör

Fyller 80 år i år. Det firar de med en konsert i Pedersöre kyrka onsdagen den 4 juni klockan 19.

Pedersöre församlings manskör tros vara den äldsta manskören i stiftet. Den började öva 1945 och i körens första årsberättelse står det så här:

”**Strax efter** vinterkriget samlades ett tjugotal av sången intresserade personer för att i Pedersöre församling bilda en manlig sångkör [...] Sångkören begynte med sin verksamhet, men hann inte riktigt bli varm i kläderna förrän det andra kriget kom och omkullkastade alla planer för tillfället. När det andra kriget var slut och frontmännen återvände till sina hem, upptogs frågan på nytt med sångkören.”

de i olika sammanhang. Oftast i kyrkan. Ibland också på varandras begravningar.

Sedan 2018 har nästan halva kören avlidit, och nya kommit till. En vecka är alla på körövning, följande vecka saknas någon ur ledet.

Blir det väldigt sorgligt och dystert, att avskeden kommer regelbundet?

– Egentligen inte. De här lever i nuet och säger: ”Vad är alternativet då?” De är väldigt visa och för mig är det väldigt lärorikt, säger Henrik Östman.

Då kommer näsdukarna fram

De grånade herrarna intar sina platser i stora salen. För några år sedan var medelålder i kören 83 år, men sen dess har fler yngre anslutit. Nu är den kanske nere på 80, möjligen ännu lägre.

De värmer upp med Blinka lilla och vevar armarna i luften, och så börjar övningen. Strax innan pausen river de av *Kärlekens tid* med text av Ylva Eggehorn och musik av Benny Andersson. Omkring 30 mogna stämmor, alla med sin egen klang sjunger:

*Rör vid mig nu
Fyll mitt liv ända till brädden
Jag som var ett barn då
Söker min sång*

– Och efter det här hör ni hur det börjar prassla i bänkarna då de söker efter näsdukar, säger Henrik Östman till kören, och kören skrattar.

Smörgås och världsförbättring

Så blir det paus. Laxsmörgåsarna är väl tilltagna, kaffet är varmt och herrarna verkar glada.

Carl Johan Sundgren, Helge Grägg, Gösta Willman, Stefan Näse och Henry Nygård slår sig ner vid ett bord och bjuder in till samtal. Gösta Willman hör till körens nyare tillskott medan Carl Johan Sundgren har sjungit med i 49 år.

– Som ett paraply över den här verksamheten är ju att sjunga till Herrens ära, säger Carl Johan Sundgren.

Helge Grägg, körmedlem sedan 40 år tillbaka, nickar instämmande och inflikar:

– Och som med allt annat är det ju

lite social samvaro också. Vi lär känna varandra och får prata tillsammans. Men det vill ju bli en lite för kort stund.

Vad pratar då manskören om då de träffas? Jo, vädret avhandlas, de avger rapporter åt varandra om vad som händer ute i byarna.

– Så är det ju så då gubbar träffas att världen behöver förbättras hela tiden, säger Carl Johan Sundgren.

Gösta Willman berättar att övningarna ger lite välkommen styrsel åt veckorna efter att han lämnat arbetslivet.

– Då man haft ett inrutat liv och det inte är så inrutat längre behöver man hitta något meningsfullt och regelbundet som man kan vara med i.

Stefan Näse, körens ordförande, betonar gemenskapen.

– Det är roligt att vara med och träffa andra pojkar, som vi brukar säga. Då man inte är bunden av arbetet ger det en viss stadga åt fritiden, och sen är det ju meningsfullt. Vi sjunger sånger som betyder något.

En fråga om hur kören förändrats under decennierna går till Carl Johan som har längst perspektiv.

– Jag skulle inte säga att den förändrats, men den har kanske anpassats till att vi alla blivit lite äldre. Varje dirigent har också haft något att ge kören, säger Carl Johan.

Lovorden över både tidigare dirigenter och den nuvarande haglar kring kaffebordet.

– Det är bra att Henrik ställer lite krav, för annars blir det lätt ointressant. Men det betyder inte att vi alltid lyder. Det är inte lätt att få de här gubbarna att följa regler, säger Henry Nygård.

Samtidigt är den samlade visdomen stor i en kör där medelåldern ligger kring 80 år. En del av karlarna har haft jobb där de konkret haft inflytande i lokalsamhället. Andra har ägnat arbetslivet åt praktiskt arbete – deras kunskap sitter både i huvudet och i händerna. I kören samlas de alla för att sjunga om Gud och om himlen, om det som är svårt och sånt som är vackert.

Då kaffet är urdruckat skrapar stolarna mot golvet. Snart ljuder en keltisk välsignelse i församlingshemmet, som en slags sändning för de som råkar passera på väg ut i den tidiga vårkvällen.

»Det är individens nödvändiga och orättvist fördelade lidande som är den stora gåtan.«

Om kraft att möta lidandet

DEN BRITTISKE skådespelaren och komikern Stephen Fry, känd för sina djupa filosofiska reflektioner och en uttalad ateist, blev i en intervju tillfrågad vad han skulle fråga Gud ifall han mot förmodan skulle möta honom efter sin död. Han sade att han skulle fråga honom: ”How dare you!” – ”Hur tacks du!” Han hänvisade till alla de grymheter och orättvisor som tillvaron präglas av och menade att en allsmäktig Gud likaväl skulle ha kunnat skapa en tillvaro präglad av godhet och rättvisa.

Jag tror inte att jag på några rader i en kolumn lyckas lösa det uråldriga teodicéproblemet, alltså frågan om hur en god Gud kan tillåta lidande och ondska, men jag kan berätta ungefär hur jag tänker.

MÅNGA KRISTNA försöker förklara allt lidande i tillvaron med människans synd, men det argumentet håller inte. Människans synd kan inte förklara naturkatastrofer, fruktansvärda sjukdomar eller bytesdjurets lidande när rovdjuret förtär det.

Att lidande och död är en integrerad del av tillvaron är ett ofrånkomligt faktum. Allt liv är beroende av näringsämnen och grundämnen som frigörs enbart vid andra organismers nedbrytande och död. Partiklar som utgör byggestenar i våra kroppar har uppstått när stjärnor dog för miljarder år sen. Ser man till helheten är lidande och död till och med en förutsättning för förnyelse och tillväxt. Det är helt enkelt så som tillvaron fungerar. Det är individens nödvändiga och orättvist fördelade lidande som är den stora gåtan.

DET FINNS en intressant tudelning i Jesu förhållande till tillvarons omständigheter, till lidandet. Dels går han in i en kamp mot naturkrafterna: han botade sjuka, uppväckte döda, stillade stormen, led tillsammans med och för människorna. Till sist ropar han på korset: ”... min Gud, varför har du övergivit mig?” Och han uppmanar oss alla att dela varandras bördor. Dels uppmanar han till en sorglöshet och en förtröstan på att det nog finns en större omsorg och att det blir bra till sist.

Vi får kanske aldrig här i detta liv svar på frågan ”varför”. Jag tror att jag en dag tillsammans med Stephen Fry också kommer att ställa vår Herre några frågor. Men jag skulle också berätta för Stephen om att jag, med Jesu exempel, har funnit en väg som har burit mig. Att det går att leva i världen men inte av världen. Att det är i stunder när jag har varit beredd att mista mitt liv som jag upplever mig ha funnit det. Att tron på en kärleksfull, god Gud som till sist ställer allt tillrätta inte utgör ett verklighetsfjärrande opium, som Marx menade, utan en aldrig sinande källa till kraft till att möta lidandet, både mitt eget och andras.

Stefan Vikström är pilot.

En gynekolog diskuterar hennes fetma medan han undersöker henne. Bantningskurer. Skam. Varuhus som nästan aldrig har kläder i hennes storlek. **Raisa Omaheimo** skrev en bok om det som nästan är förbjudet: att vara fet.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

I en värld med fettfobi är frosseri en dödssynd

En scen i Raisa Omaheimos bok *Tips för tjockisar* handlar om att resa med flygplan. Om att alltid boka platsen närmast fönstret för att inte vara till besvär. Om att trycka sig mot fönstret, igen för att inte vara till besvär. Om att ge upp tanken på att fälla ner brickan. Om att skamset be om en förlängning till säkerhetsbältet. Sedan: le ursäktande. Le, le, le.

– Jag ville skriva en bok till människor som går omkring och tänker att de är de enda som upplever svåra saker på grund av sin fetma. De som tror att de är de enda har ett sådant liv. Det är en väldigt ensam plats.

Frosseri är en av de klassiska sju dödssynderna, på 500-talet utarbetade av påve Gregorius I. Vi behöver inte vara religiösa för att ha kraftiga åsikter om hur fel det är att ägna sig åt frosseri. Just den dödssynden är syndigare än någonsin.

– Folk har starka moraliska åsikter om fetma. Det syns till exempel på sociala medier, där en fet människa kan få arga uppmaningar om att banta. De som kommenterar vill liksom se till att man blir en bättre människa.

Men samma ilska över folk som på olika sätt inte tar hand om sina kroppar riktar sig inte – åtminstone inte på samma sätt – mot rökare, eller mot folk som idkar någon Extremsport som är tärande för kroppen.

För det handlar ju också om något annat: effektivitet och självdisciplin.

– Vi lever i ett nyliberalistiskt samhälle som uppskattar effektivitet. I ett individualistiskt samhälle är varje människa sitt eget projekt, och kroppen kan visas upp som ett resultat över personens självkontroll. När vi ser en smal, vältränad kropp tänker vi att den där människan är någon som åstadkommer saker, en målinriktad person. Självdisciplinerad. Den männ-

iskan är alltså en god människa. Medan den feta människan är lat, orkar inte ta hand om sig, ligger bara och äter.

”Jag är för fet för att göra något”

Den här bilden av den feta kroppen växte Raisa Omaheimo upp med. Tidigt lär vi oss alla att fetma är förkastligt. Fetma ska bekämpas, hos oss själva och gärna också hos andra.

– När hela världens inställning till fetma är fientlig, då internaliserar man den bilden. Då börjar man censurera sitt eget liv och sina val. Om jag upplever mig som fet och dålig ber jag inte om löneförhöjning, jag söker inte ett bättre jobb, jag försöker inte hitta en partner. Jag reser inte, jag börjar inte med en ny hobby. För jag kan inte, jag är för fet för att göra något. Det är väldigt sorgligt.

Hon vill poängtera att fettfobi inte bara gäller feta människor. Den gäller oss alla. Också

»När hela världens inställning till fetma är fientlig, då internaliserar man den bilden.«

Raisa Omaheimo har skrivit en bok om sin egen resa från självhat till acceptans.

du som läser den här texten just nu har kanske en magkorr du är kraftigt missnöjd med, någon skavank som du tror att du inte behöver lida av om du bara kunde göra dig av med x antal kilogram.

– Det finns många med medelvikt, eller många som är smala, vars liv på samma sätt begränsas av rädslan för att bli fet. Man måste räkna alla kalorier, man måste röra på sig, man måste hela tiden ha koll och reda ut hur mycket man kan äta. Jag och mina vänner tänker ofta på hur mycket tid och energi vi som 20–30-åringar satte på bantningskurer. Tänk vad vi kunde ha blivit om vi hade satsat samma mängd tid, pengar och energi på något annat!

Bantningsläkemedel och klass

Raisa Omaheimo kommer inte med några samhällsomstörtande lösningar. Hon propagerar inte för bredare flygplanssäten, utan snarare för att man inte ska behöva göra något större nummer av att be om den där förlängningen till säkerhetsbältet.

Hon vill berätta om sin egen väg till att acceptera sin kropp, att sluta hata den, att vägra sätta all sin energi på bantningsprojekt som ändå inte leder till något annat än att vikten ökar.

– Jag vill ha en stark kropp. Jag vill ha en så frisk kropp som möjligt. Och jag vill att läkare ser på min kropp på samma sätt som på andras kroppar, inte bara som ett problem där viktnedgång är den första och kanske enda lösningen.

Just nu tycker hon att det är tungt att se hur 2010-talets kroppspositivitet ersatts av ett smalare kroppsideal igen, snarast med något som liknar det hon själv växte upp med på 90-talet.

– Då var *heroin chic* idealet: höftbenen skulle stå ut mer än magen. Man tyckte liksom att Kate Winslet i *Titanic* var fet. Nu är det size 0 som gäller igen: ett utmärkt kroppsideal. Och jag

fattar inte! Jag tyckte vi redan var på det stället! Samtidigt förstår jag att det för det mesta är två steg framåt och ett bakåt.

Hon är orolig över Ozempic-effekten.

– Jag vill inte kritisera folk som äter Ozempic, alla får göra vad de vill med sina kroppar. Det jag kritiserar är att medicinen marknadsförs eller diskuteras som någon sorts mirakel. Mirakellösningar mot fetma brukar sluta med att resultaten inte blir som man tänkt, eller att det finns farliga biverkningar.

Ozempic är också dyrt för den som måste betala för medicinen själv. Du måste ta medicinen resten av ditt liv om den ska fungera.

– Där finns också ett klassperspektiv. Jag tror att den kommer att öka fettstigmat på alla sätt. Som fet kommer man få höra: Vad är din ursäkt? Är du så lat att du inte ens idsvälja en tablett?

Låt kroppen ta utrymmet i besittning

Hon fyller sitt flöde på sociala medier med bilder som får henne att acceptera sin egen kropp. Feta människor som äter. Feta människor som gympar, yogar, lever, klär sig i badkläder och shorts. Feta människor som åker skateboard. Feta människor som klär sig i åtsmitande kläder.

– När jag först såg de där bilderna och videorna blev jag helt förskräckt: kära någon, hur kan en människa som ser ut så vara på det sättet? Men sedan vände jag mig. Jag började se på dem med värme och beundra deras vighet och skönhet, och det fick mig att se på mig egen kropp med större kärlek.

Hon kallar sig själv fettaktivist. Det betyder ingenting stort eller revolutionerande.

– Varje gång en tjock person går ut ur sitt hem och stiger in i det offentliga rummet är det en politisk handling.

Ett av tipsen i slutet av boken lyder: Din kropp är inte ett problem som måste lösas.

– Numera äter jag vad som helst på offentliga platser. Jag köper godis i butiken utan att tänka på vad någon tror om mig. Om jag går till en restaurang med väldigt smala stolar med armstöd, då väljer jag bort den stolen.

Hon drömmer om att någons se en tonårsfilm där skolans hetaste kille är rund.

– Det kommer inte att hända.

– Men det jag kan göra är att gå in i ett rum utan att tänka på min egen form. Jag kan leva mitt liv utan att tänka att det skulle vara bättre om jag magerade. Och jag kan gå på fest utan att tänka på vad jag själv gjorde, utan istället tänka på dem jag träffade där.

IDI / UGANDA	RUELSE	UTFRAG- NING VILL EJ NJUGG ET DUGG	GRÖN PÅ GRÄN	TOM SVENSSON SÄGER DEN SOM FÄR EN GÅVA	HÄNDELSE FÖRLOPP
GRÄNS- SNITT				HÄNDELSE SALT AV ATTIK- SYRA	
		DIMMA			NATRIUM
VALP SALAMI	TIDEVARN HOCH BYGG- DI MYCKET PÅ --- 2 Kung 27:3		NEON ANNO	NINA ANDERS- SON	
		I VÄG ELÄNDIGA			UNDER- HÅLLA
JUDISK ÖVERSTE PRAEST Apq 19:14	ABDOMIN UMBERTO	RYKT	TILL- RÄCKLIGT KUNG 2 Kung 9:13	BOR I JIODA	NOMAD- TÄLT KOPIA
		JUDISK HISTO- RIKER			ERBIUM EFTER ---VÄNTAN Hebr 6:15
TA OSKÄLIG RÄNTA VIADUKT		LIK- GILTIGA KATINS BROK 1 Mos 4:2			RAKNE- ORD MIRAKEL
		DELSTAT I USA SNÖ- SKORPA		TÄV- LINGEN FÖR NY MUSIK FÖRSMÅ	SLUM- MER
STRYP LUTTILL FÖRSEL TILL BIL- MOTOR	ANTIMON ILL- VILLIG	FRAM- FUSIGT			BERG KUNG ÖVER JUDA 2 Kung 15:1
		TYP AV ÖVER- LÄGG- NING	FINSKT FLICK- NAMN	STAD- FÄSTA FÖRBUND	
IS- RÄNNA		TRÄD FLÖD I FRANKRIK	SELÄNNE ISHOCKEY SPELARE HÖRN	HAR BÖRN OCH TÄVLÄ VIA	ASTAT GEIGER. MODE- DESIGNER
		REPRI- MAND		FÖR- MÖGEN	ÄR KÄND FERDI- NAND?
INTR NÅGON- SIN	BIBELNS HADASSA HÄNDA		HACK I HÄL?	PYTON- ORM	TRYGVE I FN GAR- FUNKEL
		BABYLO- NISK GUD YRSA NILSSON	BLIXT OCH DUNDER AUTOMAT- KARBIN	LANKESUK KÄNA- DENSISK FÖR FÄTTARE	
VI SOM OBJEKT			BÄCKAR	SUND	EFTER SEXA
BMA 2025	SEGT VIRKE		KAMP- SPORT		FÖDA
					BYGGDE NOA

MAJKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Guðrun Snellman**, Jakobstad, **Anna-Lena Carlsson**, Petsmo och **Ralf Sand-
ström**, Box.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 27 juni 2025 till: Kyrkpressen, Södra
kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Junikryssset". **För kännedom:** de oöpp-
nade kuverten med krysssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska
Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete.
Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först
öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel
2000. Lycka till!

Namn & adress:

Mobilnummer:

ASSY- RIK KUNIG KUNIG	A	DÖNDES GUBBE	N	PROFET 254:10	SILVER	F	U	LÄNS	V	ER- FÄREN	ÖCKSÄ EN LÖB?
→	S	N	A	P	P	E	R	T	U	N	A
KOL- DÄNN	S	O	T	L	J	U	M	KÄND KALLE	A	N	K
KUL- KLÄM	A	B	A	K	U	S	E	N	S	Y	L
G	R	E	N	A	G	E	D	STAD I INDIEN	A	G	R
KVIST TEKTO- LITEL	H	L	A	T	E	R	I	G	E	N	K
FAST UTTRYK	A	S	M	A	L	K	R	E	T	A	
IDI	I	D	I	O	M	A	V	S	A	T	S
FORM	D	A	N	A	K	O	S	A	K	O	L
TURIS- PÄR PÄRST HÄRLIN	T	L	A	G	T	R	O	T	J	N	E
SK	E	U	A	S	N	A	R	D	U	S	
BULL- PÄR	L	A	R	M	A	R	E	J	D	E	R
S	O	M	M	A	R	F	A	G	I	O	L
ÄRTID	C	A	V	A	R	K	U	N	N	A	
S	K	A	K	L	I	T	E	N	J	E	S
DÄR- NING	S	T	A	P	E	L	A	L	K	L	O
ÖMA 2015	O	R	A	V	A	I	S	M	A	I	N
TURIS- PÄR GABOOL	S	M	E	T	A	N	A	M	O	R	

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

JEN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

SKÄRITEATERN VISAR KOMEDIN
**HÖKEN OCH GÖKEN
SLÅR TILL IGEN**
SKRIVEN AV S. ERLANDS, E. HOLM OCH J. KARHULAHTI. REGI J. KARHULAHTI
PREMIÄR 4.7 KL. 19
ÖVRIGA FÖRESTÄLLNINGAR
SÖN 6.7 KL.19 TOR 10.7 KL.19
MÅN 7.7 KL.19 FRE 11.7 KL.19
TIS 8.7 KL.19 LÖR 12.7 KL.19
ONS 9.7 KL.19 SÖN 13.7 KL. 14 OCH KL.19
**BOKNINGAR GÖRS VIA WWW.SKARITEATERN.FI
ELLER PÅ 044 019 6499 (KL. 17-19 FRÅN 23.6)**
VUXNA 22€ BARN U. 12 ÅR 12€
BRÄNNKULL, REPLIT

Upphovsrätt: ATRS Förlag / Amatörteaterns Riksförbund, Västerås atr

SOMMARTEATER

LIKET I GARDEROBEN

En fars skriven av Annie Klasson
arr: Maxmo hembygdsförening / regi: Elias Knispel

26.6 / 1.7 / 2.7 / 9.7 / 10.7

kl. 18 på Tottesunds herrgård, Tottesund 529, Maxmo

Bokningar: 0401896882 eller www.tottesund.sou.fi

Pris (inkl. servering): 26 €, 13 € för barn under 12 år

Firma Ekström EN HJÄLPANDE HAND

Vi gör städning,
handlar, fönstertvätt,
trädgårdsarbete,
vedarbete, byggen,
renovering, flyttjälp,
mm.

Hur kan vi
hjälpa dig?

050 58 99 741

MALAX

www.enhjalpandehand.fi

Grupp Rabatt!
Skinnsprinsen
Manus®i: Erik Kiviniemi Musik: Rickard Eklund
Nypremiär: 27.6 kl 19
Följande: 29.6, 1.7, 2.7, 3.7 (såld),
6.7, 9.7, 10.7, 11.7 samtliga kl 19
Boka: netticket.fi, 0600 399 499
**ORAVAIS
TEATER**

Byskiston presenterar Vargasommar som är namnet för årets sommarteater Manus och regi: Rafael Frans

Torsdag 3.7 kl. 19.00 premiär
Söndag 6.7 kl. 17.00
Tisdag 8.7 kl. 19.00
Torsdag 10.7 kl. 19.00
Söndag 13.7 kl. 14.00
Tisdag 15.7 kl. 19.00
Extra föreställningar kan
tillkomma om intresse finns.

Plats: Arstu hembygdsgård. Nybyvägen 185, 66240 Petalax
Kan bokas på netticket.fi från 08.05.2025
Kontakta Yvonne 040-8493195 om ni vill göra gruppbokningar.

PEDERSÖRE TEATER 2025

presenterar familjepjäsen

Astrid Lindgrens

**PIPPI
LÅNGSTRUMP**

I regi av Lilian Ruotsala

Musik: Georg Riedel

PREMIÄR fre 27.6 kl. 19.00

Följande föreställningar:

Sö 29.6 kl. 14

Tis 1.7 kl 19, tors 3.7 kl 19,

sö 6.7 kl 14

Tis 8.7 kl 19, tors 10.7 kl 19,

sö 13.7 kl 14

Tis 15. 7 kl. 19, tors 17.7 kl. 19,

sö 20.7 kl 19

Spelas på Åliden, Purmo

Nybrännvägen 760, 68930 Purmo

Bokning:

www.pedersoreteater.fi

tfn 050 413 1740 (fr.o.m 10.6)

www.netticket.fi

tfn 0600 399 499

(1,00 €/min + lna/msa)

Nordic Drama Corner övervakar upphovsrätten

TEXTAD PÅ SVENSKA!

TRYCKERI TEATERN

TEKSTITETTY SUOMEKSI!

22.10—5.12.2025

SATURDAY NIGHT

Fever

The musical

Biljetter: 18–28€ ★ NetTicket.fi & 019 241 5035 vardagar 9–16

Cohn • Stigwood • Oakes • McBryde • Regissör: Jerro Grundström

Översättare: Anders Albien (Sve), Kristiina Drews & Jukka Virtanen (Fi) • Västnyländska Ungdomsringen r.f

Nordic Drama Corner Oy

Dalgatan 4, 10300 Karis ★ tryckeriteatern.org

STUNDARS

**Öppet varje dag
23.6–15.8 kl. 11–16**

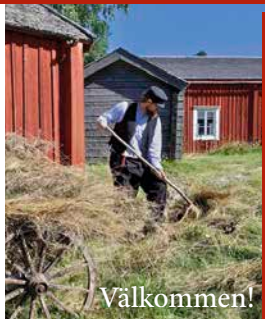
Gammaldags lantliv, historia, mat och hantverk. Djurgård. Utställningar.

3.7 Lekdag

19.7 & 2.8 Hantverkardag

Vi tar emot bokningar till program året om.

  Tel (06) 570 99000 • www.stundars.fi

Välkommen!

Välkommen till Lappo, Brändö
- en genuin skärgårdsupplevelse

www.pellas.ax
info@pellas.ax
tel. 040 8324 333
Öppet året om!

Titta in på
kyrkpressen.fi
för mer kyrkliga
nyheter.

Sommarevenemang i Korsnäs prästgårdsmuseum

10.06 kl 17.00 Öppning med folkmusikgruppen I Fäälän och konstutställning "Out of Museums 2" med vernissage med konstgrafiker Leif Strengell från Nykarleby.

6.7 kl 14-15.30 Viskonsert med Desirée Saarela på Sommarens och diktens dag.

9.8 kl 11-14 Lantdag och marknad på museiområdet

Museet och sommarkaféet öppet ti-sö kl 13-17, må stängt.

Adr. Kyrkobyvägen 32, Korsnäs.

www.praestgardsmuseet.hembygd.fi

Välkomna!

Sommar i Malax

14.6 Öppet hus på Malakta

Arrangör: Art in Malakta
www.malakta.fi.

28.6 Malaxdagen i Åminne

Arrangör: Malax kommun, Åminne folkpark och Malax museiförening.
malax.fi.

3-15.7 Sommartheater i Petalax

Bykiston presenterar Vargasommar.
www.bykiston.fi.

19.7 Traktorutställning

KL. 10-17 i Övermalax.
Arrangör: Malax Veterantraktor rf.

Åminne folkpark

27.6 Vår hyllning till Lasse Berghagen
6.7 Söndagsdans med Martinez
18.7 Lasse Stefanz & Tommys
30.7 Allsång
9.8 Dialektbussin

Mer evenemang på:
events.osterbotten.fi

Brinkens museum

Öppet: 24.6-2.8, ti-lö kl. 13-18
museum.malax.fi/
• 13.7 Hembygdsdagen
• 3.8 Blommornas dag.

Kvarkens båtmuseum

Öppet: 24.6-3.8, ti-sö kl. 13-18
• 8.6 Vikingadag
museum.malax.fi/.

Hembygdsmuseet i Petalax

Öppet tisdagar i juli kl. 16-18.
Temakvällar: 5.8, 12.8 och 19.8.
bykiston.fi/museet.

Bergö hembygdsmuseum

Öppet lördagar kl. 13-16 under tiden 28.6-30.8.
<https://www.bergohembygdsmuseum.fi/svenska/>.

NJUT AV DEN FINLÄNDSKA SOMMAREN

Du kan ta det lugnt. Vi lovar att jobba flitigt för dina pengar.

Närpes
Sparbank

saastopankki.fi/narpessb | p. 010 423 9000 (mpm/pvm)

Ett urval av resor 2025

Legoland med Köpenhamn	28.7-2.8
Norska pärlor med Geiranger	30.7-6.8
Bottenviken runt	7-9.8
Trollflöjten vid Kastelholms slott, Åland	8-10.8
Hemliga resan 2.0 - med flyg!	24-30.9
Balkans pärlor	4-11.10
Show weekend i Stockholm	9-12.10
KAJ ON ICE i Helsingfors Ishall	25-26.10
Almuñécar, Spanien	3-24.11

Mer information om alla våra resor på vår hemsida!

INGSVA www.ingsva.fi/resor
RESOR • MATKAT info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

Knöla inte till det –
välj inhemskt i sommar.

MAT FRÅN
EGET LAND

SLC

ÅLAND
OPERA
FESTIVAL
2025

W.A. MOZART 8-10. AUGUSTI
TROLLFLÖJTEN
KASTELHOLMS SLOTT

BILJETTER: WWW.OPERA.AX
BOKA DIN PAKETRESA PÅ INGSVA.FI/RESOR

wiklöf holding KONST SAMFUNDET Svenska kulturfonden VIKING LINE ÄLANDSBANKEN

WWW.KYRKPRESSEN.FI

TEATERBOULAGE TEATERBOULAGES SOMMARTEATER 2025!

MOLIÉRES
KLASSISKA
KOMEDI **DEN
INBILLADE
SJUKE** BEARBETNING
OCH REGI AV
BOBO LUNDEN

PREMIÄR 26.6 PÅ LILLHOLMEN I PARGAS BILJETTER: TEATERBOULAGE.FI

PÅ PELLINGE OCH I BORGÅ DOMKYRKA

"Tango med Martin" tor. 7.8 kl. 16 och 19, Solhälla
"Sibelius i våra hjärtan" fre. 8.8 kl. 19, Solhälla
"Caprice" kaffekonsert lör. 9.8 kl. 14, Solhälla
"Bach i sommarkvällen" lör. 9.8 kl. 22, S:t Olofs kapell
"Musiken – min väg" sön. 10.8 kl. 15, Skärgårdshemmet

MONICA GROOP
Konstnärlig
ledare

"Jubileumskoncert" Lör. 9.8 kl. 19, Borgå domkyrka

VI FIRAR PELLINGE MUSIKDAGAR 10 ÅR
Joseph Haydns "Missa in tempore belli" (Mässa i krigstider/Pukmässan) samt hans trumpetkonsert.
Lojo stadsorkester, Finska kammarkören, Marika Hölttä, Monica Groop, Niilo Erkkilä, Aarne Pelkonen, Miikka Saarinen, Eric-Olof Söderström, dirigent

Biljetter, program, artister: www.pellingemusikdagar.fi NETTICKET.FI

Tampereen Sävel
TAMPERE VOCAL MUSIC FESTIVAL
11.-15.6.2025

Choirs for Ecocide Law – Körer för naturen

Les Itinérantes: *Terra Mater*

Vokalensemblen VoNo: *Earth Call*

Juurakko • Festallsång

Flok & Friends • Yöpuolia

Körkavalkad • Vokalensemblätävling
Kurser • Gratis konsertserie

tamperevocal.fi lippu.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Sjuksköterskestuderande önskar hyra 1 r+k i centrala Helsingfors eller Arabia-Vallgård-Berghällområdet. Tfn 045 8451830 (Sara).

Pensionerad rektor söker hyresbostad i Hfors, 2r+k eller motsvarande. Rökfri, inga husdjur. Säker hyresgäst, tfn 040-5048398.

Skötsam kvinnlig ekonomi studerande önskar hyra etta i centrala H:fors. Icke-rökande och inga husdjur. Hyra max 650€. Tel: 044-9728596

Skötsam och rökfri magisterstuderande vid HU söker etta i södra/centrala Helsingfors. +358505698339/ottilia.framling@gmail.com

UTHYRES

Ljus tvåa (40 m2) med öppet kök i Mejlans. Översta 3:e vån, ingen hiss. Hyra: 850€/mån. Tel 040-8445010

Rymlig tvåa 60m2, bra med förvaring, kök och inglasad balkong. Linnafältti, Åbo. Hyra: 880 €/mån inkluderar bilplats. Tel. 0400 650 121

Långvarig hyresgäst sökes till ljus etta 34 m2 i naturnära Mellungsbacka nära metron, nytt badrum, glasad balkong. Hiss. Simbassäng och bastu i husbolaget. 640 hur/mån + vatten. Ledig 1.7. Tel. 0405267769/Oskar

Etta i Vasa centrum 42,5 kvm. Hyra 580 e + 20 e vatten. Inga husdjur. 0505274021/Daniel

Båtsmansgatan, Hfors 33,3m2, inkl kök, sovalkov 775e +vattenavg 20e. Ljus, vån 5. Fr 01.08. ev tidigare 044 2817540

Stuga vid egen strand mot söder för årshyra. Norra Korpo, bilväg fram, rinnande kallt/varmt vatten, utedass, brygga och roddbåt. 40m2, kök, 2 sovrum, bastu med dusch. 0400-826840

Etta+kokvrå med sovbalkong ovanpå i Helsingfors. Mecheling, badrum o WC, 28 m2. Lämplig för studerande. Hyra: 680€+vatten 25€/pers. Ledig. 040-5757581

SÖKES

Sökes! Kristen tjej som vill dela lägenhet med mig i Åbo. Fin lägenhet i lugnt område. Tel: 0401438868/Lina

LEDIG TJÄNST

En tjänst som lagfaren assessor lediganslås i Borgå stift

Domkapitlet i Borgå stift söker en lagfaren assessor

DOMKAPITLET STÖDER och vägleder stiftets 45 församlingar i deras arbete med att förverkliga kyrkans grundläggande uppgift. En högre högskoleexamen i juridik (dock inte magisterexamen i internationell och komparativ rätt) och insikter i förvaltning ger behörighet att söka tjänsten (KO 4:14). Den sökande ska ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska, goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska (VKT) samt vara konfirmerad medlem av Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

LAGFARNA ASSESSORNS arbetsuppgift är att leda och utveckla stiftets förvaltning. Den lagfarna assessorn är medlem i domkapitlets plenum och är medlem i domkapitlets ledningsgrupp. Centrala uppgifter är beredning och föredragning av ärenden enligt domkapitlets arbetsordning, juridisk rådgivning, handledning och utbildning för församlingarna, stöd till arbetsgemenskaper i församlingarna, uppföljning av lagstiftningsutvecklingen, förvaltning av domkapitlets egendom samt ekonomisk planering för stiftet. Den lagfarna assessorn leder domkapitlets administrativa avdelning samt har chefs- och arbetarskyddschefsuppgifter. Hen kan även tilldelas särskilda uppgifter av biskopen eller domkapitlets kollegium. Den lagfarna assessorns närmaste chef är biskopen. Tjänstgöringsstället är domkapitlet i Borgå.

För att framgångsrikt kunna sköta tjänsten som lagfaren assessor behövs god kännedom om Evangelisk-lutherska kyrkans förvaltning och kyrklig lagstiftning samt om arbets- och förvaltningsrätt. Vi värdesätter en god insyn i kyrkans nuläge samt visioner för hur kyrkans och församlingarnas förvaltning kunde utvecklas. God samarbets- och kommunikationsförmåga, förmåga att undervisa, ge råd och handla, att bygga nätverk och arbeta i team är kompetens som vi också uppskattar. Vi söker en medarbetare som vill bidra till utvecklingen av domkapitlets organisation, verksamhet och arbetsgemenskap.

TJÄNSTEN ÄR placerad i kravgrupp 702 (grundlön 6 218,75 €). Erfarenhetstillägg tillkommer enligt arbetsgivarens prövning. Prövetiden är 6 månader. Den som har valts till tjänsten ska uppvisa ett godtagbart läkarintyg. Tjänsten tillträds 1.11.2025 eller enligt överenskommelse. Ansökan med bilagor sänds till domkapitlet i Borgå stift och bör vara domkapitlet tillhanda **senast 31.7.2025 kl. 15.00**. Ansökan sänds elektroniskt i pdf-format till domkapitlets e-postadress (borga.domkapitel@evl.fi) eller per post (PB 30, 06101 Borgå). Intervjuer hålls i Borgå 11.8.2025.

Den sökande ska vara beredd att genomgå en psykologisk lämplighetsbedömning om rekryteringsgruppen så beslutar. Kontaktpersoner för ytterligare information: Biskop Bo-Göran Åstrand, tel. 0401425216, bo-goran.astrand@evl.fi. Lagfaren assessor Lars-Eric Henricson, tel. 0401425214, lars-eric.henricson@evl.fi

SÄLJES

49 kvm vinterbonad sanerad stuga m terrass vid strandlinjen m läge mot söder 15 km väster om Ekenäs. Kommunalteknik. Tillgänglig väg året runt. 205 000 euro. Tel 050 597 8281.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en service-kostnad på 5€.

Sommaren i Korsnäs

Korsnäs hembygds museum Prästgårdsmuseet i Korsnäs Museerna öppna med guider 10.6-10.8 tis-sön kl 13-16
Midsommar stängt
Desiree Saarela konsert 6.7. kl 14 i Prästgårdsmuseet
Korsnäs kyrka öppen 1.6-31.8. onsdag-fredag kl 12-15
Dans i Molpe paviljong 7.6., 20.6., 19.7., 15.8.
Korsnäs City Rompe 12.7
Harrström Kvarnbacken, simstrand och Parken Skepp o'hoj
Molpe simstrand
Lantdagen 9.8
Världsarvsdagen 10.8 på Molpe hållorna
Vandringsleder, Hinjärvi träsk Tak-lax och Waterloo friluftsområde
St Olavsleden, stämpel fås i Prästgårdsmuseet
Biblioteket öppet hela sommaren
Lyrikfest 28.6. kl 17 i biblioteket
Fotboll div 3. och 6
Med reservation för ändringar.
Info www.korsnas.fi

Välkommen till Öjskogsparken

- Apoteksmuseum
- Bengtsgården
- Jordbruksmuseum
- Skolstuga
- Museiväxthus
- Lanthandel
- Stella Polaris
- Smedja

Sommaröppet med guide
ti, to, fre 10-16
ons 10-18, lö 10-14

Närpes hembygdsförening
Kyrkvägen 23, Närpes
www.ojskogsparken.fi
045 231 5282

Ett sevärt utflyktsmål är

Hembygds- och Berga glasbruksmuseum på Dahlbacken i Pörtom

Öppet: 1-31. 7 kl 12-17 alla dagar
Övriga tider enl. överensk.
Utställare: Krister Vidgren
Bläckplåts produkter
Bothnia Slowriders
10.6 ca.kl 18.30
Allsång 25.6 kl.18,30
Sommarmarknaden
12.7 kl. 10-15
Veteranbilar
6.8 kl. 18,30

PÖRTOM HEMBYGDSFÖRENING,
tel. 050-541 6092
www.portom.hembygd.fi

KOM OCH NJUT AV KILENS SOMMAR!

Midsommarbastu
19.6 kl. 18, Rök- och vanlig bastu

Kilens midsommar
20.6 kl. 12-15

Kilens hantverkarmarknad
6.7 kl. 11-16

Pubkväll
18.7, trubadur Casper Byggnings

Barnens dag
23.7 kl. 12-16

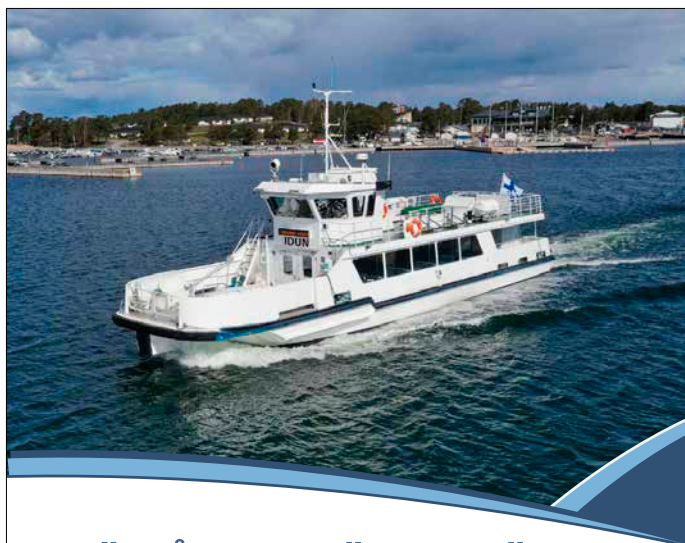
Kilens öppettider och pop-up kockar på vår hemsida. Välkommen!

info@kilen.fi

www.kilen.fi

040 684 5080

Sideby, Kristinestad

SKÄRGÅRDENS BÄSTAFÄRD

Örö bjuder på nationalpark, historia, god mat och skärgårdstämning.

www.wilsoncharter.fi

tel. 050 5514266

WILSON
CHARTER

Israel-Palestina

Israel bör ställas till svars för sina brott i Gaza och palestinierna bör skyddas

Israel har sedan den 2 mars förhindrat leverans av humanitärt bistånd och mediciner till Gaza och kollektivt bestraffar därmed kollektivt palestinierna för de fruktansvärda brott som Hamas begick den 7 oktober 2023. Att använda hunger som vapen är motbjudande. Israels förstörelseraseri mot barn, kvinnor, journalister, skolor, sjukhus och humanitära hjälparbetare hör till de mest fruktansvärda brott som en statlig aktör har begått på årtionden. FN definierade redan i november att Israels handlingar tyder på folk-mord, och FN:s människorättskommissionär har konstaterat att landets handlingar är jämförbara med etnisk rensning.

För miljoners människoöden är den centrala frågan: hur kan Israel ställas till ansvar för sina handlingar, hur kan dess armé hindras från att genomföra folk-mord och etnisk rensning i Gaza? Bara uttalanden räcker inte för att stoppa Israels agerande. Konkreta åtgärder krävs.

Kyrkoroch religiösa samfund: Ni kan vara mera högljudda och kraftfulla försvarare av alla människors lika värde. Förmedla tydligt kristendomens budskap om att älska sina fiender.

Politiska beslutsfattare: Använd er position och synlighet för att offentligt försvara palestiniernas liv. Erkänn staten Palestina omedelbart. Avbryt allt ekonomiskt samarbete med Israel tills landet upphör med sina brott mot palestinierna och återgår till fredsprocessen.

Finländare: Var inte tysta. Stöd de aktörer som försvarar palestiniernas liv och alla människors lika värde. Kontakta politiker. Visa ert stöd i era familjer, i sociala medier, ekonomiskt och genom att delta i fredliga demonstrationer som försvarar palestinierna.

Människovärdet okränkbart!

**JUSSI OJALA, ORDF. TIMO VIRTALA
FINLANDS KRISTLIGA
FREDSRÖRELSE**

(Hela uttalandet på finska: <https://www.kristillinenrauhanliike.fi/>)

Genmäle

Oförskämt av Kyrkpressen att jämföra Israels vänner med nazistsympatisörer

Trots att det verkar aningen långsökt så är det inte speciellt ovanligt att den som idag vill uppmärksamma allmänheten på faran med den växande antisemitismen för eller senare kommer att kallas "nazist." Min inbox på Facebook är tidvis full med hälsningar av okända förmågor som kallar mig just detta ifall de inte själva sympatiserar med Hitler och då istället anklagar mig för att vara en avskyvärd vän av det judiska folket.

Däremot hade jag inte förväntat mig att det på ledarplats i Kyrkpressen av alla tidningar skulle antyd att jag måste stå på samma sida som tidigare nazisteftersom jag tar mig rätten att försvara staten Israels existensberättigande efter sjunde oktober. Som skicklig stilist skriver ledarskribenten Jan-Erik Andelin inte klart ut anklagelserna, men mellan raderna är det inte svårt att uppfatta jämförelsen mellan adelsmannen von Bonsdorff och frikyrkopastorn Sandell som båda stod på fel sida av historien när det begav sig. Bonsdorff ville verka för större förståelse för Adolf Hitler. Sandell vill i dag verka för större förståelse för Israel. Allt detta enligt Andelin.

Förolämpningen kan jag leva med. Situationen för de flesta judar i Europa idag är betydligt allvarigare än det att man

behöver utstå osakliga påhopp i massmedia. Den strukturella antisemitismen är dock lika oförsonlig både mot judarna som folkgrupp som alla dem som i dagsläget vågar stå upp för dem.

Det står naturligtvis fritt fram för Andelin att kritisera staten Israel men då han på ledarplats i Kyrkpressen uttalar sig om dem som tycker annorlunda än han själv bör han nog tänka extra noggrant på det åtonde budordet samt på vedertagna pressetiska principer.

Andelins anklagelser om att jag uppfattar värnandet av mänskliga rättigheter som antisemitism är direkt felaktiga. I ett långt svar på Facebook till Andelin personligen har jag beskrivit hur en av vår tids största andliga ledare, framlidne överrabbinen Lord Jonathan Sacks, har förklarat hur antisemitismen har muterat med tiden. I dag tar den sig ofta i uttryck i en demonisering av den kollektiva juden då staten Israel anklagas för de mest vidriga människorättsbrott. I en tid när mänskliga rättigheter har ersatt religionen som högsta moraliska kompass anklagas judarna därför följaktligen för folk-mord, vår tids motsvarighet till medeltidens Kristusmördare.

Andelin ska ha erkänsla för att han i sin artikel låter

bli att använda termen "folk-mord" men det hindrar inte att han medvetet förvränger Lord Sacks förklaring om den muterade antisemitismen som jag återgett i ett tv-program från Europaparlamentet i Bryssel.

Efter att ha tillbringat den största delen av mitt aktiva professionella arbetsliv som resursperson i frågor som rör antisemitism såväl inom Europeiska kommissionen i Bryssel som i Förenta Nationerna i New York, där jag förövrigt har delat plattform med de två senaste generalsekreterarna, kommer det hetska påhoppet i Kyrkpressen som en kalldusch.

Läsarna må själva bedöma vem som har större sakkunskap i frågor som rör antisemitismen men oberoende av detta förväntar jag mig en större saklighet och respekt av en kristen tidning. Det kan därför vara skäl för Andelin att komma ihåg att hans nuvarande arbetsgivare inte längre är vänsterorganet Ny Tid utan kristna Kyrkpressen.

Jag hoppas att tidningen i framtiden visar större respekt för de judiska och kristna medmänniskor som inte delar Andelins hätska Israelkritik. Denna respekt får gärna även omfatta en före detta frikyrkopastor.

TOMAS SANDELL, Helsingfors

Samkönade förhållanden

Sväng på fokuset, delegater!

Om vi läser hela texthelheten i Romarbrevet så märker vi förhoppningsvis att det är Gud själv som i en specifik krissituation låter både män och kvinnor fatta tycke för personer av samma kön, som en respons på avgudadyrkan i de troendes skara.

Hurudan var då den avgudadyrkan i Rom?

Jo, om det finns det gott om till och med utombiblskt historiskt material.

Män och kvinnor hade heterosexuella lustbetonade re-

lationer med varandra, samt tillbad djur och glömde tillbe "den som skapat dem".

Så ...

Det var något fel på de gudstjänstfirande och lovsjungande heterosexuella människorna där i Rom.

Och hur mycket talar vi om DET?

Inget.

Utan det som sker är totalförnekelse av egen skuld och skam och synd som sedan överförs på alla homon, överallt och i alla tider.

Romarbrevet handlar om heterosynd.

Inte homosynd.

Och i tusentals år har teologin gjort sitt yttersta för att dölja och fly undan det otillbörliga som sker i de religiösa finrummen, gudstjänstmiljöerna.

Heteroskammen kamouflerar sig i homoförakt, homoförföljelse, homofokusering.

Sväng på fokuset i fortsättningen, bästa konservativa kyrkomötesdelegater.

MONIKA PENSAR, RegnbågsMissionen

Blommor och presenter inför sommarens fester!

Korsnäs Blomster och Begravningstjänst

tel. 06-364 1410, 050-5740464 carina.lagerstrom@netikka.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

**BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab**

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.armasborg.fi Jour 0400 977 000

Du har väl inte missat ...

att du hittar det lokala materialet från alla regioner i Svenskfinland på vår webb?

www.kyrkpressen.fi/lokalt

Finaste sommärläsningen!

CHRISTA MICKELSSON

Lilla förlustboken

Hur kan man lära sig
leva med förluster?
I den här personli-
ga boken synliggör
Christa Mickelsson
livssorg och förluster
av olika slag och visar
på vägar att möta dem.

Fontana Media, hft 26,90

CHARLOTTE FRYCKLUND

Be med Bibelns kvinnor

Författaren lyfter fram 40
berättelser om kvinnor i
Bibeln som samtalar med
Gud. Med utgångspunkt
i kvinnornas ord har hon
formulerat böner och
välsignelser som passar
oss i dagens värld.

Argument, inb. 23,50

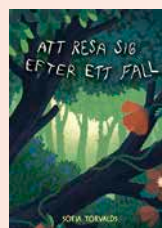

SOFIA TORVALDS

Att resa sig efter ett fall

Sofia Torvalds skriver
om hur hon tagit sig
upp ur sina djupaste
gropar och vad hon
lärde sig av kampen.
Att resa sig efter ett fall
är en bok om tröst,
hopp och gemenskap, rotad i egna
och andras berättelser.

Fontana Media, hft 27,90

TOMAS SJÖDIN

Drömmar är segel – minnen är roder

Tomas Sjödin's krönikor
är både insiktsfulla och
engagerande. Texterna
letar sig tillbaka till tider,
platser och minnen som
alla har det gemensamt
att de har något att säga
om vår väg i en oviss framtid.

Libris, inb. 27,50

BIRGITTA UDD

Det smakar liv

– Vardagstankar och recept

Duka fram
en långsam
frukost, baka en
tröstande fudge
eller fixa en
glädjebrunch!
Birgitta Udd

bjuder på recept och reflektioner
för dagens olika stämningar.

Fontana Media, inb. 27,90

Sommartider

Fontana Medias kontor har semester-
stängt 30.6–1.8 (detta gäller också
för beställningar i nätbokhandeln).
Beställ senast 26.6 för leverans före
sommarpausen.

Du hittar vårt bokbord

på Kyrkans Ungdoms sommar-
läger i Nykarleby

31.7–2.8!

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

2-7.8 Skagen och Nordjylland

2-5.10 Joyride - The Musical på China Teatern

4-7.12 Komedin Trassel på Oscarsteatern

5-8.12 Julmarknadsresa till Köpenhamn

Frimanresor.fi

Tel Bussar 019 - 248 1004
Tel Resor 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

**VÄLKOMMEN OMBORD
MS/SUNNAN II**

Häng med på ett äventyr till sjöss
genom Ålands vackra skärgård!
Hos oss står lokala råvaror,
genuina smaker och havsnära
atmosfär i fokus!

LÄS MER OCH BOKA PÅ
WWW.SUNNAN.AX

FAHLERS BRYGGA, ÖSTRA HAMNEN,
MARIEHAMN

RÅKFROSSA • TACOBUFFÉ • MIDDAGSBUFFÉ • SKÄRGÅRDSBUFFÉ • Á LA CARTE

Vi har öppet vid kaj med bar och buffé,
samt kryssningar med mat, musik och magiska vyer.

SOMMARDAG TILL HAVS!

Vi trafikerar
mellan
Helsingfors och
Borgå från 14.5 -
6.9.2025.

Rederi Ab
40 år
J.L. Runeberg

msjlrunenberg.fi | 040 548 9005 | runeberg@msjlrunenberg.fi